

03

ҚОР ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

- 36 • **Мұнай және газ**
- 36 • Шикізат кірістерін түрлендіру
- 42 • Ішкі нарықты газбен қамтамасыз ету
- 48 • Химиялық өндірісті дамыту
- 50 • **Энергетика**
- 50 • Энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету
- 57 • Төмен көміртекті энергия көздері
- 58 • **Өндіріс және өндіру**
- 58 • Уран өндірудегі әлемдік көшбасшылық
- 61 • Тау-кен металлургия өнеркәсібі
- 64 • **Көлік және логистика**
- 64 • Жолаушылар тасымалын дамыту
- 72 • Көліктік-логистикалық әлеуетті дамыту
- 80 • **Ақпараттық және коммуникациялық операторлар**
- 80 • Ұлттық ақпараттық супермагистраль
- 85 • Пошта-логистикалық, қаржылық және цифрлық қызметтер
- 90 • **Инвестициялық қызмет**
- 94 • **Құрылыс секторын қолдау**
- 96 • **Сатып алу қызметін сүйемелдеу**
- 99 • **Ғылыми-зерттеу бастамалары**
- 100 • **Біріңғай қызмет көрсету орталығы**

МҰНАЙ ЖӘНЕ ГАЗ

707

млн тонна м.б.
көмірсутек қоры (2P)

Шикізат кірістерін түрлендіру

«ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – ҚМГ) Қазақстанның жетекші тігінен интеграцияланған мұнай-газ компаниясы. ҚМГ көмірсутектерді барлау мен өндіруден бастап 15 өңірде тасымалдауға, қайта өңдеуге және мамандандырылған

қызметтер көрсетуге дейінгі бүкіл өндірістік цикл бойынша активтерді басқарады. 2002 жылы құрылған Компания Қазақстанның еліміздің мұнай-газ саласындағы мүдделерін білдіреді және Қазақстандағы төрт ірі мұнай өңдеу зауытын және Румыния-

дағы екеуін бақылайды. Табиғи ресурстарды пайдалану кезінде ҚМГ осы ресурстарды ұтымды пайдаланғаны және қолайлы қоршаған ортаны сақтағаны үшін қоғам алдындағы жауапкершілігін мойындайды.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер, млн тонна:		
мұнай және газ конденсаты өндірісінің көлемі	21,7	22,0
мұнайды өңдеу көлемі	18,8	19,9
мұнайды тасымалдау көлемі*	74,6	74,7
табиғи және ілеспе газ өндірісінің көлемі**, млрд м³	8,14	8,2
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге:		
түсім	6 459	8 686
Қор мен ҚР Ұлттық Банкінің дивидендтері	50	200
таза пайда	1 305	1 289
операциялық пайда	1 444,2	1 701,1
таза борыш	1 984	2 143
төленген салықтардың көлемі	787	1 176

*Құбыр және теңіз көлігін қамтиды.

**«QazaqGaz» ҰК» АҚ мен оның еншілес және тәуелді ұйымдарын шоғырландыру периметрінен шығаруды ескере отырып.

2022 жыл ҚМГ үшін маңызды және жағымды оқиғаларға өте бай болды.

Бағалардың құбылмалылығына, геосаяси тұрақсыздыққа, көрші елдердің «сұр» импортына, бәсекелес деңгейі мен субъективті сипаттағы проблемалардың артуына қарамастан, ҚМГ бизнестің барлық бағыттары бойынша – барлау мен өндіруден бастап көмірсутектерді тасымалдау мен өңдеуге дейінгі өндірістік көрсеткіштердің оң серпініне қол жеткізді.

Компания өз тарихында алғашқы акцияларды орналастыруды жүзеге асырды. Өткізілген IPO қазақстандық KASE және AIX қор биржаларында ең маңыздысы болды. 2022 жылғы 8 желтоқсанда биржаларда ҚМГ акцияларының қайталама сауда-саттығы басталды. Қор биржаларында листинг компанияның корпоративтік дамуының жаңа кезеңін ашты.

«Самұрық-Қазына» АҚ-да маңызды стратегиялық оқиға Қашаған жобасындағы 3,8 млрд АҚШ долларына 8,44% көлемінде үлесті сатып алу болды. Мәміле соңғы онжылдықтағы ҚМГ үшін ең ірі мәмілелердің бірі.

ҚМГ 49,5% сатып алған Kazakhstan Petrochemical Industries Inc ЖШС-ның интеграцияланған газ-химия кешенінің іске қосылуы тарихи маңызды оқиға болды. Жоба жылына 500 мың тоннаға дейін полипропилен өндіруге есептелген және Қазақстанда мұнай-газ химиясы кәсіпорындарының өз кластерін құруға бағдарланған. 2022 жылдың соңында жаңа зауыттың өнімдері экспортқа жіберілді. Өндіріс үшін Теңізшевройл жеткізетін құрғақ газ шикізат.

2022 жылы компания әлеуметтік-экологиялық бастамаларды жүзеге асыру және көміртегі ізін азайту бағытын дәйекті түрде ұстанды. Бұл бағытта ірі халықаралық серіктестермен –

Total Open S. A, Шеврон, Ені және басқалармен ынтымақтастық жалғасты.

Көмірсутек шикізатының қорлары

2022 жылы ҚМГ геологиялық барлаудың белсенді жүргізіліп жатқан іс-шараларының арқасында көмірсутек шикізаты қорларының айтарлықтай өсуіне қол жеткізді.

PRMS халықаралық стандарттарына сәйкес дайындалған халықаралық тәуелсіз компанияның аудитіне сәйкес 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚМГ көмірсутектерінің дәлелденген және ықтимал қорлары (2P) мұнай баламасында 707 млн тоннаны (5 478 млн баррель мұнай баламасы) құрады. 2021 жылмен салыстырғанда қорлардың 2P деңгейі 9,8%-ға өсті.

PRMS бойынша көмірсутектердің таза қорлары (2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша)

Қорлар санаты, млн тонна м.б.*	2021 (ҚМГ үлесіне)	2022 (ҚМГ үлесіне)	өзгерту, %
Дәлелденген (1P)	477	486	+1,9%
Дәлелденген плюс ықтимал (2P)	645	707	+9,8%
Дәлелденген плюс ықтимал плюс мүмкін (3P)	761	816	+7,1%

* мұнай баламасында

Өндіру

ҚМГ-ның мұнай және газ конденсатын өндіру көлемі 2022 жылы

22 012 мың тоннаны (тәулігіне 456 мың баррель) құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 1,7%-ға ұлғайды. Ілеспе және табиғи

газды өндіру көлемі (кері айдау көлеміне дейін) 2%-ға 8,2 млрд текше метрге дейін ұлғайды.

Мұнай және конденсат өндіру, мың тонна	2021 (ҚМГ үлесіне)	2022 (ҚМГ үлесіне)	өзгерту, %
Өзенмұнайгаз	5 332	5 096	-4,4%
Маңғыстаумұнайгаз	2 944	3 049	+3,6%
Ембімұнайгаз	2 522	2 581	+2,3%
Теңгиз	5 311	5 836	+9,9%
Қашаған*	1 344	1 402	+4,3%
Қарашығанақ	1 034	1 013	-2,0%
Өзге де	3 165	3 036	-4,1%
Жиыны	21 651	22 012	+1,7%

*Жобадағы ҚМГ үлесі 2022 жылғы 15 қыркүйектен кейін 16,88%

Қашағандағы жалпы мұнай өндіру 21,9%-ға қысқарып, 12 682 мың тоннаны құрады. Мұның себебі екі жағдай болды.

Біріншіден, 2022 жылдың ортасында теңіз және жерүсті кешендерінде жоспарлы күрделі жөндеу жүргізу.

Екіншіден, газды алдын ала іріктеу қондырғысында газдың ағуы анықталғаннан кейін жөндеу-қалпына келтіру жұмыстарын жүргізу қажеттілігі.

Бұл ретте ҚМГ үлесіне мұнай өндіру 4,3%-ға 1 402 мың тоннаға (тәулігіне 34 мың баррель) дейін ұлғайды, ал шикі газды өндіру 7,3%-ға өсті және жобадағы ҚМГ үлесінің 2022 жылғы 15 қыркүйектен бастап 8,44%-дан 16,88%-ға дейін ұлғаюы себебінен 877 млн текше метрді құрады.

Қарашығанақта мұнай мен конденсатын өндіру Орынбор газ өңдеу зауыты тарапынан өңдеу үшін шикі газды қабылдаудың қысқаруына және оның технологиялық қондырғыларында жоспарлы-алдын алу жөндеуінің ұзартылуына байланысты өткен жылмен салыстырғанда 2%-ға қысқарып, 1 013 мың тоннаны (тәулігіне 22 мың баррель) құрады.

№ 2 газды кешенді дайындау қондырғысында шикі газды кері айдаудың ұлғаюы, төртінші компрессорды енгізу және Қарашығанақ қайта өңдеу кешенінде газды қайта өңдеу көлемінің ұлғаюы себебінен газ өндіру 2,4%-ға ұлғайып, 1 944 млн текше метрді құрады.

Операциялық активтерде мұнай мен конденсат өндіру көлемі 1,4%-ға 13 761 мың тоннаға (тәулігіне 273 мың баррель) дейін азайды.

Мұнай және конденсат өндіру көлемінің төмендеуі «Өзенмұнайгаз» АҚ өндірістік объектілеріне қызмет көрсететін коммуналдық кәсіпорын тарапынан электр энергиясының авариялық ажыратылуына, сондай-ақ кейбір жетілген кен орындарында өндіру деңгейінің табиғи төмендеуіне байланысты болды.

Бұл ретте операциялық активтерде мұнай өндірудің төмендеуі «Маңғыстаумұнайгаз» АҚ кәсіпорындарында 3,6% және «Ембімұнайгаз» АҚ-да 2,3% мөлшерінде өндірудің ұлғаюымен ішінара нивелирленді.

«Самұрық-Қазына» АҚ басқарушы холдингінің «QazaqGaz» ҰК АҚ (бұрынғы «ҚазТрансГаз» АҚ) 2021 жылғы қарашада жеке Ұлттық компанияға бөлу туралы

шешімінің салдарынан газ өндіру 2 190 млн текше метрге дейін азайды, оның құрамына Амангелді газының газ өндіру активі де берілді.

Мұнай тасымалдау

Мұнайды магистральдық және теңіз арқылы тасымалдаудың жалпы көлемі 2021 жылмен салыстырғанда 0,1%-ға 74,7 млн тоннаға дейін ұлғайды.

Мұнайды магистральдық құбырлар арқылы тасымалдау көлемі 0,9%-ға ұлғайып, 65 316 мың тоннаны құрады.

2022 жылы бағыттар бойынша мұнай тасымалдау көлемінің өзгеруі байқалғанын айта кету керек.

Біріншіден, ішкі нарықта мұнай өнімдерінің қажетті көлемін өндіру үшін қазақстандық МӨЗ бағытында құбырлар арқылы тасымалдау көлемі арта түсті. Бұл ретте жетілген кен орындарында мұнай өндірудің табиғи құлдырауына байланысты мұнай тасымалдаудың экспорттық көлемі төмендеді.

Екіншіден, өзгеріс жүк жөнелтушілердің мұнайды сыртқы нарықтан ішкі нарыққа қайта бөлуіне байланысты болды.

Үшіншіден, жоғарыда аталған жөндеу жұмыстарына байланысты Қашағандағы өндіру көлемінің азаюына байланысты.

2022 жылдың қорытындысы бойынша Каспий Құбыр консорциумының (КҚК) қуаттарында тасымалдау көлемінде де 3,3%-ға төмендеу орын алды. Төмендеу негізінен Қашағандағы жөндеу жұмыстарымен және КҚК теңіз терминалының шығатын айлақ құрылғыларын жөндеумен байланысты болды.

Мұнайды теңіз арқылы тасымалдаудың жалпы көлемі 5,2%-ға 9 343 мың тоннаға дейін азайды. Төмендеу негізінен қазақстандық жүк жөнелтушілердің экспорттық көлемінің төмендеуіне байланысты (ішкі нарыққа жеткізілімдердің ұлғаюына байланысты) Жерорта теңізіндегі мұнай көлемінің азаюына байланысты.

Көмірсутек шикізатын сату

ҚМГ тобына кіретін кәсіпорындардың тікелей өндірген мұнай мен газ конденсатын өткізу көлемі 2,1%-ға ұлғайып, 22 126 мың тоннаны құрады. Осы көлемнің 62% экспортқа жіберілді.

Қазақстанның ішкі нарығына 8 415 мың тонна жеке өндірілген мұнай мен газ конденсаты жеткізілді. Оның ішінде Атырау мұнай өңдеу зауытына (АМӨЗ), Шымкент мұнай өңдеу зауытына (ПКОП) және Павлодар мұнай-химия зауытына (ПМХЗ) мұнай өнімдеріне одан әрі өңдеу және оларды кейіннен өткізу үшін Өзенмұнайгаз, Ембімұнайгаз, Қазақтүрікмұнай және Өріқтау Оперейтинг активтерінің шикі мұнайын жеткізу 4 907 мың тонна көлемінде болды.

Қайта өңдеу

Көмірсутек шикізатын өңдеудің жалпы көлемі 2021 жылмен салыстырғанда 5,7%-ға ұлғайып, 19 900 мың тоннаны құрады.

Қазақстандық МӨЗ-де көмірсутек шикізатын қайта өңдеу көлемі 2,5%-ға ұлғайып, 14 269 мың тоннаны (ҚМГ үлесіне) құрады. Бұл тәуелсіз Қазақстан тарихындағы рекордтық көрсеткіш.

Қайта өңдеу көлемінің ұлғаюы ішкі нарықта мұнай өнімдеріне сұраныстың артуына, 2022 жылы ПКОП-тың тұрақты жұмысына және оны жоспарлы-алдын алу жөндеуін 2023 жылға ауыстыруға байланысты болды.

Румыниядағы KMG International (Петромидия, Вега) зауыттарында қайта өңдеу көлемі 14,8%-ға ұлғайып, 5 631 мың тоннаны құрады. Қайта өңдеу көлемінің ұлғаюы 2022 жылы зауыттардың тұрақты жұмыс істеуімен және аялдамалардың болмауымен байланысты.

Жалпы қазақстандық және румындық зауыттарда мұнай өнімдерін өндіру көлемі 6,8%-ға өсіп, 18 639 мың тоннаны құрады.

Қазақстандық МӨЗ 13 128 мың тонна мұнай өнімдерін өндірді, бұл 2021 жылдың көрсеткіштерінен 4,1%-ға артық.

Бұл ретте АМӨЗ-де мұнай өнімдерін өндіру 2022 жылғы қазанда жоспарлы жөндеу жүргізу себебінен 4,5%-ға төмен болды.

KMG International (Петромидия, Вега) зауыттары 5 512 мың тонна мұнай өнімдерін өндірді, бұл 2021 жылғы көрсеткіштерден 14,1%-ға жоғары. Қайта өңдеу көлемінің ұлғаюы 2021 жылғы пандемия кезеңінде мұнай өнімдеріне сұраныстың төмендеуіне әкеп соқтырған шектеу шараларымен, сондай-ақ 2021 жылғы шілдеде «Петромидия» МӨЗ-де зауыттың тоқтауына байланысты байланысты.

Мұнай тасымалдау* 1 мың тонна	2021 (ҚМГ үлесіне)	2022 (100%)	2022 (ҚМГ үлесіне)	өзгерту, %
ҚазТрансОйл	41 224	40 656	40 656	-1,4%
Қазақстан-Қытай Құбыры	8 706	19 235	9 618	+10,5%
МұнайТас**	2 179	5 606	2 859	+31,2%
Каспий Құбыр Консорциумы	12 601	58 711	12 183	-3,3%
Қазақтеңізкөлікфлоты	9 855	9 343	9 343	-5,2%
Жиыны	74 565	-	74 659	+0,1%

* Мұнай көлемінің бір бөлігін екі немесе үш құбыр компаниясы тасымалдай алады және сәйкесінше бұл көлемдер мұнай тасымалдаудың шоғырландырылған көлемінде бір реттен артық есепке алынады.

**МұнайТас үлестік әдіспен шоғырландырылатын бірлескен кәсіпорын болғандықтан, тасымалдау көлемі 51% иелену үлесіне сәйкес көрсетілген.

Көмірсутек шикізатын қайта өңдеу, мың тонна	2021 (ҚМГ үлесіне)	2022 (ҚМГ үлесіне)	өзгерту, %
АМӨЗ	5 473	5 224	-4,6%
ПМХЗ	5 407	5 480	+1,4%
ПКОП*	2 582	3 103	+20,2%
Caspi Bitum**	464	461	-0,7%
Петромидия	4 586	5 258	+14,7%
Вега	321	373	+16,2%
Жиыны	18 833	19 900	+5,74%

* ПКОП және Caspi Bitum қайта өңдеу көлемі 50% үлесіне көрсетілген.

2022 жылғы ҚМГ-ның қаржылық нәтижелері

Мұнайдың әлемдік бағасының өсуі және өндірістік нәтижелердің оң динамикасы 2022 жылдың қорытындысы бойынша компанияның барлық дерлік қаржылық көрсеткіштерінің өсуін қамтамасыз етті.

- Түсім 34,5%-ға ұлғайып, 6 459 млрд теңгемен (15 161 млн АҚШ долл.) салыстырғанда 8 686 млрд теңгені (18 845 млн АҚШ долл.) құрады;
- EBITDA көрсеткіші 25,9%-ға ұлғайып, 2 015 млрд теңге (4 730 млн АҚШ долл.) салыстырғанда 2 538 млрд теңге (5 505 млн АҚШ долл.) құрады;
- Бірлескен бақыланатын кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардағы пайданың үлесін ескере отырып, компанияның таза пайдасы 2,4%-ға ұлғайып, 1 317 млрд теңгені (2 858 млн АҚШ долл.) құрады;
- Бірлескен бақыланатын кәсіпорындар мен қауымдасқан компаниялардағы пайданың үлесіне түзетілген таза пайда 1 022 млрд теңгемен (2 398 млн АҚШ доллары) салыстырғанда 788 млрд теңгені (1 710 млн АҚШ долл.) құрады;
- Қашаған Б.В. ҚМГ-дағы үлесті сатып алуды есептемегенде бос ақша ағыны 2021 жылғы 756 млрд теңгемен (1 774 млн АҚШ долл.) салыстырғанда 1 116 млрд теңгені (2 421 млн АҚШ долл.) құрады;

- Жаңа дивидендтік саясатқа сәйкес қайта есептелген бос ақша ағыны ҚМГ-дағы үлесті сатып алуды ескере отырып, Б.В. Қашаған 2021 жылғы 756 млрд теңгемен салыстырғанда минус 82 млрд теңгені құрады;

- 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жалпы қарыз 2021 жылғы 31 желтоқсандағы 3 746 млрд теңгемен (8 676 млн АҚШ долл.) салыстырғанда 4 143 млрд теңгені (8 956 млн АҚШ долл.) құрады;

- Компанияның 2022 жылғы 31 желтоқсандағы таза қарызы 2021 жылғы 31 желтоқсандағы 1 984 млрд теңге (4 594 млн АҚШ долл.) деңгейімен салыстырғанда 2 143 млрд теңгені (4 632 млн АҚШ долл.) құрады.

ҚМГ Қашаған Б.В. дивидендтері

2022 жылғы қыркүйекте ҚМГ Солтүстік Каспий жобасындағы үлесінің 16,88% иеленетін «ҚМГ Қашаған Б.В.» жауапкершілігі шектеулі жеке компанияның 50% акциясын Қордан кері сатып алуды жүзеге асырды.

Нәтижесінде акционерлердің пайдасына 1 508 млн АҚШ долл., оның ішінде ҚМГ пайдасына – 941,5 млн АҚШ долл. көлемінде дивидендтреті төлеу жүзеге асырылды.

IPO-ға шығу

Жоғарыда айтылғандай, ҚМГ IPO өткізу компания үшін ғана емес,

сонымен қатар іскерлік әлемнің акционерлік капитал нарығы үшін және тұтастай алғанда бүкіл Қазақстан үшін маңызды оқиғалардың бірі болды.

ҚМГ акциялары «Астана» халықаралық қаржы орталығының (Astana International Exchange, AIX) және Қазақстан қор биржасының (KASE) сауда алаңдарында ұсынылды.

Орналастыру Қазақстандағы алғашқы «цифрлық» IPO болды – өтінімдердің 99%-ы екінші деңгейдегі банктердің мобильді қосымшалары арқылы онлайн тапсырылды.

ҚМГ-ның IPO-сы Қазақстанның қор нарығы тарихындағы ең ірілердің бірі болды. Сонымен қатар алынған өтінімдер саны бойынша – 129,9 мың өтінім, сондай-ақ орналастыру көлемі бойынша – 153,9 млрд теңге. Қазақстан азаматтары 74,6 млрд теңге сомасына компанияның бағалы қағаздарын сатып алды.

Заңды тұлғалардың өтінімдерінің көлемі 72,7 млрд теңгеге бағаланады.

Бір акция үшін орналастыру бағасы 8 406 теңгені құрады, бұл ҚМГ-ны шамамен 5,1 трлн теңге (11 млрд АҚШ долл., 2022 жылғы желтоқсандағы бағам бойынша) көлемінде капиталдандыруды болжайды.

IPO барысында түскен сома Қазақстан Республикасының Ұлттық қорына аударылды.

Өмірлік маңызды қағидалар – IOGP

2022 жылдан бастап ҚМГ Халықаралық Мұнай және газ өндірушілер қауымдастығының (IOGP) барлық мүшелері үшін бірыңғай «Өмірлік маңызды қағидаларға» көшті.

IOGP 1991 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін IOGP-ға мүше жүз кәсіпорында болған екі мың өлімге әкелетін жазатайым оқиғаларға талдау жасады. Талдау нәтижесінде қауымдастық қауіпсіздіктің жиі қайталанатын бұзылыстарын анықтады. Осы бұзушылықтардың алдын алу үшін өмірді сақтаудың 9 маңызды қағидасы әзірленді. Осы қағидалар жұмысшыларға өздерін және әріптестерін өлімнен қорғау үшін жасай алатын әрекеттер туралы хабарлауға мүмкіндік береді.

2023 жылға арналған жоспарлар

2023 жылы ҚМГ өршіл және ауқымды міндеттер қояды. Компания бірқатар кен орындары бойынша жаңа кен орындарын анықтауды ескере отырып, мемлекет пен акционерлер алдындағы барлық міндеттемелерді уақтылы орындау үшін энергия ресурстарын өндіру қарқынын арттыруға ниетті.

2023 жылы ҚМГ мұнай өндіру жоспары – жылына 23 млн тоннадан астам.

Компания геологиялық барлаудың ұзақ мерзімді стратегиясын қалыптастырды, жоспарда – органикалық және бейорганикалық өсу есебінен қорларды ұлғайту бар.

2023 жылы барлығы 22 іздеу және бағалау ұңғымаларын бұрғылау жоспарлануда:

- Жеңіс теңіз учаскесінде бір іздеу ұңғымасын бұрғылауды аяқтау;
- Каратон Подсолевой және Торғай палеозой учаскелері

бойынша палеозой шөгінділеріне бір терең технологиялық күрделі ұңғыманы (5 км-ден астам) бұрғылаудың басталуы;

- барлық ірі операциялық компаниялар (ЭМГ, ММГ, ОМГ, КГМ) бойынша жетілген кен орындары мен бұрын ашылған кен орындарын жете барлау бойынша жалғасып жатқан жұмыстар шеңберінде 19 бағалау ұңғымасын бұрғылау жоспарлануда.

2023 жылы ҚМГ Эл-Фараби учаскесінде 3D сейсмикалық барлау жұмыстарын жүргізуге, «Каратон Подсолевой» және «Торғай Палеозой» учаскелерінде бұрғылауды бастауға ниетті.

Сондай-ақ Қазақстанның негізгі мұнай-газ бассейндері шегінде бес жаңа перспективалы өңірлік учаскелерде Жер қойнауын геологиялық зерттеу (ЖҚГЗ) жөніндегі жобаны іске асыру басталады.

«Өзенмұнайгаз» компаниясына өзен және Қарамандыбас кен орындарын оңалту бойынша 2023 жылға жоспарланған жұмыстарды жеделдету тапсырылды. Бұл жоба тек экономикалық ғана емес, сонымен бірге маңызды әлеуметтік маңызы бар.

Энергия тасымалдаушыларды тасымалдау саласында

Қасым-Жомарт Тоқаевтың БАӘ-ға сапары шеңберінде қол қойылған Abu Dhabi Ports Group-пен бірлескен жобаны нақты мазмұнмен толтыру қажет. Әңгіме Каспий өңірінде ірі көліктік-логистикалық хаб құру туралы болып отыр. Жүк көтергіштігі 8 000 тонна болатын екі мұнай құятын танкерді сатып алу және «Барыс» кемесін контейнерлік кемеге жаңғыртуды аяқтау жөніндегі мәмілеге ерекше орын берілді.

Маңғыстау облысында қуаты 120 МВт болатын жел-күн энергиясы негізіндегі гибриді станцияның ENI-мен бірлескен құрылысын аяқтауға да маңызды мән беріледі.

Халықты таза ауыз сумен қамтамасыз ету ҚМГ тиімділігінің елеулі көрсеткіші. Компанияның әлеуметтік жауапкершілік бағдарламасы аясында Маңғыстау облысында жаңа тұзсыздандыру зауытының құрылысы және «Астрахан-Маңғышлақ» магистральдық су құбырын қайта жаңарту басталады. Бұл мәселе Мемлекет басшысының бақылауында.

ҚМГ жоспарында мұнай-газ химиясын одан әрі дамыту – полиэтилен шығару бойынша газ-химия кешенінің құрылысын салу жөніндегі жобаны пысықтау бар.

83,7

млрд текше м.
газды тасымалдау көлемі

Ішкі нарықты газбен қамтамасыз ету

«QazaqGaz» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – QazaqGaz) магистральдық газ құбырлары мен газ тарату желілері арқылы тауарлық газды тасымалдау жөніндегі орталықтандырылған инфрақұрылымды басқарады, халықаралық транзитті қамтама-

сыз етеді және ішкі және сыртқы нарықтарда газ сатумен айналысады, 15 өңірде құбырлар мен газ қоймаларын әзірлейді, қаржыландырады, салады және пайдаланады. 2000 жылы құрылған Компания еліміздегі магистральдық газ құбырларының жалпы ұзындығы

20,6 мың км-ден асатын ірі желісін (оның ішінде 2 793 км-ге бұрылатын газ құбырлары) және ұзындығы 59 мың км-ден асатын газ тарату желілерін пайдалануды жүзеге асырады.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер, млрд м³:		
газды тасымалдау көлемі	95,4	83,7
өткізілген газдың көлемі	23,6	22,7
өткізілген газдың көлемі (экспорт)	6,0	4,3
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге:		
түсім	896,3	952,3
таза пайда	400,2	386,6
операциялық пайда	166,3	103,7
таза борыш	512,5	425,1
төленген салықтардың көлемі	52,7	106,4

QazaqGaz: тарих кезеңдері

2000 жылғы 5 ақпанда «ҚазТрансГаз» жабық акционерлік қоғамын құру туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысына қол қойылды. 2004 жылғы 9 маусымда «ҚазТрансГаз» жабық акционерлік қоғамы «ҚазТрансГаз» акционерлік қоғамы болып өзгертілді.

2021 жылғы 30 қарашада «ҚазТрансГаз» АҚ Ұлттық компания мәртебесіне ие болды.

2021 жылғы 31 желтоқсанда «ҚазТрансГаз» – «QazaqGaz» болып өзгертілді.

Компания геологиялық барлау мен өндіруден бастап түпкілікті өнімді сатуға дейін барлық тізбек бойынша қызмет атқарады.

QazaqGaz халықаралық транзитті және ішкі нарыққа үздіксіз газ беруді қамтамасыз етеді, ғылыми әзірлемелерді енгізуді, жас мамандарды тәрбиелеуді және Қазақстанның энергия қауіпсіздігіне өз үлесін қосуды жоспарлап отыр.

23 жыл ішінде компания жылыту маусымында күн сайын шамамен 85 млн текше метр газ тұтынатын 2,3 млн астам абонентті көгілдір отынмен қамтамасыз етті.

Компания Қазақстан халқын газдандыру деңгейіне 59%-ға дейін жетуді және магистральдық газ құбырлары мен тарату желілерінің ұзындығын 86 мың км-ге дейін ұлғайтуды жоспарлап отыр.

Бүгінгі таңда компания жалпы ұзындығы 20,6 мың км-ден асатын магистральдық газ құбырларының аса ірі желісін (оның ішінде 2 793 км-ге бұрылатын газ құбырлары) және ұзындығы 59 мың км-ден асатын газ тарату желілерін пайдалануды жүзеге асыруда.

2022 жылдың ортасында QazaqGaz-да «Амангелді Газ»

ЖШС трансформациялау жолымен «QazaqGaz барлау және өндіру» жаңа бөлімшесі құрылды. Осылайша жер қойнауын пайдалану жөніндегі барлық жаңа жобалар бір құрылымда шоғырландырылған.

Компания геологиялық барлауға және жаңа кен орындарын игеруге 10 жаңа лицензия алды.

2022 жылы QazaqGaz компаниялар тобы іс жүзінде барлық өндірістік жоспарларды іске асырды.

Газды магистральдық тасымалдау 83 755 млн текше метрді құрады, оның ішінде:

- ішкі тасымалдау – 21 956 млн текше метр;
- газды экспортқа тасымалдау – 9 275 млн текше метр;
- халықаралық транзит – 52 513 млн текше метр;
- газды өткізу – 22 751 млн текше метрді құрады, оның ішінде экспортқа – 4 333 млн текше метр.

Жаңа газ өңдеу зауыты

2022 жылғы тамызда қуаттылығы 1 млрд текше метр Қашағандағы газ өңдеу зауыты (ГӨЗ) жобасының операторы – «GPC Investment» ЖШС сенімгерлік басқаруға QazaqGaz-қа беру өткізілді.

Тапсыру рәсімі аяқталғаннан кейін QazaqGaz командасымен қысқа мерзімде жобалық топ жасақталды және жұмылдырылды, Қазақстан Үкіметінің қолдауымен жабдықтарды жеткізу логистикасы жолға қойылды.

QazaqGaz халықаралық компанияларды тарта отырып, жобаның кешенді аудитіне бастамашылық жасады және жүргізілді.

Жобаға 700 адам жұмылдырылған, құрылыс шыңында 2100 адам, 300 бірлік арнайы техника және 991 бірлік жабдық тартылатын болады. Пайдалануға берілгеннен кейін МӨЗ өңірде 600 тұрақты жұмыс орнын құруға мүмкіндік береді.

Алғашқы іске қосу кешенінің Теміржол жолдары тартылды, бұл материалдар мен жабдықтардың уақтылы жеткізілуін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Жабдықтарды дайындау процесінің сапасын бақылау мақсатында QazaqGaz TUV Rheinland мамандандырылған халықаралық компаниясын тартты.

2022 жылы бұрын бекітілген жобалау-сметалық құжаттамаға (ЖСҚ) түзету жүргізілді. ЖСҚ түзету кезінде ұқсас жобалар

үшін әлемдік тәжірибені ескере отырып, жабдықтың сенімділігі мен қауіпсіздігі бөлігінде барлық кемшіліктер ескерілді. Шығарылатын өнімнің сапасына, сондай-ақ атмосфераға шығарындылардың азаюына және энергия тұтынудың төмендеуіне баса назар аударып, технологиялық жабдықтар мен технологиялық процестер оңтайландырылды.

Жобалық басқаруды, жобаны инжинирингтік сүйемелдеуді күшейту үшін инжиниринг саласындағы әлемдік көшбасшылардың бірі – Technip Energies компаниясы тартылады.

QazaqGaz Атырау облысы Мақат ауданында қоғамдық тыңдаулар өткізді. Кездесуде Қашағандағы газ өңдеу зауытын салу жобасын түзету аясында қоршаған ортаға әсер етуі талқыланды. Тыңдауға аудан тұрғындары, республикалық қоғамдық экологиялық ұйымдар және жергілікті атқарушы органдардың өкілдері қатысты.

1 млрд текше метр шикі газды өңдейтін және 700 млн текше метрге жуық тауарлық газ беретін Қашағандағы газ өңдеу зауытын 2025 жылы іске қосу жоспарла-

нуда. Жобаның екінші кезегінің қуаты жылына 2-4 млрд текше метр шикі газды құрайды. Үшінші және төртінші жобалар тағы 6 млрд текше метр газды қамтамасыз етуі тиіс.

Газ тасымалдау жүйесін жаңғырту

Бүгінгі таңда Қазақстанда «Қазақстан-Қытай» және «Бейнеу-Бозой-Шымкент» заманауи магистральдық газ құбырлары салынды, соның арқасында газ экспорты және ішкі газбен жабдықтау қамтамасыз етілуде.

Бұл жобалар QazaqGaz қаражаты есебінен жүзеге асырылды. Сонымен қатар барлық технологиялық инфрақұрылым құрылды, оның қуатын арттырып қана қоймай, кез-келген бағытта газ ағындарын әртараптандыру мүмкіндігі бар.

QazaqGaz өңірлердің газ тасымалдау инфрақұрылымын салу, жаңғырту, қайта жаңарту және газдандыру жөніндегі инвестициялық жобаларды іске асыруды жалғастыруда.

2022 жылы компания Маңғыстау және Атырау облыстарында

басым жобаларды іске асыру бойынша жұмысты бастады. Алматы ЖЭО-ны газға ауыстыру үшін газ инфрақұрылымын салу жобасы іске асырылуда.

2022 жылы «Бейнеу-Жаңаөзен» магистральдық газ құбырының екінші тізбегі – Қазақстанның газ тасымалдау жүйесінің мегажобасының құрылысы басталды.

Жобаның технологиялық схемасына сәйкес газ құбырының 2-ші желісінің жалпы ұзындығы 308 км, өткізу қабілеті жылына 5,8 млрд текше метрді құрайды.

Бүгінгі таңда Маңғыстау облысында елдің ішкі нарығында табиғи газдың ең жоғары тұтынылуы байқалады, сондықтан екінші жіп салу маңызды әлеуметтік-экономикалық мәнге ие, сондай-ақ өңірдің энергия қауіпсіздігін күшейтетін болады.

Жобаны іске асыру Маңғыстау облысының елді мекендерін, жұмысы электр энергиясын өндіру үшін газды сенімді және үздіксіз тасымалдауға, өңірдің халқын, әлеуметтік объектілері мен өнеркәсіптік кәсіпорындарын жылумен жабдықтауға, сондай-ақ штаттан тыс жағдайлардың

алдын алуға және өңір халқына стратегиялық маңызды қызмет ретінде газ беруді тоқтату тәуекелін болдырмауға тікелей тәуелді ірі кәсіпорындарды тұрақты газбен жабдықтауды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Сондай-ақ 2022 жылы Маңғыстау облысының, Ақтау қаласының және облыстың ірі өнеркәсіптік кәсіпорындарының табиғи газға деген қажеттілігін жабатын «Окарем-Бейнеу» магистральдық газ құбырының жалғасы болып табылатын үш жіптен тұратын «Жаңаөзен – Жетібай – Ақтау» газ тасымалдау жүйесін күрделі жөндеу жалғастырылды.

Ресурстық база

Компанияның мәліметінше, 2022 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанда газ тұтыну 21 млрд текше метрді, экспорт – 5 млрд текше метрді құрады. Болжам бойынша, 2030 жылға қарай ел ішінде газ тұтыну көлемі 40 млрд текше метрге дейін өседі.

Бүгінгі таңда Қазақстанда алынатын газ қоры 3,8 трлн текше метр. Газдың негізгі қорлары төрт ірі кен орнына шоғырланған: Қарашығанақ, Теңіз, Қашаған және Жаңажол. Олардың жалпы көлемі – 2,7 трлн текше метр.

Сонымен қатар QazaqGaz компаниясының табиғи газдың меншікті қорлары 2022 жылы:

- Амангелді кен орнында 10,26 млрд текше метрді;
- Жарқұм кен орнында 0,343 млрд текше метрді;
- Айрақты кен орнында 2,485 млрд текше метрді;
- Анабай кен орнында 2,226 млрд текше метрді құрады.

2022 жылғы желтоқсанда QazaqGaz компаниясы бұрын «Самұрық-Энерго» АҚ-ға тиесілі Придорожное кен орнын қабылдау-беру рәсімін аяқтады. Жол бойындағы газдың алынатын

қоры шамамен 10 млрд текше метрді құрайтыны белгілі.

Придорожное кен орны Түркістан облысының Созақ ауданында орналасқан. Кен орны 1975 жылы ашылды.

ҚР Энергетика министрі 2023 жылы тауарлық газ көлемін ұлғайту жөніндегі Жол картасын бекітті, оның шеңберінде шамамен 640 млрд текше метр газдың ресурстық базасының өсуі көзделген.

2023 жылы Анабай кен орнын пайдалануға беру жоспарлануда. Өндірудің болжамды көлемі жылына 16 млн текше метрді құрайды.

2026 жылы болжамды өндіру көлемі 48 млн текше метр Барханная кен орны іске қосылады.

2027 жылы Придорожное кен орындарын өндірумен пайдалануға беру жоспарлануда. Жоспарлар бойынша өндіру көлемі жылына 142 млн текше метрді құрайды.

Сонымен қатар газ тасымалдау инфрақұрылымының тозуы газ саласын дамытуды қиындатады. Газ инфрақұрылымын жаңғыртуға мүмкіндік бермейтін қазақстандық тұтынушыларға көгілдір отын жеткізуге арналған тариф шығындарға алып келеді.

Шығындарды 18 млрд теңгеге төмендету үшін компания 2022 жылғы 1 шілдеден 2023 жылғы 30 маусымға дейінгі кезеңге Қазақстан бойынша орта есеппен 7,6%-ға арттыра отырып, көтерме бағаны бекітті.

2022 жылғы сәуірде Жамбыл және Батыс Қазақстан облыстарында пилоттық жоба іске қосылды, онда тауарлық газдың бөлшек бағасы 20%-ға төмендеді. 2022 жылғы шілдеден бастап бүкіл республика бойынша тауарлық газдың бөлшек сауда бағасы 20%-ға төмендеді.

2030 жылға қарай қазақстандықтардың 65% – 13,5 млн адамды газдандырумен қамту жоспарлануда. Өнеркәсіптік нысандар да газға ауысуда. Қазақстан республикасы Энергетика министрлігінің мәліметінше, соңғы 5 жыл ішінде елімізде газ тұтыну 35%-ға өсті. Жыл сайынғы өсім 7% құрады және болашақта тек өсе түсетін болады. Бұған жаңа өнеркәсіптік объектілерді енгізу және ірі газ-химия жобаларын іске асыру ықпал етеді.

Газды ішкі тұтынудың едәуір бөлігі халықтың қажеттіліктеріне бағытталады, бұл Қазақстан Республикасы Үкіметінің басым энергетикалық саясаты.

Қазақстанда Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу комитеті (ТМРК) соңғы тұтынушылар үшін газ бағасын өңірлер мен тұтынушылар санаттарына қарай реттейді.

QazaqGaz Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігімен келісім бойынша жыл сайын Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі бекітетін шекті көтерме бағамен тауарлық газды көтерме саудада өткізуді жүзеге асырады.

IPO QazaqGaz

Компания IPO-ға 2025 жылы шығуды жоспарлап отыр. Бірақ, инвесторлардың кең ауқымына бағалы қағаздарды ұсынбас бұрын, QazaqGaz инвестициялық тартымдылығын арттыру қажет. Компания қызметінің барлық бағыттары бойынша дағдарысқа қарсы шаралар қабылдануда, шығындарды оңтайландыру бойынша жұмыстар жүргізілуде.

Бірақ күн тәртібіндегі басты мәселе тауарлық газға баға белгілеу мәселесі болып қала береді. Бүгінгі күні оның құны төмен, сондықтан өндірушілер өндіруге қызығушылық танытпайды.

Мұндай жағдай Қазақстанда осы өнімнің тапшылығына алып келді, бұл ұлттық оператордың қызметіне әсер ете алмады.

Компания талдаушыларының есептеулері бойынша әрбір «текшеден» ұлттық газ операторы 11 теңге жоғалтады. Соңғы бес жылда компанияның 587 млрд теңге жинақталған шығыны бар (ішкі нарыққа газ сатудан), егер ештеңе өзгермесе, үш жылдан кейін компанияның шығыны 1 трлн теңгеге жетуі мүмкін.

Осыған байланысты компания жаңа бизнес-жоспар әзірлеп, ұсынды. Қазір барлық нюанстар жалғыз акционер – «Самұрық-Қазына» АҚ-мен бірлесіп пысықталуда.

QazaqGaz елдің газ саласын дамытудың 2022-2026 жылдарға арналған кешенді жоспарын іске асыруға қатысады. Компания «Газ және газбен жабдықтау туралы» заңға баға белгілеуді әлеуметтік әділ реформалау, оның ішінде тауарлық газды нарықтық құны бойынша сатып алуға дайын тұтынушылар санаттарының тізбесін кеңейту бойынша бірқатар ұсыныстар енгізді.

2023 жылға арналған жоспарлар

IPO қарсаңында компания ESG рейтингінде жоғары позицияға қол жеткізуге, корпоративтік басқаруды жақсартуға, экологиялық нормативтерді қайта қарауға назар аударды.

QazaqGaz бірінші кезектегі міндеттерінің қатарында Маңғыстау және Атырау облыстарында газ тасымалдау инфрақұрылымын жаңғырту бар. Компания «Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының қуатын арттыру» жобасы бойынша ТЭН әзірлеуге кірісуге ниетті. Сондай-ақ Анабай кен орнын өнеркәсіптік игеруге енгізу есебінен тауарлық газдың көлемін ұлғайту жоспарлануда.

Қашаған кен орнының операторымен (NCOC) сұйытылған көмірсутек газының барлық көлемін басқару туралы келісімге қол жеткізу бойынша келіссөздер жүргізілуде.

Шикізат өндіруден – өңдеудің жаңа кезегіне Мұнай-газ химиясын дамыту

Еліміздің газ ресурстарын жоғары қайта бөлу өнімдерін ала отырып терең өңдеу идеясы Қазақстан тәуелсіздігінің таңында – 1993 жылы талқыланды. Теңіз кен орнын игерудің басынан бастап «Теңізшевройл» ЖШС-мен барлық келісімдерде Қазақстанға мұнай

өндіру процесінде өндірілетін ілеспе газды айтарлықтай жеңілдікпен мұнай-газ химиясының қажеттіліктері үшін жеткізу туралы ережелер қамтылды.

Мұнай-газ-химия жобаларын іске асыру ниеті 2008 жылы қабыл-

данды. Қазақстан Республикасының мұнай-химия өнеркәсібін дамытудың 2008-2013 жылдарға арналған бағдарламасына сәйкес, оның ішінде полипропилен мен полиэтилен өндіретін бірыңғай кешен салу көзделді. Мұндай жобаның капитал сыйымдылығын

ескере отырып, екі тәуелсіз жобаға бөлу және оларды кезең-кезеңімен жүзеге асыру туралы шешім қабылданды.

Kazakhstan Petrochemical Industries. Полипропилен жаңа өндірістердің негізі ретінде

2022 жылғы қарашада Атырауда «Kazakhstan Petrochemical Industries» (KPI) зауыты іске қосылды.

KPI – шикізатты терең өңдеумен Қазақстанның мұнай-газ химиясы саласындағы алғашқы ауқымды жоба. ҚМГ еншілес кәсіпорнында жыл сайын 500 мың тоннаға дейін дайын өнім өндірілетін болады – полипропиленнің жалпы әлемдік өндірісінің шамамен 1%.

Теңіз кен орнынан түсетін пропан полипропилен өндірісі үшін бастапқы шикізат. Пропан кешен алаңына теміржол көлігімен вагон-цистерналарда жеткізіледі. Орташа тәулігіне жалпы көлемі 2 300 тонна болатын 72 вагон құйылады.

KPI зауыты елдің қазіргі полипропиленге деген қажеттілігін жабып қана қоймай, қолданыстағы өндірістердің кеңеюіне және Жаңа байланысты өндірістердің ашылуына себеп болады.

Ел мен Атырау облысы үшін мұнай-газ химиясы саласының өнімдері, атап айтқанда, әрбір долларға экономикада 2-3 доллар өсім әкеледі деп есептелді. Алғашқы интеграцияланған газ-химия кешенінен елдің ЖІӨ-ге қосқан үлесі жақын арада 1%-ға жетеді деп болжануда.

Мұнда өндірілген полипропиленнің 90%-ы Қытайға, Түркияға, Еуропа мен ТМД елдеріне экспортталады.

Жобаны іске асыруға 43 қазақстандық кәсіпорын қатысты. Жабдықтар мен материалдарды дайындаумен және жеткізумен «АтырауМұнайМаш», Петропавл ауыр машина жасау зауыты, «Имсталькон» және басқалары айналысты. Құрылыс кезеңінде 4000-нан астам жұмыс орны құрылды.

Қазақстандық кәсіпорында алғаш рет габариттері 0,1 мм дейінгі дәлдікпен 1 миллион нүктені лазерлік сканерлеу жүргізілді. Мұндай сканерлеу процесінде зауыттың әрбір салынған бөлігі жұмыстың жобалық және техникалық құжаттамаға сәйкестігін бақылау үшін 3D үлгісімен салыстырылды. Құрылыс кезінде 29 мың тонна металл конструкциялары орнатылды, 165 мың текше метрден астам бетон құйылды, 2,5 мың шақырым кабельдер мен 261 шақырым технологиялық құбырлар салынды.

Жаңа мұнай-газ-химия кешені Қоршаған орта үшін ең қатаң қауіпсіздік стандарттарына сәйкес келеді. Кәсіпорынға Теңіз кен орнынан түсетін пропан зиянды заттардан тазартылған, бұл зиянды газдардың ең аз түзілуін және өндіріс қауіпсіздігін болжайды.

KPI интеграцияланған газ-химия кешенінің сәтті іске асырылған бірінші кезеңі болды.

Келесі кезең – полиэтилен және бутадиен өндірістерін құру.

«KMG PetroChem» ЖШС

«KMG PetroChem» ЖШС (бұрыңғы – «KLPE» ЖШС) осы жобаның екінші кезегін іске асыру үшін құрылған. Мақсаты жылына қуаты 1250 мың тонна полиэтилен өндіру. Жоба үшін шикізат – жылына 1,6 млн тонна көлеміндегі этан.

Жоба Атырау облысындағы «Ұлттық индустриялық мұнай-химия технопаркі» АЭА аумағында іске асырылуда.

Теңіз кен орнының газы «Полиэтилен» жобасы үшін шикізат.

Жобаны іске асыру үшін тартылған қаражаттың жалпы көлемі (қарыз қаражаты мен шетелдік инвесторлардың қаражатын қоса алғанда) – 6,5 млрд АҚШ долл.

Құрылыс үшін 8000-нан астам жұмыс орны қажет болады, операциялық қызмет кезеңінде 875 білікті кадр тартылатын болады. Алдын ала бағалаулар бойынша салық түсімдерінің көлемі 5,7 млрд АҚШ долл. құрады. Елдің дивидендтері – шамамен 18 млрд АҚШ долл. көлемінде.

Базалық мұнай-газ-химия өнімдерінің меншікті өндірісінің болуы базалық өнімді өнеркәсіптік және тұрмыстық мақсаттағы бұйымдарға қайта өңдейтін, дайын өнімнің одан әрі экспортымен жаңа өндірістерді игере отырып, қосылған құн тізбегін ұзартуға мүмкіндік береді деп күтілуде. Мұндай тәсілді дамыту Қазақстан Республикасы экономикасының мамандануын айтарлықтай өзгерте алады және шағын және орта бизнестің, жаңа жұмыс орындарының айтарлықтай өсуін қамтамасыз ете алады.

603

МЫҢ Л

сұйық глифосат өндірісінің көлемі

Химиялық өндірісті дамыту

«Samruk-Kazyna Ondeu» ЖШС (бұдан әрі – SK Ondeu) 2009 жылы қатысудың төрт саласында химиялық саладағы инвестициялық жобаларды іске асыру үшін қажетті зерттеулерді, сараптамаларды және өзге де жұмыстарды ұйымдастыру және жүргізу үшін құрылған.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер:		
сұйық глифосат өндірісінің көлемі, мың л	196	603
Биаксал бағдарланған полипропилен пленкасының өндіріс көлемі, тонна	9 357	5 299
полипропилен қаптарының өндіріс көлемі, млн дана	15,5	15,5
күкірт қышқылын өндіру көлемі, мың тонна	194,5	175,4
электр энергиясын өндіру көлемі, млн кВт*сағ.	1,8	2
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге:		
түсім	36,1	37,5
таза пайда	- 38,5	-144
операциялық пайда	1,7	3,6
таза борыш	72,6	67,3
төленген салықтардың көлемі	2,8	3,5

2009 жылы Қор «Біріккен химиялық компания» ЖШС-ны құрды. Компания қызметінің негізгі мақсаты – капиталға қатысу арқылы Қазақстанда жаңа химиялық өндірістерді дамытуға жәрдемдесу.

2022 жылы компания ребрендинг өткізді және 3 ақпаннан бастап «Samruk-Kazyna Odeu» ЖШС деп аталады, компанияның логотипі мен фирмалық түстері өзгертілді. Қызметті химия өнеркәсібі өндірістерін дамытуға, оның ішінде қайталама материалдарды қайта өңдеуге («өңдеу», қазақ тілінен «қайта өңдеу») баса назар аудару көзделіп отыр. 2022 жылы өндірістік және қаржылық көрсеткіштерге қол жеткізбеудің негізгі себебі геосаяси жағдайдағы өзгерістер болды. Негізгі өнім – негізінен Ресейге экспортталатын (80% – дан астам) Биаксиалды бағытталған полипропилен үлдірі. Бірақ, санкциялық шектеулерге байланысты 2022 жылы Ресей Федерациясының нарығы өзінің ұқсас өнімдерімен қаныққан. Бұл 2022 жылы SK Odeu өнімдерін сатудың айтарлықтай төмендеуіне әкелді.

Сонымен қатар компания күкірт қышқылын тасымалдауға арналған цистерна вагондарының тапшылығына тап болды, бұл ресейлік вагондардың кері қайтарылуынан туындады. Бұл ішкі нарықта вагон паркінің тапшылығына әкелді. Бірақ нарықтың өзгеруіне қарамастан, компания кірістер бойынша жоспарлы көрсеткіштерге қол жеткізді.

Агрохимиялық өнімдерді шығаратын еншілес компания 2021-2022 жылдары гербицидтер өндіру үшін Қытайдан негізгі шикізат – глифосаттың күрт қымбаттауына тап болды, бұл тиісінше 2019-2020 жылдармен салыстырғанда өнім өндіру көлемінің азаюына әсер етті.

Санкциялық шектеулердің теріс салдарын азайту мақсатында келесі шаралар қабылданды. Компания өзінің вагондар паркін ұлғайтты, экспорттан ішкі нарыққа қайта бағдарланды, жергілікті өндірушілермен шикізат жеткізуге келісімшарттар жасалды.

SK Odeu қызметінің бүкіл тарихында алғаш рет 2022 жылдың қорытындысы бойынша екі еншілес компаниядан 6,8 млрд теңге мөлшерінде дивидендтер алынды. Бұл компаниялар тобының қаржылық тұрақтылығын арттыруға айтарлықтай әсер етті.

2022 жылы «Ресей Сбербанкi» АҚ-да полимер өнімдерін өндіру жөніндегі жобаны іске асыру үшін тартылған валюталық қарыз толығымен өтелді.

Қазақстан Республикасының химия саласын дамытудың негізгі тенденциялары мен перспективалық бағыттарын ашатын SK Odeu-ның 2022-2032 жылдарға арналған жаңа Даму стратегиясы әзірленді және бекітілді.

Қор басшылығының портфельдік компанияларды реформалау және бейінді емес активтерді шығару жөніндегі тапсырмасы шеңберінде 2022 жылы «KPI», «KLPE», «Силенно» ЖШС компаниясын ҚМГ құрамына шығару бойынша табысты жұмыс жүргізілді. Портфельді оңтайландыру бойынша жұмыс 2023 жылға дейін жалғасады. Бейінді емес активтерді шығарумен қатар компания бекітілген стратегияға сәйкес кейіннен іске асыру үшін перспективалы жобалар пулын белсенді қалыптастырады.

Жаңғырту

2022 жыл ішінде күкірт қышқылына сұраныстың жыл сайын артуына байланысты Степногорск қаласында жұмыс істеп тұрған кәсіпорын базасында күкірт қышқылы зауытын кеңейту жобасы әзірленді. Кеңейту жыл сайын қосымша 193 мың тонна жоғары сапалы күкірт қышқылын өндіруге мүмкіндік береді.

Тәжірибелік-өнеркәсіптік сынақтардың нәтижесінде «Полимер Продакшн» ЖШС өндірістік алаңда полиэтилен жеңдерін өндіру бойынша Технологиялық желі іске қосылды. Желінің қуаты 4 125 тоннаға дейін жетеді. Дайын өнім Қазақстанның ішкі нарығына бағдарланатын болады.

2022 жылы компания «Самұрық-Қазына» АҚ-ның Ғылыми-техникалық кеңесіне іске асыру үшін мақұлданған төрт ҒЗТ-КЖ жобасын шығарылды. Кома күкіртіне негізделген бактерицидтік-фунгицидтік препаратты алу жобасының ҒЗТКЖ бірінші кезеңі сәтті жүзеге асырылды.

2023 жылы компания операциялық тиімділікті жақсартуға, өндірісті тұрақты дамытуға және әртараптандыруға бағытталған 2022-2032 стратегиясының іс-шараларын іске асыруға ниетті. Бейінді емес активтерді бәсекелес ортаға беру жолымен еншілес компаниялардың портфелін оңтайландыру жөніндегі жұмыстар жалғастырылатын болады.

Перспективалы жобаларды іске асыру үшін инвестор-серіктестерді тарту жоспарлануда.

ЭНЕРГЕТИКА

6 275

МВт
орнатылған қуат

Энергетикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету

«Самұрық-Энерго» АҚ 2007 жылы қолданыстағыларын жаңғырту және жаңа өндіруші қуаттарды іске қосу жөніндегі ұзақ мерзімді мемлекеттік саясатты әзірлеу және іске асыру мақсатында құрылды.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер:		
электр энергиясын өткізу көлемі, млн кВт*сағ	35 609	35 884
қуатты өткізу көлемі, МВт	3 248	4 013
жылу энергиясын өткізу көлемі, млн Гкал	5,76	5,50
электр энергиясын беру көлемі, млн кВт*сағ	7 650	8 154
көмір сату, млн тонна	44,8	42,4
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге:		
түсім	332,5	381,5
дивидендтер	3,2	2
таза пайда	15	30,1
операциялық пайда	53,9	64,6
таза борыш	297,3	268
төленген салықтардың көлемі	41,2	54,6

Электр энергиясын өндіру

2022 жылы электр энергиясын өндіру 35 884 млн кВт*сағ-ты құрады, оның ішінде өндіру Екібастұз ГРЭС-1 – 23 048 млн кВт*сағ, Екібастұз ГРЭС-2 – 6 002 млн кВт*сағ, АлЭС – 5 099 млн кВт*сағ, Мойнақ ГЭС-9 – 973 млн кВт*сағ, Шардара ГЭС – 518 млн кВт*сағ, ЖЭК – 244 млн кВт*сағ-ты құрады.

2021-2022 жылдары Екібастұз ГРЭС-на электр энергиясын өндіру көлемі компанияны иеленудің барлық кезеңінде рекордтық.

Екібастұз энергия торабы елімізде өндірілетін электр энергиясының төрттен бір бөлігін қамтамасыз етеді. «Самұрық-Энерго» АҚ компаниялар тобы барлық энергия теңгерімінен 31,8% электр энергиясын өндірді.

Негізгі және қосалқы жабдықтардың тозуын азайту, Алматы энергетикалық торабына электр энергиясын жеткізудің сенімділігін арттыру, сондай-ақ Алматы қаласындағы экологиялық жүктемені азайту жөніндегі шаралар шеңберінде Алматы ЖЭО-ны көмірден газға ауыстыру жұмыстары жүргізілуде.

Алматы ЖЭО-ны жаңғырту

Алматы ЖЭО-2-ні газға ауыстыру жобасы бойынша техникалық-экономикалық негіздеме әзірленіп, «Мемсараптама» РМК-ның оң қорытындысы алынды.

Сондай-ақ өткен жылы Еуропалық Қайта Құру және даму банкінің (ЕҚДБ) қағидалары бойынша ЕРС-мердігерді таңдау бойынша ашық екі кезеңді халықаралық конкурс жарияланды. ЕРС-мердігерін таңдаудың техникалық-қерекшелігі және ЕРС-келісімшартының жобасы Халықаралық инженер-консультанттар федерациясының «сары кітабы» бойынша әзірленген.

2022 жылғы 25 қарашада «АлЭС» АҚ мен ЕҚДБ арасында жобаны қаржыландыру туралы кредиттік келісім жасалды.

Алматы ЖЭО-3-ті газға ауыстыру жобасы бойынша техникалық-экономикалық негіздеме әзірленіп, «Мемсараптама» РМК оң қорытындысы алынды.

2022 жылдың соңында АлЭС аукциондық сауда-саттыққа қатысып, оның нәтижелері бойынша АлЭС станцияның мәлімделген қуаты – 480 МВт болатын сауда-саттықтың жеңімпазы деп жарияланды. «Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі есеп айырысу-қаржы орталығы» ЖШС-мен жаңадан пайдалануға берілетін генерациялау режимі бар генерациялайтын қондырғыларды салу кезінде электр қуатының әзірлігін қолдау жөніндегі қызметті сатып алу туралы шарт инвестициялардың қайтарылуына кепілдік береді.

ЖЭК-ті дамуына қосқан үлесі

2022 жылғы қыркүйекте Шелек дәлізінде 60 МВт жел электр станциясы пайдалануға берілді.

Бұдан басқа «Самұрық-Энерго» АҚ Директорлар кеңесі Qazaq Green Power PLC деп аталатын «Астана» халықаралық қаржы орталығы» (АХҚО) базасында жаңа компания құру туралы шешім қабылдады.

2022 жылғы 4 қарашада бұл компания АХҚО алаңында ресми тіркелді. IPO-ға дайындық мақсатында ЖЭК және СЭС активтерін шоғырландыру бойынша жұмыс жүргізілуде.

Богатырь Көмір

«Богатырь Көмір» ЖШС – «Самұрық-Энерго» АҚ-ның құрылымы болып табылатын ашық тәсілмен көмір өндіретін

жетекші кәсіпорын. Компанияның жалпы өндірістік қоры шамамен 3 млрд тонна көмірді құрайды.

Қазіргі уақытта «Богатырь» разрезінің өндірістік қуаты – жылына 32 млн тонна көмір (циклдік-ағындық технологияны (ЦАТ) енгізумен – 40 млн тонна), «Северный» разрезінің өндірістік қуаты – жылына 10 млн тонна көмір. Кәсіпорын үлесіне Екібастұз көмір бассейнінде өндірілетін көмір көлемінің 66%-ы және Қазақстан республикасында көмір өндірудің жалпы көлемінің 38%-ы тиесілі.

«Богатырь Көмір» компаниясы – ТМД елдерінің энергетикалық көмір нарығындағы ірі жеткізуші. «Богатырь Көмір» ЖШС көмірінде Қазақстанның көптеген жылу электр станциялары және Ресейдің ең ірі электр станциясы – Рефтинская ГРЭС жұмыс істейді. Кәсіпорында 6,3 мыңнан астам адам жұмыс істейді.

Көмір өндіру көлемі

2022 жылы «Богатырь Көмір» ЖШС компаниясы 42 473,2 мың тонна тас көмір өндірді. Бұл ретте өткен жылы сатылған көмір көлемі 42 409,4 мың тоннаны құрады, оның ішінде Қазақстанның ішкі нарығына 32 324,9 мың тонна, Ресейге экспортқа – 10 084,5 мың тонна.

Технологиялық жаңарту

2022 жылдың соңы көптен күткен оқиғамен ерекшеленді: «Богатырь» көмір кенішінде ЦАТ тәжірибелік-өнеркәсіптік пайдалануға берілді. Жаңа технология «Богатырь Көмір» ЖШС-ның өндірістік қуатын қазіргі 42-ден жылына 50 млн тоннаға дейін ұлғайтады. Нысанды толық пайдалануға беру 2023 жылдың жазында жоспарланып отыр.

«Богатырь» разрезінде көмір өндіру технологиясын түбегейлі

өзгерту қажеттілігі тау-кен жұмыстарының тереңдігіне қол жеткізумен байланысты, онда көмірді тасымалдаудың қолданыстағы теміржол схемасы тиімсіз, ал негізгі тау-кен көлік жабдықтары өз ресурсын әзірледі және жаңартуды қажет етеді.

ЦАТ жобасында көмір өндірудің авто-конвейерлік технологиясын енгізу көзделіп отыр, бұл «Богатырь» кенішінің көмір өндіру қуатын жылына 32 млн тоннадан 40 млн тоннаға дейін ұлғайтуға мүмкіндік береді, бұл еңбек өнімділігін 25%-ға арттыруға және көмір өндірудің өндірістік құнын 12%-ға, вагондар айналымының уақытын – 14,3-тен 5,4 сағатқа дейін төмендетуге мүмкіндік береді.

2022 жылдың соңына қарай ЦАТ жобасын іске асыру соңғы кезеңге жетті. Кешеннің негізгі технологиялық желілері – ұсатқыштан вагондарға тиеуге дейінгі көмірдің алғашқы тоннасын құраммен Астана қаласының 2-ЖЭО-ға жөнелтті.

«Богатырь Көмір» ЖШС және ел экономикасы үшін ЦАТ жобасының басты мәні электр станцияларын көмірмен кепілді қамтамасыз ету үшін тозған негізгі технологиялық жабдықты жаңарту және бұрынғы теміржол технологиясын пайдалану кезінде мүмкін болмайтын 230 метр тереңдіктен көмір қорларын толық және ұтымды алуды қамтамасыз ету.

Алайда, «Богатырь Көмір» ЖШС-да өндірудің дәстүрлі әдістерінен әлі бас тартқан жоқ. 2022 жылғы мамырда ЭКГ-12К экскаваторы жұмысқа сәтті тапсырылды. Машинаның бұл моделі экскаватордың негізгі жетектерінің жабдықтары мен параметрлерін толық бақылауға мүмкіндік беретін заманауи басқару жүйесімен жабдықталған. Сондай-ақ өткен жылы жүк көтергіштігі 130 тонна самосвалдармен жұмыс істеуге арналған П.Г. Коробков атындағы КАРТЭКС-ИЗ» ЖШҚ шығарған ЭКГ-15М № 1903 жаңа экскаватор пайдалануға берілді. Экскаваторлармен қатар 2022

жылы үш Caterpillar-777E ауыр жүк көтергіштері, бес HITACHI самосвалдары, бір Caterpillar-785D самосвалдары пайдалануға берілді.

Sany маркалы ауыр автокран қуатты күшейту болды. Жаңа машина ұтқырлығымен және салмағы 130 тоннаға дейінгі жүктерді көтеру қабілетімен ерекшеленеді. Кран тау-кен жабдықтарын жөндеу кезінде пайдалануға арналған. Қазіргі уақытта көмірді жөнелтуге қатысатын негізгі тау-кен жабдықтарының бірі – TAKRAF неміс фирмасының өндірген жеті айналмалы CP-с(K)-2000 экскаваторы. «Богатырь Көмір» өндірістік-техникалық басқармасының қаруында Vollert неміс компаниясы шығарған бес PRO TANDEM DER-300 ро-бот-тартқышы бар.

Пайдалануға берілген техника мен ЦАТ өз ресурсын әзірлеген ескі техниканы босатуға және кеншілердің еңбек өнімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

ЦАТ КЕШЕНІ ПЕРСОНАЛЫН ДАЙЫНДАУ

194 адам – дайындық процессіне қатысады

		I-КЕЗЕҢ	II-КЕЗЕҢ	III-КЕЗЕҢ
Циклдік-ағандық технология	115 адам	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ (машинистер/операторлар)	теориялық оқу	2023 – ... аталған тақырыптар бойынша ЦАТ өндірістік және жөндеу персоналын дайындау мен ары қарай дамыту жалғастырылады
	38 адам	ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ПЕРСОНАЛ (электр құралдары)	базалық оқу арнайы программамен (Sinamics, WinCC, Siemens, Simotion, Step7, ST7-PRO-2) 2022	
PRO TANDEM DER300 Маневрлік роботы	41 адам	ӨНДІРІСТІК ПЕРСОНАЛ	Vollert, KUKLA фирмалары өкілдері қатысуымен тәжірибе өту 2022 – 2023	поезддық тағылымдама 2023, сәуір
		ЖӨНДЕУ ПЕРСОНАЛЫ		
		БАСШЫЛАР		

ЦАТ объектілері үшін кадрларды даярлау процесі үздіксіз сипатқа ие және келесі жылдары жалғасады

2022 ЖЫЛЫ САТЫП АЛУДЫҢ НЕГІЗГІ ОБЪЕКТІЛЕРІ

Шелек
экскаваторы
ЭКГ-12К

Шелек
экскаваторы
ЭКГ-15К

Айналмалы
экскаватор
SRS-2000

Бульдозер
CAT D10T

Автосамосвалдар
БелАЗ – 75139

Автосамосвалдар
CAT-777E

Думпкарлар
2BC-105

Алайда жаңарту тек техникаға ғана емес, зертханалық жабдыққа да әсер етті. 2022 жылы «Богатырь Көмір» ЖШС MicroLab 40 Series кіріктірілген май талдағышын сатып алды. Құрылғы ішкі жану қозғалтқыштары мен гидравликалық майлардың сынамаларын талдауға арналған. Оның компанияда пайда болуы технологиялық машиналардың бөлшектері мен түйіндерінің күйін алдын-ала анықтауға мүмкіндік береді.

«Богатырь Көмір» ЖШС-да ашық тау-кен жұмыстарын Диспетчерлік басқарудың автоматтандырылған жүйесі (ДБАЖ) сәтті енгізілді, ол іс жүзінде өзінің тиімділігін дәлелдеді.

Шахтерлердің жалақысын көтеру

2022 жылғы 1 қаңтардан бастап «Богатырь Көмір» ЖШС барлық кәсіпорындарында тарифтік ставкалардың (айлықақылардың)

15%-ға өсуі байқалды. Көмір құны өткен жылдың деңгейіне дейін төмендетілгеніне қарамастан Компания осындай әрекетке барды. Соған қарамастан «Богатырь Көмір» ЖШС қызметкерлердің өмір сүру сапасына қамқорлық жасап, жалақысын көтерді.

Компания кәсіпорындарында жалақысы төмен мамандықтар бойынша кәсіпорынның 1212 жұмыскерлердің жалақысы 10%-ға ұлғайтылды.

ЖАЛАҚЫНЫ КӨТЕРУ

58,5

млрд кВт*сағ
берілген электр энергиясы

«KEGOC» (бұдан әрі – «KEGOC»АҚ) «Электр желілерін басқару жөніндегі қазақстандық компания» АҚ (Kazakhstan Electricity Grid Operating Company) Қазақстан Республикасының Ұлттық электр желісін (ҰЭЖ) басқаратын компания және Қазақстан Республикасының Бірыңғай электр энергетикалық жүйесінің (БЭЖ) жүйелік операторы мәртебесіне ие.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер:		
электр энергиясын беру көлемі, млрд кВт*сағ	54,6	58,5
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге:		
түсім	186,4	217,3
дивидендтер	41,5	13,2
таза пайда	52,6	26,7
операциялық пайда	56,8	40,9
таза борыш	86,5	69,5
төленген салықтардың көлемі	38,2	38

Эрекетке әсер еткен факторлар

2022 жыл «KEGOC» АҚ үшін мерейтойлық жыл болды. Осы жылдар ішінде компания тұрақты жұмыс істеу және жаңғырту, жаңа электр беру желілері мен қосалқы станцияларды салу жөніндегі жобаларды табысты іске асыру үшін қуатты іргетасын құрды.

Көрсетілетін қызметтердің жоспарланған көлемін орындау Компанияның тұрақтылығы мен дамуына тікелей байланысты. Мәселен, 2022 жылдың қорытындысы бойынша ҰЭЖ бойынша электр энергиясын беру көлемі 58,5 млрд кВт*сағ-қа жетті, бұл өткен жылға қарағанда 7,2%-ға жоғары. Желіге жіберуді және электр энергиясын тұтынуды техникалық диспетчерлеу бойынша 104,3 млрд кВт*сағ-ты құрады. «KEGOC» АҚ электр энергиясын өндіру-тұтынуды теңгерімдеуді ұйымдастыру 203,1 млрд кВт*сағ-ты құрады.

2022 жылдың қорытындысы бойынша таза пайда 26,7 млрд теңгені құрады. Қуат тапшылығына байланысты БЭК-тің теңгерімсіз жұмысы қаржылық көрсеткіштерге айтарлықтай теріс әсер еткенін атап өту қажет. Мәселен, 2022 жылы Ресей Федерациясынан электр энергиясын сатып алу және сату жөніндегі операциялардан түскен шығын – 17,9 млрд теңге. Бұдан басқа негізгі құралдарды қайта бағалау нәтижесінде 2021 жылғы желтоқсанда амортизациялық аударымдар шамамен 24,3 млрд теңгеге ұлғайды. Осы жағымсыз факторларды есепке алмағанда, қаржылық нәтиже 51,1 млрд теңгені құрады.

Қызметкерлердің жоғары біліктілігі мен тәжірибесі – компанияның одан әрі табысты дамуының, күрделі техникалық және технологиялық міндеттерді шешудің кепілі. Сондықтан 2022 жылдың басты назары қызметкерлердің әлеуметтік әл-ауқатын арттыруға бағытталған саясат болды. Есепті кезеңде пер-

соналдың лауазымдық жалақысы мен тарифтік ставкалары көтерілді, тоқсандық сыйлықақылардың мөлшері ұлғайды, соның есебінен жұмысшы персоналдың жылдық жиынтық табысы 28-48%-ға, инженерлік-техникалық қызметкерлер мен мамандар 15-36%-ға және орта буын басшылары 10-15%-ға өсті.

Инвестициялық қызмет

2022 жыл ішінде ел үшін әлеуметтік маңызы бар желілік инфрақұрылымды дамыту жөніндегі жобаларды іске асыру жалғастырылды. Компания оның шеңберінде кернеуі 220 кВ» Орталық қ» қосалқы станциясы пайдалануға берілген «Түркістан қаласын сыртқы электрмен жабдықтау схемасын күшейту. Электр желілік объектілердің құрылысы» жобасын аяқтады.

Ақтөбе, Батыс және Сарыбай жүйеаралық электр желілері филиалдарында 220-500 кВ электр беру әуе желілерін қайта жаңарту жалғасты. Іске асырылып жатқан жобалардың қатарында 2023 жылы аяқталуы жоспарланған – «Қазақстанның Бірыңғай электр энергетикалық жүйесінің Батыс аймағының электр желісін күшейту. Электр желілік объектілердің құрылысы». Компанияның барлық жобалары бюджеттік қаржыландырусыз меншікті және қарыз қаражаты есебінен іске асырылады.

Дивидендтер мен төлемдер

KEGOC» АҚ 2022 жылғы маусымда 2021 жылдың қорытындысы бойынша 13,2 млрд теңге мөлшерінде дивидендтер төледі.

«KEGOC» АҚ қаржы институттары алдындағы барлық міндеттемелерді уақтылы орындайды. Сонымен қатар 2022 жылғы қыркүйекте «KEGOC» АҚ Халықаралық Қайта Құру және Даму Банкінің 46,3 млн АҚШ долл. 8,44% көлемінде үлесті сатып алу болды. Бұл валюталық тәуекелді, борыштық жүктемені және шетел валютасын-

дағы қарыздарға қызмет көрсету шығындарын азайту мақсатында дайындалды. Қаражат 2010 жылы «Қазақстан ҰЭЖ-на кернеуі 500, 220 кВ желілерімен қосыла отырып, 500 кВ Алма ҚС құрылысы» инвестициялық жобасын іске асыру үшін 2035 жылы соңғы өтеу күнімен 25 жыл мерзімге тартылды. Яғни, Компания оны мерзімінен 13 жыл бұрын толық көлемде төледі.

«Жасыл облигациялар» шығарылымы

«KEGOC» АҚ алғашқы «жасыл» облигацияларды шығарды. Оларды орналастырудан түскен қаражат компанияның жаңартылатын энергия көздерін энергия теңгеріміне ауқымды тарту, елдің энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету, сондай-ақ электр энергиясын беру тиімділігін арттыру үшін қажетті желілік инфрақұрылым салумен байланысты жобаларын іске асыруға бағытталатын болады. Шығарылым көлемі қамтамасыз етусіз 35 млн купондық облигациялар есебінен 35 млрд теңгені, номиналды құны – бір дана үшін 1 000 теңгені құрады.

2022 жылғы желтоқсанда «KEGOC» АҚ үшін маңызды оқиғалардың бірі «KEGOC» АҚ «Жасыл» облигацияларын 3% маржамен жалпы көлемі 16,1 млрд теңгені құрайтын «Қазақстан қор биржасы» АҚ (KASE) сауда алаңында сәтті орналастыру болды.

Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жылы

2022 жылғы қазанда «KEGOC» АҚ еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі бірінші форум өткізді, оған Қазақстан еспубликасының Энергетика министрлігінің өкілдері, Қордың және оның құрылымына кіретін компаниялардың HSE (Health Safety Environment) саласындағы басшылары мен сарапшылары, «KEGOC» АҚ, сондай-ақ ТМД елдері компанияларының өкілдері қатысты.

«Еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жылы – 2022» аясында өткен форумда HSE саласындағы бейінді мамандар мен көшбасшылар қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету бойынша озық тәжірибелерімен бөлісті, өнеркәсіптік медицина және өндірістегі заманауи қорғау құралдары туралы айтылды.

Іс-шарада «Vision Zero Қазақстан» іскерлік кеңесінің төрағасы «KEGOC» АҚ-ға компанияның халықаралық нөлдік жарақаттану қозғалысының қатысушысы – Vision Zero (барлық деңгейдегі еңбек қызметінің негізгі үш аспектісіне негізделген Vision Zero тұжырымдамасы – қауіпсіздік, денсаулық және әл-ауқат, бүкіл әлем бойынша жетекші өндірістік компанияларды біріктіреді) екенін растайтын сертификат табыс етті.

Форумдағы тағы бір маңызды оқиға «KEGOC» АҚ филиалдары басшыларының Health&Safety саласындағы жеке міндеттемелеріне қол қоюы болды, оған сәйкес компанияның кез келген қызметкеріне қауіпті еңбек жағдайлары анықталған жағдайда жұмыстардың орындалуын тоқтату құқығы беріледі.

Одан арғы перспективалар

Энергетикалық ауысумен, әсіресе декарбонизациямен, геосаяси тұрақсыздықпен және елдегі макроэкономикалық ортаның өзгеруімен байланысты жаһандық трендтердің әсерінен компанияның Даму стратегиясын өзектендіру қажеттілігі туындады. Бұл ретте, компания «KEGOC» АҚ қаржылық тұрақтылығын нығайту, жобалар мен бастамалар портфелін айқындау, рентабельді жобаларға инвестициялау, ірі инфрақұрылымдық жобаларды іске асыру, корпоративтік басқаруды жетілдіру және орнықты дамуды қамтамасыз ету арқылы ұзақ мерзімді құнды ұлғайту мақсатына қол жеткізу жөніндегі жұмысты жалғастыратын болады.

Қазақстан Республикасының Энергетика министрлігі Электр энергетикасы саласын дамытудың 2032 жылға дейінгі тұжырымдамасының жобасын әзірледі, оны қабылдау 2023 жылы жоспарланып отыр. Жақын арада «Жылу энергетикасы туралы» Заңның қабылдануы күтілуде, ол өңірлерді жылумен жабдықтау проблемаларын шешуге, ұзақ мерзімді жоспарларды айқындауға және орталық және жергілікті атқарушы органдар арасындағы өзара қарым-қатынастарды жүйелеуге назар аударуға мүмкіндік береді. Бұдан басқа заңнаманы өзгерту электр энергиясын орталықтандырылған сатып алуды және сатуды жүзеге асыратын Бірыңғай сатып алушы – нарықтың жаңа нысаналы моделіне көшуді көздейді. Сондай-ақ заң жобасында нақты уақыт режимінде теңгерімдеуші нарықты енгізу көзделген.

Бірыңғай сатып алушының моделін енгізу:

- экологиялық талаптарды ескере отырып, жаңа генерацияны, оның ішінде базалық және маневрлік генерацияны салуға инвестицияларды қайтаруды қамтамасыз ету;
- тұтынушыларға олардың теңгерімсіздігін төмендететін (нақты шамалардың жоспарланғаннан ауытқуы) тұтыну кестесінің қисығын мәлімдеуге мүмкіндік беру;
- ЖЭК-тен және жаңа генерациядан қымбат электр энергиясын, сондай-ақ энергия жүйесіндегі электр энергиясының тапшылығы кезінде электр энергиясының қымбат импортын бөлуді қамтамасыз ету.

Электр энергиясының теңгерімдеуші нарығын (ЭТН) нақты уақыт режимінде іске қосу кезінде мыналар қамтамасыз етіледі:

- көтерме сауда нарығы субъектілерінің бекітілген диспетчерлік кестеден сағаттық ауытқулары үшін жауапкершілігінің атаулылығы;

- тұтынушыларды жүктеме кестесін тәуліктің ең жоғары сағаттарынан басқа уақыттарына ауыстыруға ынталандыру (тұтынушының «ең жоғары» сағаттарындағы ЭТН бағасы тұтынушының «сәтсіздігі» деп аталатын сағаттарға қарағанда әлдеқайда қымбат), бұл жаңа реттеуші қуаттарды салу қажеттілігін азайтуға мүмкіндік береді;
- нәтижесінде шектес энергия жүйелерімен шекарада жоспарланғаннан нақты тұтынушының ауытқуын азайту мүмкіндігі.

«KEGOC» АҚ генерациялайтын қуаттарды, оның ішінде дәстүрлі және маневрлік генерацияны дамыту жағдайларын жасау жөніндегі белсенді жұмысты жалғастырады, электр энергиясы нарығының жаңа моделін әзірлеуге және талқылауға, құқықтық актілерді дайындауға, көтерме сауда нарығы субъектілерін Қазақстанның ұлттық электр желілеріне қосу жөніндегі белсенді қатысуды жалғастырады.

Қазақстанда және әлемде саланың даму үрдістерін, өндірістік және корпоративтік процестердің ағымдағы жай-күйін талдау негізінде «KEGOC» АҚ технологиялық даму мен цифрландырудың негізгі бағыттарын, оның ішінде негізгі бағыттарын: жүйелі қызметтер көрсету және ЖЭК интеграциялау үшін энергия жинақтау жүйелерін дамыту мен қолдануды, цифрлық қосалқы станцияларды қолдануды қарауды қалыптастырды.

Негізгі бизнесті тиімді қолдауды қамтамасыз ету мақсатында компанияда ақпараттық-телекоммуникациялық кешенді, сондай-ақ «Smart Grid» инновациялық-технологиялық даму технологияларын дамытудың басымдықтарын көрсететін «KEGOC» АҚ ақпараттық-телекоммуникациялық кешенін мыту бағдарламасы әзірленетін болады.

Төмен көміртекті энергия көздері

«Қазақстандық атом электр станциялары» ЖШС (бұдан әрі – «КАЭС» ЖШС) АЭС құрылысы бойынша жобалау алдындағы және жобалау құжаттамасын әзірлеуді, сондай-ақ Қазақстан Республикасында АЭС салу жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыруды қамтамасыз ету мақсатында құрылды.

АЭС құрылысы жобасын іске асырудың ағымдағы мәртебесі

2022 жылы техникалық-экономикалық негіздеменің маркетингтік бөлімі әзірленді және өзектендірілді. Өткен жылдың мамыр айында Қазақстан Республикасының атом саласын дамыту мәселелері жөніндегі ведомствоаралық комиссияның отырысында АЭС салу үшін үлкен ауылының маңындағы ауданды таңдауда «КАЭС» ЖШС ұсыныстары қолдау тапты.

Сондай-ақ АЭС әлеуетті вендорларын таңдау бойынша жұмыс жүргізілді, Француз EDF, корей KHNP, ресейлік Росатом және қытайлық CNNC компаниясының ұсыныстары енгізілген тиісті «қысқа тізім» жасалды.

Ақпараттық-түсіндіру жұмыстары

2022 жылы қазақстандық БАҚ-та атом энергетикасы тақырыбы бойынша 668 материал шығарылды, оның ішінде теледидар арқылы – 87, баспа және интернет арқылы – 581. Оның ішінде «КАЭС» ЖШС тікелей ұйымдастырушылық, консультациялық, сараптамалық және техникалық қатысуымен 441 (теледидарда – 54, газеттерде және интернет-ресурстарда – 387) жарияланды.

2022 жылғы шілдеде «КАЭС» ЖШС тапсырысы бойынша ел халқының атом энергетикасына қатынасын және атом электр станциясын салу жөніндегі жоспарларды анықтау мақсатында кәсіби әлеуметтанулық зерттеу жүргізілді. 2022 жылғы сауалнама нәтижелері 2021 жылмен салыстырғанда қоғамдық қолайлылық деңгейінің өскенін көрсетті.

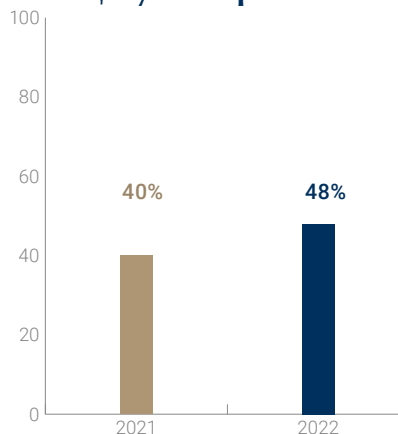
Атом энергетикасы туралы білетіндердің саны бір жылда екі есеге – 19-дан 38%-ға дейін өсті. Бұл ретте, респонденттердің 48%-ы Қазақстанға өз атом электр станциясын салу қажет деп санайды, ал атом электр станциясын салу бойынша жобаға қарсыластар саны 44%-ға дейін қысқарды.

2023 жылға арналған жоспарлар

2023 жылы «КАЭС» ЖШС:

- Үлкен ауылында көпшілік тыңдаулар өткізу және ҚР Үкіметінің АЭС салу ауданын таңдау туралы қаулысын қабылдауды;
- вендорды таңдау бойынша ҚР Үкіметінің шешімдерін дайындауды, келісуді және қабылдауды;
- инженерлік ізденістер жүргізуге және ТЭН әзірлеуге арналған жұмыс көлемін айқындауды және техникалық тапсырманы бекітуді жоспарлайды.

Қазақстандағы АЭС құрылысын жақтаушылар

ӨНДІРІС ЖӘНЕ ӨНДІРУ

42%

әлемдік уран өндіруден

Уран өндірудегі әлемдік көшбасшылық

Қазақстан әлемде уран өндіру бойынша әлемдік көшбасшы және әлемдік уран өндірудің шамамен 42%-ын өндіреді. «Қазатомөнеркәсіп» ҰАҚ – (бұдан әрі – Қазатомөнеркәсіп) уран мен оның қосылыстарының, АЭС үшін ядролық отынның, арнайы жабдықтар мен технологиялардың экспорты мен импорты бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық операторы.

Қазатомөнеркәсіп әлемдегі ең ірі ресурстық базалардың біріне басымдықпен қол жеткізе отырып, әлемдегі ең ірі табиғи уран өндірушісі. Компанияның барлық уран кен орындары жерасты ұңғымалық сілтісіздендіру (ЖҰС) әдісімен экономикалық тиімді және ең аз экологиялық зиянды өндіру үшін жарамды, бұл өндіруші активтерді пайдаланудың ұзақ мерзімімен ұштастыра

отырып, Қазатомөнеркәсіпке уран өндірудің ең төмен құны бар әлемдік жетекші өндірушілердің қатарында қалуға мүмкіндік береді.

Қазатомөнеркәсіптің акциялары 2018 жылғы қарашадан бастап «Астана» халықаралық қаржы орталығының биржасында және Лондон қор биржасында саудаланады.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер, мың тонна:		
Холдинг бойынша уран өндіру көлемі	21,8	21,2
Топ бойынша уранды өткізу көлемі	16,5	16,4
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге:		
кіріс	691	1 001,2
дивидендтер	150,1	227,4
таза пайда	140,8	348
операциялық пайда	238,2	455,9
таза қарыз	-115,1	-32
төленген салықтардың көлемі	148,6	215,2

2022 жыл Қазақстан мен бүкіл әлемдік қоғамдастық үшін турбулентті жыл болды. 2022 жыл қаржы, операциялық қызмет және жеткізу тізбегі сияқты негізгі салаларда тұрақтылығын дәлелдеген тәуекелдерді басқару процестерін бастан кешірді. Компания жағдайды бақылауды және туындаған қиындықтарға жауап беруді жалғастыруда.

2022 жылы елде және әлемде болған оқиғалар Қазатомөнеркәсіптің қызметіне айтарлықтай әсер еткен жоқ.

Барлық кәсіпорындар өндірістегі жағдайды тұрақсыздандыруға жол бермеу және персонал мен өндірістік алаңдардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін уақтылы шараларды енгізудің арқасында үзіліссіз жұмыс істеді және жұмыс істей береді.

2022 жылы Қазатомөнеркәсіп өзінің тұрақты бағыты арқылы логистикаға байланысты қандай да бір үзіліссіз немесе проблемаларсыз келісімшартталған көлемдерді жөнелтті.

2022 жылы Қазатомөнеркәсіп табиғи уранды Транскаспий халықаралық көлік бағыты арқылы жеткізуді сәтті жүзеге асырды, оны компания 2018 жылдан бастап балама ретінде пайдаланады. Бұл негізгі маршруттың қолжетімсіздігінің ықтимал қаупін жою мақсатында жасалды.

Компания Ресейге қарсы санкциялардың жағдайын және олардың дайын өнімді Ресей Федерациясының аумағы арқылы тасымалдауға ықтимал әсерін бақылауды жалғастыруда. Бүгінгі таңда бүкіл әлем бойынша компанияның клиенттеріне дайын өнімді жеткізуге байланысты ешқандай шектеулер байқалмайды.

Алайда Қазатомөнеркәсіптің басшылығы ағымдағы жағдайды мұқият қадағалап отырады және тәуекелдерді барынша

азайтуға және Холдинг қызметінің үздіксіздігі мен тиімділігін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін шешімдер қабылдауға дайын.

Перспективалар

Қазбалы энергия бағасының өсуіне байланысты энергетикалық дағдарыс және декарбонизация мақсаттарына жету қажеттілігі жағдайында атом энергетикасын елдер сенімді төмен көміртекті энергия көзі ретінде қарастыра бастады.

Геосаяси жағдай және АЭС нарығындағы оң өзгерістер аясында уранның ұзақ мерзімді нарығында энергокомпаниялар белсенділігінің өсуі таяу жылдары тоқатылған өндірістік қуаттарды қайта іске қосу және жаңа өндірістік қуаттарды іске қосу туралы бүкіл әлем бойынша өндірушілердің шешім қабылдауының драйвері болды.

Бұл факторлар компанияның 2024 жылы өндіріс көлемін жер қойнауын пайдалану келісімшарттарында көрсетілген номиналды көлемнің 80%-дан 90%-ға дейін ұлғайту туралы шешіміне де әсер етті.

Белгісіздіктің сақталуына қарамастан, 2022 жылы Қазатомөнеркәсіп жақсы нәтиже көрсетті.

2022 жылы шоғырландырылған кіріс алғаш рет 1 триллион теңгені құрап, 2021 жылмен салыстырғанда 45%-ға ұлғайды. Бұл негізінен спот бағасының өсуіне және АҚШ долларына қатысты теңгенің әлсіреуіне байланысты сатудың орташа бағасының өсуі есебінен болды, ал 2022 жылы өткізу көлемі 2021 жылмен бірдей болды.

2022 жылы операциялық пайда 456 млрд теңгені құрап, 2021 жылмен салыстырғанда 91%-ға ұлғайды, бұл да өнімді өткізудің орташа бағасының ұлғаюының салдары.

2022 жылғы таза пайда 473 млрд теңгені құрап, 2021 жылмен салыстырғанда 115%-ға ұлғайды.

Өндіріс көлемі өткен жылмен салыстырғанда 3%-ға төмен болды және 2021 жылы ұңғымаларды игеруге COVID-19 пандемиясының әсеріне байланысты 100%-ға 21 227 тоннаны құрады.

Ұңғымаларды игеру мен жерасты ұңғымаларын шаймалау әдісімен уран өндіру арасында сегіз айдан он айға дейін уақыт өтеді, осыған байланысты 2021 жылы кідірістер мен белгілі бір негізгі материалдар мен жабдықтарға қолжетімділіктің шектелуі ұңғымаларды пайдалануға беру кестесіне әсер етті, бұл 2022 жылы өндірістің төмендеуіне әкелді.

2022 жылы шоғырландырылған сату көлемі 2021 жылға ұқсас болды және 16 358 тоннаны құрады.

Уранның спот бағасының өсуіне байланысты топ бойынша сатудың орташа бағасы 2022 жылы 1 килограмм үшін 52 051 теңгені құрады, бұл 2021 жылмен салыстырғанда 42%-ға жоғары.

Қазақстандық ядролық отынды бірінші рет жеткізу

2021 жылы «Үлбі-ТВС» ЖШС жылы бөлетін құрастырмаларды өндіру зауыты өнеркәсіптік пайдалануға берілді. 2022 жылғы желтоқсанда зауыт Қытайға ядролық отынның алғашқы жеткізілімін жүзеге асырды (30 тоннадан сәл астам төмен байытылған уран ТВС түрінде), онда өнім Қытайдың CGNPC-URC корпорациясы тарапынан қабылданды. 2024 жылы «Үлбі-ТВС» жылына ТВС түрінде 200 тонна уранды құрайтын толық өндірістік қуатқа шығу үшін өндіріс көлемін ұлғайтуды жоспарлап отыр. Бұл Қазақстандағы атом электр станциялары үшін ядролық отын шығару жөніндегі және 20 жыл бұрын кепілді өткізу нарығы бар жалғыз өндіріс.

⁷ бақыланбайтын үлесті қоса алғанда.

Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік

Қазатомөнеркәсіп үшін өндірістік қауіпсіздік сөзсіз басымдық болды және болып қала береді. Компания өндірістік қауіпсіздік деңгейін үнемі арттырып отырады және соңғы жылдардағы статистика жазатайым оқиғалардың төмендеу үрдісін көрсетеді.

Өндірістік қызмет қазақстандық және халықаралық талаптарды сақтай отырып жүргізіледі, оқиғалар мен жазатайым оқиғалардың алдын алу бойынша кешенді шаралар іске асырылады, барлық деңгейдегі қызметкерлер мен басшылар арасында қауіпсіздік мәдениетін жетілдіру бойынша жүйелі жұмыс жүргізіледі.

2022 жылы Қазатомөнеркәсіп еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік жөніндегі бағдарламаларды іске асыруға 8 млрд теңгеден астам қаражат бөлді (2021 жылға ұқсас).

Радиациялық әсер мен ядролық қауіпсіздік 2022 жылы ешқандай асып кетусіз немесе радиациялық

апаттарсыз тұрақты болып қалды. 2023 жылы еңбекті қорғау, экология және радиациялық қауіпсіздік мәселелері де Қазатомөнеркәсіп үшін маңызды болып қала бермек.

2023 жылға арналған жоспарлар

Қазатомөнеркәсіптің 2023 жылғы өндіріс көлемі бойынша күтулері нарыққа бағдарланған стратегияға әлі де сәйкес келеді. Компания 2018 жылдан бастап 2023 жылға дейін өндірісті 20%-ға төмендету бойынша өз ниетін сақтайды (жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар шеңберінде белгіленген өндіру деңгейімен салыстырғанда).

2023 жылы сату көлемі 15 400 тоннадан 15 900 тоннаға дейін болады деп күтілуде.

Қазатомөнеркәсіп әлі де компанияның шамамен алты-жеті айлық өндіріс көлеміне қатысу үлесіне пропорционалды сәйкес келетін қорлардың (қоймалардағы қалдықтардың) нысаналы деңгейін сақтауға ұмтылуда.

Компанияның қаржылық көрсеткіштеріне қажетті шикізат пен материалдарды жеткізудегі қиындықтар, ҚР Салық кодексіндегі өзгерістер және әлеуметтік саладағы аударымдарға ықтимал сұраныстар сияқты факторлар әсер етуі мүмкін.

Қазатомөнеркәсіп 2022 жылы табиғи уранның ең ірі өндірушісі және сатушысы ретінде өз позициясын сақтап қалды және атом саласының ұзақ мерзімді перспективаларына сенімді.

Компанияның 2022 жылғы стратегиясы өзгеріссіз қалды: Қазатомөнеркәсіп әлі де барлық мүдделі тараптар үшін пайда алу және құндылық жасау үшін өндіріспен сату мәселелерінде нарықтық тәртіпке шоғырланған.

Қазатомөнеркәсіп ашықтық, корпоративтік басқару, сондай-ақ денсаулықты, қауіпсіздікті және қоршаған ортаны қорғау сияқты қызметтің негізгі аспектілерінде ең жоғары халықаралық кәсіби стандарттарға сәйкес қызметін жалғастыруда.

55,6

ТОННА

алтын өндіру көлемі

Тау-кен металлургия өнеркәсібі

«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «Тау-Кен Самұрық ҰТК» АҚ) 2009 жылы құрылған тігінен интеграцияланған компания. Компанияның негізгі міндеттері – тау-кен-металлургия өнеркәсібінің мемлекеттік активтерін басқаруда және елдің минералдық-шикізат кешенін дамытуда мемлекеттің экономикалық және стратегиялық мүдделерін ілгерілету.

Компанияның миссиясы стратегиялық инвесторлармен бірлесіп жобаларды іске асыру арқылы Қазақстан Республикасының тау-кен-металлургия саласының жекелеген секторларын дамытуға жәрдемдесу. Тау-кен металлургия кешені Қазақстан экономикасының неғұрлым бәсекеге қабілетті және қарқынды дамып келе жатқан секторларының бірі болып қала береді. 2022 жыл жаһандық дағдарыстың дамуымен ерекшеленді. Әлемдік және қазақстан-

дық тау-кен металлургия өнеркәсібінің даму үрдістері әлемдік экономиканың даму қарқынының баяулауымен және геосаяси шиеленіспен, әлемдік нарықтағы металдар бағасының төмендеу үрдісімен айқындалды.

Әлемдік және отандық экономикадағы жағымсыз үрдістерге қарамастан, «Тау-Кен Самұрық ҰТК» АҚ компанияның Даму стратегиясының белгіленген іс-шараларын іске асыру үшін бар күшін салды.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер, тонна:		
алтын өндіру көлемі	51,1	55,6
күміс өндіру көлемі	6,4	8,3
алтынды өткізу көлемі	52,4	55,6
күмісті сату көлемі	14,9	4,3
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге:		
түсім	724	945
дивидендтер	46	89
таза пайда	72	-16
операциялық пайда	-2,02	2,16
таза қарыз	-9	23
төленген салықтардың көлемі	1,5	2,4

Осы күрделі кезеңде «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ қолданыстағы геологиялық барлау, өндіру және металлургиялық жобаларды іске асыруды жалғастырды. Бұл ретте компания жаңа инновациялық технологияларды тартуға және енгізуге айтарлықтай көңіл бөледі. «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ ұлттық компания ретінде тау-кен жобаларын тиімді басқару бойынша қажетті тәжірибе мен құзыреттерге ие.

Инвесторлармен жобаларды іске асыру

Қазіргі уақытта «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ алтын кені, мыс кені және қорғасын-мырыш кен орындарын игеруге шоғырланған, басқа металдар (Солтүстік Қатпар және Жоғарғы Қайрақты – вольфрам және молибден) бойынша жобаларды іске асыруға қатысады.

Компанияның дамуына ықпал ететін «зәкірлік» жобалардың қатарына мыналар жатады:

- металл мырыш пен қорғасын өндіретін байыту фабрикасы мен зауыттарын салумен әлем-

дегі ең ірі Шалқия полиметалл кен орындарын игеру жөніндегі жоба;

- қорғасын концентратын шығарумен Алайғыр қорғасын кен орнын игеру жөніндегі жоба;
- Солтүстік Қатпар сирек металды кен орнын оның базасында сирек металды өндіру құрылысымен игеру жөніндегі жоба;
- Астана қаласындағы аффинаж зауытында тазартылған алтын мен күміс өндіру жөніндегі жоба.

Бұл жобалардың барлығы шетелдік серіктестердің, соның ішінде Еуропалық серіктестердің қатысуымен құрылады және игеріледі.

«Тау-Кен Алтын» жаңа рекорды

2022 жылы астанада орналасқан Аффинаж зауыты алтын өндіру жоспарын 10%-дан астамға асыра орындады (50 тонналық жоспар бойынша кәсіпорын 55,6 тонна алтынды тазартқан).

Пайдалануға берілген сәттен бастап «Тау-Кен Алтынға» барлығы 249 тонна алтын тазартылды. Зауыт 12 кг стандартты құймаларда және түйіршіктерде «төрт тоғыз» деп аталатын 99.99 алтын сынамасын шығарады. Зауыттың өнімі стратегиялық маңызға ие – елдің алтын-валюта резервін толықтыру, құймаларды сатып алушы ҚР Ұлттық Банкі.

«Тау-Кен Алтын» ЖШС – Лондон бағалы металдар нарығына қатысушылар қауымдастығының (the London Bullion market Association, LBMA) «Good Delivery» сертификатының иегері. Бұл «Тау-Кен Алтында» өндірілген алтын халықаралық сапа стандарттарына 100% сәйкес келеді және заң тазалығына кепілдік береді.

Сонымен қатар 2022 жылы зауыт стандарттарға сәйкестігін растады:

- сапаны басқару – ISO 9001:2015;
- экологиялық аспектілер – ISO 14001:2015;
- денсаулық сақтау және еңбек қауіпсіздігі – ISO 45001:2018.

Кәсіпорынның еңбекті қорғау саласындағы жетістіктері салалық қоғамдастықпен де танылды – «Тау-Кен Алтын» Astana Mining & Metallurgy (AMM) халықаралық конгресінің нұсқасы бойынша өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша Жылдың көшбасшысы атанды.

«Тау-Кен Алтын» ЖШС Аффинаж зауыты 2013 жылғы желтоқсанда пайдалануға берілді. Зауыт заманауи жоғары өнімді және энергияны үнемдейтін жабдықты пайдаланады, ең қатаң экологиялық стандарттарға қолдау көрсетіледі: инновациялық технологиялық шешімдер қоршаған ортаға теріс әсер ету қаупін нөлге дейін төмендетуге мүмкіндік береді.

«Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ-ның «Қазцинк» ЖШС-мен өзара іс-қимылы

Қазіргі уақытта «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ Glencore International компаниясының серіктесі және «Қазцинк» ЖШС жарғылық капиталында 29,82%-ға

иелік етеді. Glencore International корпорациясының 2022 жылғы алдын ала қаржылық қорытындылары бойынша есебіне сәйкес «Қазцинк» ЖШС шығындары 51 млн АҚШ долл.

Бейінді емес активтер

2022 жылғы шілдеде «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ «Tau-Ken Temir» ЖШС және «Silicon Mining» ЖШС-ның сатылатыны туралы хабарлады.

«Tau-Ken Temir» ЖШС зауытының жобалық қуаты 25 мың тонна металлургиялық кремнийді құрайды. Кәсіпорын Қарағандыдағы «Сарыарқа» арнайы экономикалық аймағының аумағында орналасқан, бұл корпоративтік табыс салығынан, мүлік салығынан, жер салығынан, кедендік баждардан және импортталатын тауарларға ҚҚС-тан 100% босатуды көздейді.

«Tau-Ken Temir» зауытының шикізат базасы Қарағанды облысында орналасқан және «Silicon mining» ЖШС-ға тиесілі Ақтас кварц кен орны. Кварц депозитінің жиынтық қорлары – SiO₂ орташа мөлшері –99,5% болатын шамамен 4 млн тонна-зауытты 30 жыл бойы қажетті шикізатпен қамтамасыз ете алады.

«Tau-Ken Temir» ЖШС және «Silicon Mining» ЖШС Үкіметтің 2020 жылғы 29 желтоқсандағы «Жекешелендірудің 2021–2025 жылдарға арналған кейбір мәселелері туралы» қаулысына сәйкес бағам тәртіппен бәсекелес ортаға беруге ұсынылатын объектілер тізбесіне енгізілген.

Байқаудың бірінші кезеңі 2022 жылдың 7 қарашасына дейін өткізілді. Конкурстың бірінші кезеңінің қорытындысы бойынша ережені басшылыққа ала отырып, конкурс өткізілмеді деп танылды, тиісті хабарлама «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ-ның ресми сайтында жарияланды.

Халықаралық ынтымақтастық

Қазақстанда минералдық шикізат қоры жеткілікті үлкен, бірақ нысаналы металдың аздығына, кендердің қаттылығына, сондай-ақ аумақтық, көліктік және басқа да шектеулерге байланысты әрқашан бәсекеге қабілетті бола бермейді.

Қазақстанда түсті және сирек металдар өндірісінің қолданыстағы технологиялары экологияның, экономиканың және минералдық шикізатты кешенді пайдаланудың қазіргі заманғы талаптарына толық сәйкес келмейді. Сондықтан компания тау-кен металлургия өндірістеріне арналған жаңа технологиялық шешімдерді ұсына-тын бірқатар ірі әлемдік компаниялармен тығыз ынтымақтастық орнатуда.

2022 жылғы тамызда «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ және Eczacıbaşı түрік холдингі республика аумағында алтын мен мыс іздеу үшін «Саус Урал Ресорсиз» ЖШС бірлескен кәсіпорнын құрды. Жаңа БК Қазақстанның Ақтөбе облысында қызметін жүзеге асыратын болады. Геологиялық барлау кезеңі сәтті аяқталған жағдайда түсті және бағалы металдарды бірлесіп өндіру және өндіру жоспарлануда.

Eczacıbaşı Holding 1942 жылы құрылған. Бүгінгі таңда Eczacıbaşı – Түркиядағы минералды және металл минералдарының озық өнеркәсіптік өндірушілерінің бірі және Түркия мен Еуропадағы алғашқы магнийдің жалғыз өндірушісі. Жоғары сапалы минералдар, өнеркәсіптік материалдар мен жабдықтарды жеткізуші ретінде Esan 50 елде 150-ден астам өнеркәсіп өнімдерін сатады.

БК құру туралы алдын ала уағдаластыққа 2022 жылғы мамырда Қазақстан Президентінің Түркия Республикасына мемлекеттік сапары барысында қол жеткізілді.

Айта кетейік, Қазақстандық кәсіпорын Катарда шынайы қызығушылық тудырды.

2022 жылғы қазанда «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ және Qatar Mining халықаралық деңгейде пайдалы қазбалар мен металдар өндіру секторындағы жобаларды дамыту жөніндегі мүмкіндіктерді бірлесіп зерделеу үшін стратегиялық іскерлік қатынастарды дамыту мақсатында өзара түсіністік туралы меморандум жасасты.

Әлеуметтік серіктестік

«Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ-ның әлеуметтік әл-ауқаты холдинг үшін сөзсіз басымдық. Компания олардың денсаулығын сақтауға көп көңіл бөледі, медициналық сақтандыруды қамтамасыз етеді, СӨС-ке ұмтылуды қолдайды, спортпен шұғылдануға мүмкіндік береді.

2022 жылы әлеуметтік әріптестік шеңберінде «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ холдингі компанияларының барлық тобында жалақысы төмен лауазымдарды атқаратын қызметкерлердің жалақысы 5-41%-ға артты. ІР корпоративтік стандарты енгізілді.

Бүгінде «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ компаниялар тобында білікті кадрлармен жасақталу 92%-ды құрайды. Жобалық басқару дағдылары бар мамандарға қажеттілік бар және көптеген тау-кен металлургиялық компаниялары сияқты жақсы техниктердің тапшылығы бар.

«Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ Компания қызметкерлерін даярлау, қайта даярлау және біліктілігін арттыру мақсатында және жас мамандарды жұмысқа орналастыру үшін Satbayev University, Қазақ технология және бизнес университетімен, Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университетімен, «МИ-СИС» ұлттық технологиялық зерттеу университетімен және басқа да жоғары оқу орындарымен бірқатар меморандумдарға қол қойды. «Тау-Кен Самұрық» ҰТК» АҚ-да мансап құруға ниет білдірген студенттерге оқу ақысы төленеді, стипендия тағайындалады.

КӨЛІК ЖӘНЕ ЛОГИСТИКА

7,3

млн адам
жолаушылар ағыны

Жолаушылар тасымалын дамыту

2002 жылы негізі қаланған «Эйр Астана» АҚ табысы мен флот мөлшері бойынша Қазақстанның ірі авиакомпаниясы.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер:		
жолаушылар ағыны, мың адам	6 618	7 349
жүк тасымалдау көлемі, тонна	18 772	12 839
ӘК жүктеу коэффициенті, %	80	83
рейстерді уақтылы орындау көрсеткіші, %	82	74
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге:		
түсім	324,9	478
таза пайда	15,5	37,6
операциялық пайда	43,6	70,1
төленген салықтардың көлемі	14,5	41,9

Нарыққа шолу

Еуразиядағы флоттың кірісі мен мөлшері бойынша ірі авиакомпаниялардың бірі бола отырып, «Эйр Астана» АҚ тобы тиісінше Қазақстаннан келетін ішкі және халықаралық маршруттардағы нарық үлесінің 71% және 42%-на ие. 2022 жылы «Эйр Астана» АҚ тобы 20 елдегі 88 маршрутты

қамтитын 51 мыңнан астам рейсте 7,3 млн астам жолаушыны тасымалдады. COVID-19 пандемиясына қарамастан, «Эйр Астана» АҚ компаниялар тобы өз паркін орташа жасы 5 жасты құрайтын 43 ұшаққа дейін ұлғайтты.

«Эйр Астана» АҚ тобы қызметін екі брендпен жүзеге асырады:

Эйр Астана – толық сервистік тасымалдаушы және Flyarystan, ол бюджеттік тасымалдаушы. Топтың осы брендтерінің әрқайсысы әртүрлі клиенттер нарықтары мен географиялық аймақтарға бағытталған, олар клиенттердің қажеттіліктері мен саяхат мақсаттарына сәйкес таңдау жасайды.

FlyArystan Еуразиядағы⁸ алғашқы бюджеттік тасымалдаушылардың бірі немесе LCC және халықаралық маршруттардың өсіп келе жатқан желісі бар өткізу қабілеті мен тасымалдау көлемі бойынша Қазақстанның ең ірі ішкі авиакомпаниясы. Компанияның стратегиясы – АҚШ пен Еуропада қолданылатын модельдің өте төмен құны қағидаттарын ұстану, ал «Эйр Астана» АҚ ел ішінде және одан тыс жерлерде саяхаттау үшін толық сервистік нұсқа болып қала береді. COVID-19 пандемиясы 2020 жылғы наурызда Қазақстанда ішкі авиатасымалдардың тоқтап қалуына әкелді, бірақ сол жылы қалпына келіп, 2019 жылы ішкі Жолаушылар тасымалы көлемінен асып түсті. Бұл FlyArystan ға өсіп келе жатқан ішкі нарықты пайдалануға және аймақтағы әуе тасымалының жаңа әдісін ілгерілетуге мүмкіндік берді.

FlyArystan Қазақстан арқылы және одан әрі Кавказға, Орта Азия мен Таяу Шығысқа тұрақты таяу және орта магистральдық маршруттар бойынша бюджеттік авиатасымалдау қызметтерін ұсынады. FlyArystan бренді 2019 жылғы мамырда құрылды және 2022 жылдың соңында Қазақстандағы бес базадан 14 ұшақты басқарып, 40 бағытқа қызмет көрсетті.

Нарықтағы қиын кезеңдердегі берік қаржылық жағдай және икемді шешім қабылдау тәсілі топқа 2022 жылғы геосаяси оқиғаларға тез жауап беруге мүмкіндік берді. Бір жыл ішінде авиакомпанияның маршруттық желісі Алматыдан Лондонға, Алматыдан Бейжіңге және Атырауға Ыстамбұлға рейстерді қалпына келтіру, сондай-ақ Грекияның Крит аралына жаңа рейстерді іске қосу есебінен кеңейтуді жалғас-

тырды. Қараша айынан бастап Таиландтағы Пхукетке ұшумен қатар, авиакомпания Бангкокқа күнделікті рейстерді бастады, бұл азиялық желіні қалпына келтірудегі маңызды қадам. Жиіліктер Дубай және Дели де айтарлықтай өсті.

Нәтижелерге әсер еткен факторлар

Алматы мен Астана арасындағы жүк автомобильдерінің сыйымдылығының артуына байланысты Қазақстан шегінде ішкі маршруттарда жүктерді сату біршама төмендеді. Халықаралық маршруттар бойынша қазақстандық экспорттың көлеміне Ресей мен Украинаға ұшуды тоқтата тұру теріс әсер етті; Қытайға баратындарға Алматыдан Бейжіңге жүк чартерлерінің болмауы да әсер етті.

2022 жылы рейстердің уақтылы орындалу көрсеткішіне әсер еткен, оның төмендеуіне әкеп соққан негізгі факторлар:

- Алматы қаласы әуежайының инфрақұрылымы: жабдықтармен проблема және персоналдың жетіспеушілігі;

- Шымкент қаласы әуежайының инфрақұрылымы: қауіпсіздік шектеулері, қызмет көрсететін жабдықтардың өте шектеулі саны және ауа райы жағдайлары;
- құрылыс жұмыстарына байланысты күндізгі уақытта Астана қаласы әуежайының жабылуы, бұл рейс кестеден ауытқыған кезде ұзағырақ кідірістерге әкелді;
- көптеген халықаралық рейстердің бағыттарын жедел өзгертуге мәжбүр ететін әлемдегі тұрақсыз саяси жағдай, бұл ұшу уақытының ұлғаюына және рейстердің уақтылы келуіне/кетуіне әкеледі;
- әуе тасымалы саласы Шетел әуежайларында ереуілдер мен ресурстардың, соның ішінде адами ресурстардың жетіспеушілігінен туындаған төтенше дағдарысқа тап болды;
- қоршаған ортаға қатысты факторлар (мысалы, құстардың соқтығысуы немесе бөгде заттардың зақымдануы);
- жеткізу тізбегінің жаһандық бұзылуына байланысты Pratt & Whitney өндірушісінің қосалқы бөлшектерді қамтамасыз ете алмауы.

⁸ Еуразия елдеріне Ауғанстан, Армения, Әзірбайжан, Беларусь, Грузия, Қазақстан, Қырғызстан, Моңғолия, Молдова Республикасы кіреді, Тәжікстан, Түрікменстан, Украина және Өзбекстан (экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымының (ЭЫДҰ) анықтамасына сәйкес).

Жоғарыда аталған бұзушылықтар ұшу экипажы кезекшілігінің ұзақтығына әсер етеді.

Жоғарыда айтылғандардың әсерін азайту үшін келесі қадамдар жасалады:

- 2022 жылғы 20 шілдеден бастап жоспарлаудың жаппай бұзылуын және ұзақ кідірістерді болдырмау немесе азайту үшін күнделікті төтенше ұшақтар енгізіледі;
- топтың жұмысын жақсарту және әуежайда қызмет көрсету үшін Алматы әуежайы басшылығымен тұрақты кездесулер;
- «Эйр Астана» АҚ ресми түрде барлық ішкі әуежайларға ұшу желісін дәлірек жоспарлау үшін барлық жоспарланған құрылыс жұмыстары туралы алдын ала хабарлауды сұрады;
- Азаматтық авиация комитетімен және Қазақстанның авиациялық әкімшілігімен қазақстандық әуежайларға және жабдықтардың жағдайына қатысты тұрақты кездесулер;
- негізгі демалыстар мен жаттығуларды төмен жүктеме кезеңдеріне ауыстыру есебінен экипаж құрамын жоспарлауға көзқарас өзгертілді.

Әуе кемелері паркі

2022 жылғы желтоқсанда «Эйр Астана» АҚ өзінің 10-шы Airbus A321LR ұшағын тікелей өндірушіден алды. Airbus A321LR – бұл A321neo-ның ұзақ мерзімді нұсқасы, оның екі класты орналасуы бар: бизнес-класта 16 орын және экономикада 150 орын. Airbus A321LR Анталия, Бангкок, Дубай, Франкфурт, Стамбул, Лондон, Пхукет және Шарм-эль-Шейх сияқты бағыттарға Эйр Астана халықаралық желісінің рейстерін, сондай-ақ Грекияның Крит аралындағы Ираклионға жаңа рейсті орындайды.

2022 жылғы 31 желтоқсанда топ 43 ұшақты басқарды, оның ішінде 35 Airbus A320/A321, үш Boeing 767 және бес Embraer E190-E2. 29 ұшақты «Эйр Астана» АҚ және 14 – Flyarystan топқа тиесілі пайдаланушының бірыңғай сертификатына сәйкес пайдаланады. Топ флотының орташа жасы 2022 жылдың аяғында 5 жыл болды, бұл оны әлемдегі ең жас флоттардың біріне айналдырды.

2020-2021 жылдары Boeing 757 және Embraer E190-E1 ұшақтарын пайдаланудан шығара отырып, топ ұшақтар тобын екі түрге дейін қысқартуға бағытталған сая-

бақты жеңілдету стратегиясын жүзеге асыруды жалғастырады. 2022 жылдың соңына қарай саябақты 64 ұшаққа дейін ұлғайту жоспарлануда.

Инженерлік-техникалық қамтамасыз ету

Әуе кемелерінің қауіпсіздігінің, әуе кемелерінің ұшуға жарамдылығы мен сенімділігінің ең жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін Инженерлік-техникалық қамтамасыз ету департаменті (ИТҚ) авиациялық реттеуші бекіткен әуе кемелерін өндірушіге техникалық қызмет көрсету бағдарламасына сәйкес Топтың әуе кемелерінің паркіне қызмет көрсетеді. ИТҚ – 6 бөлімде 850-ден астам қызметкері бар авиакомпанияның ең ірі және ең күрделі бөлімшелерінің бірі.

Астана Эйр техникалық қызмет көрсетудің жоғары стандарттары Еуропалық авиациялық қауіпсіздік агенттігінің (EASA) қағидаларына сәйкес орындалады. Авиакомпания сәйкестікті қамтамасыз ету үшін EASA үнемі тексеретін EASA part 145 бекітілген техникалық қызмет көрсету ұйымы. Әуекомпанияның 2021 жылы ашылған Атырау, Шымкент және Ақтау желілік станциялары

бар Алматы мен Астанадағы базаларда ұшақтарға техникалық қызмет көрсетуді орындауға EASA рұқсаты бар, сондай-ақ Алматы мен Астанада техникалық қызмет көрсетуге арналған ангарлар бар. Бұдан басқа «Эйр Астана» АҚ сыртқы клиенттер-авиакомпаниялар үшін желілік техникалық қызмет көрсету қызметтерін ұсынады.

2022 жылы ИТҚ департаменті Airbus A320 ұшақтар тобына арналған C-check нысаны бойынша өзінің техникалық қызмет көрсетуін және жөндеуін (ТҚКЖЖ) ұйымдастыру жобасын кеңейтуді жалғастырды, бұл ТҚКЖЖ аутсорсингтік схемасымен салыстырғанда айтарлықтай шығындарды үнемдеуге мүмкіндік береді. 2022 жылғы қазанда «Эйр Астана» АҚ C2 деңгейіне кешенді техникалық қызмет көрсетуді орындаған алғашқы Қазақстандық тасымалдаушы болды, ол ұшақтың конструкциясын бұзбай бақылауды қоса алғанда, ұшақтың әрбір бөлігін тереңдетіп тексеруді және сынауды қамтиды. 2022 жылдың соңында компания 14 C-check орындады, бұл шығындарды едәуір қысқартуға және сонымен бірге инженерлік тәжірибені арттыруға мүмкіндік берді.

Тренинг академиясы

Тренинг «Эйр Астана» АҚ академиясы Қазақстанның авиациялық басқарудың аккредиттелген авиациялық оқу орталығы (ААК), ол сондай-ақ сыртқы клиенттерге міндетті (реттеуші) тренингтер ұсынады.

2022 жылы нұсқаушылардың дағдыларын дамыту жаңа бағдарламаларға да, қолданыстағы курстарды жақсартуға да назар аудара отырып, компьютерлік және электронды оқытуға бағытталды. Қызметкерлердің тәжірибесін жақсарту және өзін-өзі оқыту мәдениетін ынталандыру үшін оқытуды басқару жүйесі (LMS) оны пайдаланушыға ыңғайлы ету үшін қайта жасалды. LMS бағалау нәти-

желері, компания құндылықтары және негізгі құзыреттер негізінде жеке тұлғаны дамыту және оқыту жоспарларын қолдау үшін 40-тан астам жаңа курстар/мақалалар мен бейнелер бар жаңа жеке даму кітапханасын іске қосты.

Сондай-ақ инженерлік және жердегі қызметтер үшін жұмыс орнында оқыту бағдарламасын дамыту, тұрақты жұмыс орнында оқыту және жаңа қызметкерлерді өз бөлімдеріне біріктіру маңызды болды.

Астанада базада ұшқыштарды оқытуды қолдау үшін толыққанды ұшу тренажері орнатылады, ол 2023 жылғы сәуірде пайдалануға берілетін Қазақстанда осындай бірінші болады. Тренажер EASA стандарттарына сәйкес, EASA бекіткен ұшу тренажерларын оқыту ұйымының қолдауымен және EASA авиация әкімшілігінің қадағалауымен жұмыс істейді. Әуе тренажерін пайдалану және «Эйр Астана» АҚ ұсынатын техникалық мүмкіндіктер EASA талаптарына сәйкес келеді. Бұл авиакомпанияның жоспарланған болашақ өсуі аясында оқыту мүмкіндіктерін айтарлықтай кеңейтеді.

Брондау жүйесі

Интернетті брондаудың жаңа тетігін (IBE) әзірлеу тұтынушыларға қызмет көрсету сапасын және пайдаланушылармен өзара әрекеттесуді айтарлықтай жақсартуға мүмкіндік берді. www.airastana.com клиенттерге ApplePay пайдалану немесе Қазақстанның ірі банктерінде жедел кредит алу сияқты несие карталарына қосымша төлем жасаудың түрлі ыңғайлы тәсілдерін ұсына отырып, Қазақстандағы электрондық коммерцияның халықаралық негізгі көзі болып қала береді. Өзіне-өзі қызмет көрсету мен тіркеудің икемді нұсқалары клиенттерді ғаламдық агенттер басқаратын порталдар арқылы емес, онлайн режимінде тартады, бұл олардың шетелдік орналасуына байланысты жаһандық дистрибуция жүйесіне жоғары шығындарды талап етеді.

Инновациялар

Болашақта табысқа жетуге бағытталған кез-келген бизнестің ерекшелігі – инновациялық процестер мен цифрландыруға баса назар аудару. 2022 жылы Компания компанияның АТ және электрондық бизнес инфрақұрылымына белсенді инвестиция салуды

жалғастырды, жаңа өнімдерді шығарды және клиенттердің пікірлеріне жауап ретінде, сондай-ақ бүкіл саяхат процесінің тиімділігі мен ыңғайлылығын оңтайландыру және жақсарту үшін ағымдағы даму жобаларын жүзеге асырды.

Ай сайын 10 000-ға жуық жолаушы өзіне-өзі қызмет көрсететін терминалдарды пайдаланады. 2022 жыл ішінде «Эйр Астана» АҚ EGOV ID жобасына Қазақстанның авиациялық биліктерімен және әуежайларымен ынтымақтастықта қатысып, жолаушыларға ішкі әуе сапарлары үшін e-ID пайдалануға мүмкіндік берді және бұл жүйе қазір Қазақстанның барлық әуежайларында толық жұмыс істейді. Бағажды дұрыс пайдаланбау үшін бағажды басқару жүйесі (BRS) енгізілді.

2023 жылға арналған жоспарлар

- Жаңа бағыттарды іске қосу және қолданыстағы маршруттардағы жиілікті арттыру есебінен өңірлік маршруттарды дамыту және қалпына келтіру;
- Жаңа ұшақтарды жеткізу арқылы саябақты кеңейту;
- Бірқатар жаңа цифрлық жобаларды іске асыру: барлық әуежайлық формальдылықтарды тезірек және тиімдірек орындауға мүмкіндік беретін биометриялық әуежай; әуежайларда төлем жүйесі; интерактивті мобильді отырғызу талоны, Астанада әуежай жүйесімен (қызметтерді және биллингті автоматтандыру) СКС (Station Control System) интеграциясы; цифрлық станциялардың файлдары (қағазсыз рәсімдер);
- Ab-Initio Cadet бағдарламасына жыл сайынғы қабылдауды арттыру;
- Композиттік жөндеу, планер конструкциясын жөндеу, авариялық жабдықтарды жөндеу және сынау, борттық ойын-сауық компоненттерін жөндеу және аспаптарды калибрлеу бойынша шеберханаларды қосу есебінен Астанада ауыр техникалық қызмет көрсету бойынша қуаттарды одан әрі кеңейту;
- Алматы мен Астанада ангарларды кеңейтудің барлық аспектілерін, адами және техникалық ресурстарды, оның ішінде оқытуға қойылатын талаптарды қарау арқылы кеңейіп жатқан паркке техникалық қызмет көрсету қажеттілігін қанағаттандыру;
- Рейстерді уақтылы орындау көрсеткішін арттыру;
- Алматы әуежайын 2023-2024 жылдары кеңейту өткізу қабілетін арттыруға, сондай-ақ жолаушылар үшін жағдайды жақсартуға мүмкіндік береді;
- Борттағы жолаушыларға қызмет көрсетуді жақсарту үшін бірқатар бастамаларды ұсыну;
- MyPress-ті (жолаушыларға арналған сандық мазмұн) енгізу арқылы тұрақты тәсілге көшу, бұл баспа басылымының санын азайтады.
- Жетілдірілген кіріктірілген мониторлар және Disney-мен қол қойылған келісім есебінен кино және музыка кітапханасын кеңейту;
- ESG рейтингін алу;
- Топтың Жылдық есебінде (ЖЕ) тұрақты даму бойынша бөлімді тексеру;
- Тұрақты даму саласындағы мақсаттарды ЖЕ-нің есептілік практикасына интеграциялау.

82%

ӘК жүктеу коэффициенті

«QAZAQ AIR» АҚ – Қазақстан Республикасында және көрші мемлекеттердің шекаралас аумақтарында өңіраралық әуе қатынасының қауіпсіздігі мен қолжетімділігін арттыру үшін құрылған қазақстандық авиакомпания. Жыл сайын IOSA сертификатын растайтын және IATA-ның ресми мүшесі бола отырып, авиакомпания аймақтық авиакомпанияларға халықаралық қауіпсіздік стандарттарының мәдениетін әкеледі. Әуекомпания облыс орталықтары арасындағы тұрақты байланысқа халықтың өсіп келе жатқан қажеттілігіне реакция ретінде Қазақстанның ішкі авиакомпанияларында жұмыс істеу үшін арнайы құрылған.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер:		
жолаушылар ағыны, мың адам	569,8	561
жүк тасымалдау көлемі, тонна	50,2	32,1
ӘК жүктеу коэффициенті, %	78	82
рейстерді уақтылы орындау көрсеткіші, %	73	75,7
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге:		
түсім	12,8	20,4
таза шығын	-6,5	-6,6
операциялық пайда/шығын	-2,8	3,2
төленген салықтардың көлемі	0,8	0,8

Нарыққа шолу

Авиакомпанияның негізгі стратегиялық мақсаты әуе қатынасын дамыту үшін, әсіресе белсенді сұраныс бар және нарықта ұсыныс жоқ не жеткіліксіз бағыттар бойынша ішкі өңірлік маршруттарды жолға қою.

Авиакомпания аймақтарды қол жетімді ішкі авиакомпаниялармен өсу қозғалтқышы болып табылатын қалалармен байланыстыру арқылы экономикалық дамуға ықпал етеді, осы қалалардан халықаралық және ұзағырақ маршруттарға қосылуды қамтамасыз етеді.

Қазақстанда өңірлік тасымалдау саласында ыңғайлы және қолжетімді авиатасымалдармен жеткіліксіз қамтылған бағыттар қалып отыр. Бұл ретте өңірлік қатынастарды дамыту Қазақстан облыстарының әлеуметтік экономикалық әлеуетін ашуға ықпал етеді. Бүгінгі таңда біздің жолаушылардың көпшілігі басқа авиа-

компанияларда жоқ бірегей маршруттарды пайдаланады. «QAZAQ AIR» АҚ ішкі авиатасымалдарды дамыту бойынша қарқынды жұмысты жалғастыруда және Қазақстан экономикасының сапалы өсуін қолдау және халықтың өмір сүру деңгейін арттыру мақсатында шекара маңы бағыттары бағытында жұмыс істейтін болады.

2022 жылы әуекомпания Skytrax нұсқасы бойынша «Орталық Азия мен ТМД-ның үздік өңірлік авиакомпаниялары 2022» номинациясы бойынша үздік үштікке кірді. Skytrax сыйлығы аясында авиакомпанияның жұмысын жоғары бағалау жоғары стандарттарға адалдықтың және жолаушылардың мойындауының дәлелі. Клиентке жоғары бағдар беру, сапардың барлық кезеңдерінде: билетті сатып алудан бастап, бортта сенімді өнімдер мен қызметтерді ұсыну және барлық әуежайлық тіркеу рәсімдерінен жедел өтуге жәрдемдесу.

Нәтижелерге әсер еткен факторлар

2022 жылдың қорытындысы «QAZAQ AIR» АҚ авиатасымалдаушының қалыптасуының негізгі нәтижелеріне қол жеткізгенін және Қазақстанның азаматтық авиациясының дамуына қосқан үлесін растайды.

2022 жылы авиакомпания халықаралық ұшу бағдарламасын ұлғайту есебінен 61%-ға табыс өсімін көрсетті.

Сонымен қатар 2022 жылы рейстерді уақтылы орындау көрсеткішінің төмендеуіне әсер еткен бірқатар факторларды бөліп көрсету қажет:

- жергілікті әуежайлардың инфрақұрылымы: қызмет көрсететін жабдықтардың шектеулі саны және ауа райы жағдайлары; қозғалтқыштарды тексеру үшін ӘК тұрақтарының болмауы және оларды ұйымдастырудың күрделілігі) және персоналдың жетіспеушілігі;
- 2022 жылы тасымалдау санына әсер еткен әлемдегі тұрақсыз саяси жағдай.

Өзінің авиациялық оқу орталығын іске қосу

Әуе персоналын даярлауға арналған авиакомпанияның алғашқы білім беру мекемесі 2022 жылы сәтті басталды. Мамыр айында оқу орталығы оның сәйкестігін және авиаөнеркәсіп мамандарын оқытуға дайындығын растайтын сертификат алды. Орталықта 23 бортсерік оқудан өтіп, жұмысқа кірісті. Сондай-ақ 2022 жылы 6 қазақстандық, екінші ұшқыш әуе кемелерінің командирлері болды.

Маршруттық желі

Әуекомпания 2022 жылы Атыраудан Астраханға және Ақтөбеден Бакуге халықаралық рейстерді іске қосты. Шекаралас қалалармен- миллионниктермен – Омбы, Новосибирск, Қазан және Екатеринбургпен әуе қатынасы тұрақты негізде жүзеге асырыла бастады.

Авиакомпанияның өңірлік маршруттық желісіне Түркістаннан Қостанайға, Орал, Ақтөбеге, Алматыдан Жезқазғанға, Астанадан Талдықорған мен Павлодарға, сондай-ақ Жезқазғаннан Қарағандыға бағыттар бойынша мемлекет субсидиялайтын сұранысқа ие, әлеуметтік маңызды маршруттар кірді.

IOSA халықаралық өндірістік қауіпсіздік стандартына сәйкестік

2022 жылы «QAZAQ AIR» АҚ Авиакомпаниясы IOSA халықаралық стандартына сәйкестігін тағы да сәтті растады және ИАТА-ның ресми мүшесі. Аккредиттелген тәуелсіз аудиторлар

авиакомпанияның операциялық және өндірістік қызметінің барлық бағыттары бойынша IOSA стандарттары мен ұсынылатын тәжірибелерінің орындалуына тексеру жүргізді: ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесі мен ұйымдастыру, ұшу өндірісі, ұшуды ұйымдастырушылық қамтамасыз ету және ұшу-диспетчерлік қамтамасыз ету, әуе кемелерін инженерлік-техникалық қамтамасыз ету, бортсеріктер мен техникалық экипаждың іс-қимылдары, жерге қызмет көрсету, жүктерді тасымалдау және қамтамасыз ету авиациялық қауіпсіздік.

Қауіпсіздік мәдениетін қамтамасыз ету

Қызметкерлердің денсаулығы мен қауіпсіздігі компанияның стратегиялық мақсаттарын жүзеге асырудың негізін анықтайды. «QAZAQ AIR» АҚ жарақаттану және жазатайым оқиғалардың туындау қаупін азайта отырып, қызметтің барлық аспектілеріне қауіпсіздік мәдениетін енгізе отырып, өндірістік қауіпсіздік көрсеткіштерін ұстанады. 2022

жылы жұмыс уақытын жоғалту жарақаттарының коэффициенті (LTIF) 0-ге тең, жазатайым оқиғалар мен жазатайым оқиғалар кезеңінде тіркелген жоқ.

Мақсатқа жету жолында

«QAZAQ AIR» АҚ авиакомпаниясының флоты Канадада шығарылған бес заманауи De Havilland Dash-8-Q400NG (бұрын Bombardier Q400 деп аталған) турбовинттік ұшақтарынан тұрады. Жолаушылар ағынын ұлғайту және маршруттық желіні кеңейту үшін компания реактивті ұшақ сатып алу бойынша жұмыс жүргізуде. Флоттың ұлғаюы әуе тасымалы нарығында бәсекелестікті қамтамасыз етеді және алыс қашықтыққа ұшуға мүмкіндік береді. 2023 жылы Астана – Челябинск – Астана, Ақтөбе – Минералды сулар – Ақтөбе халықаралық рейстерін, сондай-ақ Астана-Үржар-Астана бағыты бойынша жаңа субсидияланған бағытты іске қосу жоспарлануда.

Көліктік-логистикалық әлеуетті дамыту

«Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы (бұдан әрі – «ҚТЖ» ҰК» АҚ) – көлік-логистикалық холдинг, Қазақстан Республикасының магистральдық теміржол желісінің операторы, жүктер мен жолаушылардың Ұлттық теміржол

тасымалдаушысы. «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобы Қазақстан Республикасының 17 облысымен және Республикалық маңызы бар 3 қаламен, ал 16 түйіспе пункт арқылы – көршілес бес елмен: Қытаймен, Ресеймен, Өзбекстанмен, Қырғызстанмен және Түрікмен-

станмен экономикалық өзара байланысты қамтамасыз етеді. «ҚТЖ» ҰК» АҚ еліміздегі локомотивтердің, жүк және жолаушылар вагондарының ірі меншік иесі. «ҚТЖ» ҰК» АҚ Қазақстандағы ең ірі жұмыс берушілердің бірі.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер		
жүк айналымы (пайдалану), млрд ткм	239	252
жолаушылар айналымы, млрд жкм	9,5	12,4
контейнерлердегі транзит, мың ЖФЭ*	1 065,6	1 129,2
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге		
түсім	1 330,2	1 482,1
таза пайда	119,1	34,9
операциялық пайда	254,8	177,9
таза борыш	1 937,4	2 161,4
төленген салықтардың көлемі	140,4	148,8

* Жиырма футтық эквивалент.

Өткен жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ рекордтық көрсеткішке қол жеткізді, ол өзінің бүкіл тарихында бір километрге 252 млрд тоннадан асты. 20 жыл ішінде бұл көрсеткіш екі есеге, 2021 жылғы деңгейге – 5,4%-ға өсті. Мұндай жетістік логистиканың өзгеруіне, тасы-

малдау ауқымының ұлғаюына және тау-кен металлургия өнімдерінің экспортының өсуіне байланысты мүмкін болды.

Теміржол көлігінің жолаушылар айналымы да 2021 жылғы деңгеймен салыстырғанда 29,7%-ға өсті,

демек, азаматтық авиация мен автомобиль көлігін қоса алғанда, бүкіл көлік саласының жалпы жолаушылар айналымындағы үлесі 22%-ға өсіп, 14%-ды құрады.

Нәтижелерге әсер еткен факторлар

Қаржылық нәтижелердің төмендеуі бағаның өсуіне байланысты материалдарға, отынға және қызметтерге жұмсалатын шығыстардың, борыштық міндеттемелердің ұлғаюы есебінен қаржыландыруға жұмсалатын шығыстардың, компания жұмыскерлерінің жалақысын арттыру есебінен ЕАҚ шығыстарының өсуі есебінен болды.

Таза қарызды ұлғайту Компанияның локомотивтер паркін жаңарту үшін 132 млрд теңге мөлшерінде қарыз қаржыландыруды тартумен байланысты, сондай-ақ «Достық-Мойынты» учаскесінің екінші жолдарының құрылысы» инфрақұрылымдық жобасын іске асыру үшін 162,9 млрд теңге сомасына облигациялардың алғашқы шығарылымы жүргізілді.

Сонымен қатар 2022 жылы дәстүрлі көлік-логистикалық тізбектердің бұзылуына байланысты проблемалар туындады.

Бұл мәселелер келесі факторларды қамтыды:

- Қытай-Еуропа-Қытай бағытындағы дәстүрлі көлік тізбегінің бұзылуына әкелген геосаяси жағдай және логистиканың өзгеруі;
- Қазақстан-Қытай шекара өткелдеріндегі пойыздарды қабылдау-тапсыру кезіндегі қиындықтар;
- Қазақстан-Ресей және Қазақстан-Түрікмен шекара өткелдерінде пойыздарды толық көлемде қабылдаудың мүмкін болмауы;
- Иранға қатысты санкциялық саясат;
- баламалы көлік түрлері тарапынан бәсекелестікті күшейту.

Қазақстан аумағы бойынша жүктердің қауіпсіз және үздіксіз өткізілуін қамтамасыз ету үшін баламалы маршруттарды қалыптастыру бойынша жұмыстар жүргізілді.

Қытайдан Ресей мен Беларусияға, сондай-ақ кері бағытта бағыт бойынша жаңа транзиттік жүк ағыны тартылды.

Транскаспий халықаралық көлік бағыты (ТХКБ) халықаралық тасымалдарды дамытудың перспективалық бағыты және жүк жөнелтушілерден Грузия, Түркия порттары бағытында және одан әрі еуропалық нарықтарға жүктерді жеткізу үшін белсенді сұранысқа ие болды. ТХКБ өткізу қабілетін кеңейту үшін маршруттың барлық қатысушылары тарапынан инфрақұрылымды дамыту бойынша бірыңғай тәсіл қалыптастырылды, маршруттың қазақстандық учаскесінің, сондай-ақ Әзірбайжан мен Грузия аумағында инфрақұрылымды жақсарту бойынша бірқатар жобалар жоспарланған.

Сондай-ақ Оңтүстік дәлізді дамыту бойынша үлкен жұмыс жүргізілді. Қытайдан Қазақстан мен Иранның аумағы арқылы

Түркияға өтетін Оңтүстік дәліз арқылы транзиттік тасымалдар белсенді дамып келеді.

Инфрақұрылымды жаңғырту

«Күшті өңірлер – елді дамытудың драйвері» ұлттық жобасы аясында 2022 жылғы қарашада Достық-Мойынты теміржол учаскесінде екінші жолдардың құрылысы басталды. Жобаның мақсаты – учаскенің өткізу қабілетін арттыру және елдің транзиттік әлеуетін дамыту.

Ұзындығы 836 км екінші желінің құрылысы учаскенің өткізу қабілетін 5 есеге арттыруға мүмкіндік береді (жүк пойыздарының 12 жұбынан тәулігіне 60 жұпқа дейін). Бұл отандық өнімнің үздіксіз экспортын қамтамасыз ету жөніндегі маңызды міндетті шешеді және қазақстандық экспорттаушылардың жүктерін осы бағытта тасымалдау мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

Құрылысты отандық материалдарды пайдалана отырып жүргізу жоспарлануда. Бұл ретте жергілікті қамту үлесі 80%-дан асады. Жоба аясында 3700 құрылысшы тартылады, ал желі пайдалануға берілгеннен кейін теміржолда 500 тұрақты жұмыс орны қамтамыз етілетін болады.

Жобаны іске асыру шағын және орта бизнесті дамытуға ықпал етеді. Жобаны іске асырудың жиынтық әсері бюджетке түсетін түсімдерді 20 жыл ішінде қосымша 4,1 трлн теңге мөлшерінде ұлғайтуға мүмкіндік береді. Құрылысты 2025 жылғы 4-тоқсанда аяқтау жоспарлануда.

Бұдан басқа бірқатар жобалар бойынша жұмыс жүргізілді: 2024-2025 жылдар – ұзындығы 106 км «Дарбаза-Мақтаарал» т/ж желісінің құрылысы, 2024-2025 жылдар – Бақты-Аягөз т/ж желісінің құрылысы – 3-ші шекаралық өткізу пункті, ұзындығы 270 км, 2023-2024 жылдар – Алматы маңындағы айналма т/ж торабының құрылысы, ұзындығы 73 км. Ірі инфрақұрылымдық бастамалармен қатар магистраль-

дық теміржол желісін және кірме жолдарды жаңғырту бойынша жоспар қалыптастырылды. Алдағы үш жылда 2 мың шақырымнан астам темір жолға күрделі жөндеу жүргізу жоспарлануда.

Халықаралық көлік маршруттарын дамыту аясында Қазақстан Әзербайжан, Түркия және Грузиямен бірлескен 2022-2027 жылдарға арналған «тар» жерлерді синхронды жою және Транскаспий халықаралық көлік маршрутын нығайту жөніндегі жол карталарына қол қойды. Мемлекет Ақтау және Құрық порттарының өткізу қабілетін арттыруды, «контейнерлік хаб» салуды, сондай-ақ сауда флотын 10 жаңа пароммен толықтыруды жоспарлап отыр. Осыған ұқсас шаралар басқа қол қоюшы елдер тарапынан қабылданады деп күтілуде.

Сондай-ақ 2022 жылы Президенттің тапсырмасы бойынша «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ны ұлттық көлік-логистикалық компанияға айналдыру процесі басталды. Бүгінгі таңда «ҚТЖ» ҰК» АҚ жанынан құзыреттілік орталығы құрылды, оның

негізгі міндеті жаңа логистикалық өнімдерді ұйымдастыру және транзиттік жүк ағындарын трансқазақстандық маршруттарға қайта бағдарлау.

Жолаушылар тасымалы

Теміржол көлігінің жолаушылар айналымы да 2021 жылғы деңгеймен салыстырғанда 33,2%-ға өсті, демек, бүкіл көлік саласының (азаматтық авиация мен автомобиль көлігін қоса алғанда) жалпы жолаушылар айналымындағы үлесі 22%-ға өсіп, 14%-ды құрады.

«Жолаушылар тасымалы» АҚ ҚТЖ еншілес компаниясы жолаушылар үшін қолайлы жағдай жасау үшін үлкен жұмыстарды атқарады. Сонымен қатар Қазақстан аумағындағы темір жолдардың ұзындығын ескере отырып, бұл «ҚТЖ» ҰК» АҚ бизнестің осы секторының беделдік тартымдылығын сақтаудың өте маңызды факторы. Жолаушылардың қалауы зерттеледі, кері байланыс жұмыс істейді, қызметке шағымдар мұқият түрде тіркеледі және компанияда түсініледі. Вагон паркін жаңарту үшін көп нәрсе жасайды.

2022 жылы көлік түрлері бойынша Қазақстанның жолаушылар айналымы, млн жкм

	Жолаушылар айналымы, млн жкм			Жалпы жолаушылар айналымындағы үлесі, %		
	2020	2021	2022	Өзгеріс 2022/2021, %	2021	2022
Барлық көлік	108 283,6	106 813,1	116 516,1	9,08	100	100
Автомобиль және қалалық электр көлігі	91 298,4	79 709,3	80 040,8	0,42	74,63	68,70
Әуе көлігі	8 335,0	14 815,7	20 109,3	35,73	13,87	17,26
Теміржол көлігі	8 649,3	12 286,1	16 363,0	33,18	11,50	14,04
Су көлігі	0,5	1,4	2,4	71,4	0,00	0,00
Теңіз көлігі	0,3	0,6	0,7	16,7	0,00	0,00

Компанияның жолаушылар айналымы 2022 жылы 2021 жылғы деңгейге қарағанда 29,7%-ға өсіп, 12 353 млн жкм (2021 жылы – 9 524,3 млн жкм) құрады. Жолаушылар айналымының ұлғаюы коронавирустық инфекциямен

байланысты пойыздар қозғалысының шектеулерін алып тастау және мемлекетаралық және транзиттік пойыздардың жүруін қалпына келтіру, сондай-ақ жекелеген пойыздарды коммерциялық бағыттардан әлеуметтік

бағыттарға ауыстыра отырып, Тальго пойыздары бойынша маршруттық желіні оңтайландыру арқылы болды.

2022 жылы «Жолаушылар тасымалы» АҚ жолаушылар саны

14 073 мың жолаушыны құрады (2021 жылы – 11 597 мың жолаушы), оның ішінде:

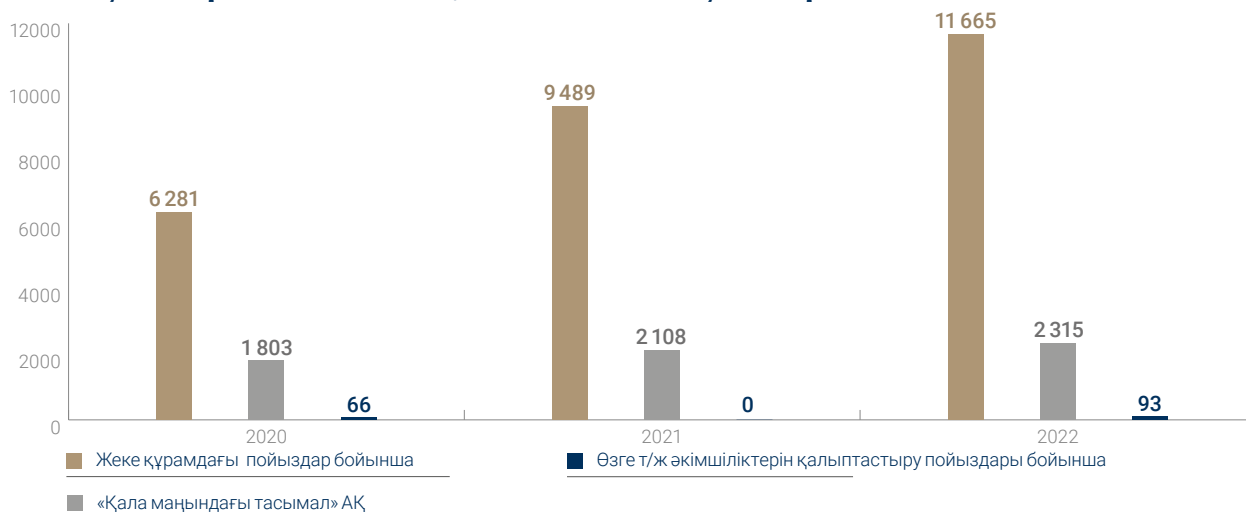
- «Жолаушылар тасымалы» АҚ қалыптастыру пойыздары

бойынша – 11 665 мың жолаушы;

- «Қала маңы тасымалы» филиалы бойынша – 2 315 мың жолаушы;

- бөтен т/ж әкімшіліктерін қалыптастыру пойыздары бойынша – 93 мың жолаушы.

«Жолаушылар тасымалы» АҚ жөнелткен жолаушылар саны

Жолаушылар тасымалынан түсетін кірістер 2022 жылы 88,4 млрд теңгені құрады, бұл жолаушылар айналымы көлемінің 29,7%-ға өсуі себебінен 2021 жылдың ұқсас кезеңіндегі фактіден 54,4%-ға жоғары.

Жаңа маршруттар

2022 жылғы қаңтарда Ақтаудан «Маңғыстау – Алматы-2» бағыты бойынша жаңа купе және плацкарт вагондары бар № 77/78 жолаушылар пойызы бірінші рейске аттанды. Маңғыстаулықтар үшін бұл үлкен оқиға болды, өйткені түбек Астанадан да, Алматыдан да алыс орналасқан.

Маңғыстау-Алматы бағыты еліміздегі ең ұзын бағыт, оның ұзындығы 2 812 шақырымды құрайды және, әрине, бірінші орында жолаушылардың жол жүруіне қолайлы жағдай жасау мәселесі тұр.

Аймақ халқы бірден тікелей пайда көрді, өйткені жаңа вагондардың құрамы аймақ экономикасын дамытуға ынталандырады, өйткені Каспий теңізінің жағалауы

туризмді дамыту үшін өте тартымды. Осы жерден жүретін жаңа пойыздар тек жергілікті тұрғындар үшін ғана емес, сонымен қатар қонақтар мен туристер үшін де үлкен сұранысқа ие.

Айта кетерлік жәйт бұл пойыздардың қозғалыс кестесі өзгерді: Ақтаудан Алматыға дейінгі жол уақыты 2,5 сағатқа қысқарды. Бұл жол жүру уақытын жолаушылар жоғары сервисі бар жаңа вагондарда өткізетін болады.

Вагондарда телефондарды зарядтауға арналған қосқыштар (әрқайсысы екі электр розеткасы және екі заманауи USB порты), бейнебақылау жүйесі бар. Жолаушыларға ыңғайлы болу үшін әр вагонда тоңазытқыш, микротолқынды пеш, ыстық су титаны және ауыз су диспенсері бар.

Вагондар «Нұрлы жол» инфрақұрылымды дамытудың мемлекеттік бағдарламасы шеңберінде сатып алынды және Тверь вагон жасау зауытының технологиясы бойынша «Тұлпар» зауытында жиналды. Вагондарды

сатып алуды «Өнеркәсіпті дамыту қоры» АҚ қаржыландырды.

Сондай-ақ Атырау мен Астрахань арасында теміржол қатынасы ашылды. Сапарларды «Атырау-Астрахань» қатынасымен № 625/626 халықаралық жолаушылар пойызы орындайды. Оны іске қосу туралы шешім Қазақстан мен Ресейдің теміржол әкімшіліктері арасындағы екіжақты уағдаластық негізінде қабылданды. Жүру жиілігі – күн сайын.

2022 жылғы қыркүйекте «ҚТЖ» ҰК» АҚ клиенттердің сұраныстарына қарай жүріп, күн сайын жүретін «Астана-Жезқазған» пойызын іске қосты.

Тальго вагондарынан құрылған пойызда 344 орын дайындалған. Вагондар ауаны баптау жүйесімен және биодәретханалармен жабдықталған. Әрбір купеде розеткалар бар және жол бойында «Vputi.kz» мультимедиялық порталда фильмдер көруге және музыка тыңдауға болады.

Сонымен қатар жолаушылар вагон-мейрамхана қызметін пайдалана алады. «Гранд» және «Гранд РМР» класты вагондарда (мүмкіндігі шектеулі адамдар үшін) душ кабиналары қарастырылған.

«Жолаушылар тасымалы» АҚ-да вагон паркін жаңарту тұрақты жүргізілуде. Тек 2010-2022 жылдар аралығында компания 1224 вагон сатып алды, оның ішінде 141 вагон – Маңғыстау облысы бойынша поездар құрамын жаңарту үшін.

«Маңғыстау – Алматы-2» маршрутында арнайы әйелдер вагонының пайда болуы әйел қауымының өкілдері үшін жағымды жаңалық болды. 2021 жылы компания нарықтық талдау мен клиенттерге сауалнама жүргізіп, нәтижесінде «Жолаушылар тасымалы» әйел жолаушыларға жаңа қызмет енгізу туралы шешім қабылдады. Сыртқы және ішкі жағынан әйелдер вагондары басқалардан еш айырмашылығы жоқ. BILET.RAILWAYS.KZ сайтында теміржол билеттерін ресімдеу кезінде немесе «Жолаушылар тасымалы» АҚ билеттер кассаларында ғана «әйел» белгісі болған кезде бұл вагон тек қана әйел жолаушыларға билеттерді сатуға арналған болады. Пилоттық жоба аясында қызметті «Маңғыстау-Алматы» және «Алматы-Өскемен» ең ұзақ маршруттарында енгізу туралы шешім қабылданды.

Пилоттық режимде адалдық бағдарламасын енгізу аясында 2022 жылғы 14 наурыздан бастап «Жолаушылар тасымалы» АҚ «Алтын» дисконттық картасын іске қосты. Ол стандартты жолаушылар вагондары мен «Тальго» сапарларына 25% жеңілдік береді. Картаны компанияның билет кассаларынан сатып алуға болады, оның құны 2022 жылы 19 999 теңгені құрады. Жеңілдік картасын офлайн және онлайн билеттерді сатып алу арқылы пайдалануға болады.

Жолаушылар үшін қолайлы жағдайлар

2022 жылы Қазақстанның жолаушылар теміржол паркі 62 «Тальго» вагонымен толықтырылды. Халықаралық байқаудың қорытындысы бойынша алдағы жылдары тағы 500-ге жуық жаңа вагон сатып алу жоспарлануда. Олардың барлығы халықаралық стандарттарға сай болады. Осы вагондарды жеткізгеннен кейін парктің жалпы үштен екісіне жаңартылады. 2022 жылдың соңында Халықаралық конкурстың қорытындысы бойынша DB Engineering & Consulting ұсынымдарының негізінде Stadler Bussnang AG швейцариялық компаниясы «Тұлпар» зауыты базасында Қазақстанда жолаушылар вагондарын өндіру жөніндегі жобадан серіктес ретінде анықталды.

Stadler вагондарының бірқатар артықшылықтары бар: пайдалану мерзімі 40 жыл, Еуропалық сапа стандарты, заманауи дизайн, оқшаулау деңгейі кемінде 35% және соңғы технологиялардың трансферті.

Артықшылықтардың қатарында жолаушылар пойызының құрамына автономды режимде басқа өндірушілермен салыстырғанда әлдеқайда ұзақ жұмыс істеуге мүмкіндік беретін вагондардың жанармай бағының сыйымдылығы да бар.

Тұтастай алғанда, вагондардың техникалық сипаттамалары жоспарлы жөндеу түрлеріне ұзақ мерзімді ағытпаларсыз тізбексіз жөндеу жүргізуге мүмкіндік береді. Осылайша құрамдар үздіксіз тасымалдау процесін қамтамасыз етеді.

Вагондар өндірісін ұйымдастыру үшін «Тұлпар» жергілікті персоналы Stadler зауыттарында тиісті оқытудан өтеді деп жоспарлануда. Бүгінгі таңда «ҚТЖ» ҰК» АҚ «Самұрық-Қазына» АҚ-ның қатысуымен қаржыландыру мәселесін

пысықтауда, сондай-ақ валюталық тәуекелдерді азайту бойынша келіссөздер жүргізілуде.

Жүк тасымалдары

Жүк айналымы көлемінің ұлғаюы ішкі су көлігінде – 54,5%, теңіз көлігінде – 23,4% байқалды. Құбыр көлігінің жүк айналымының өсуі 3,6%-ды құрады.

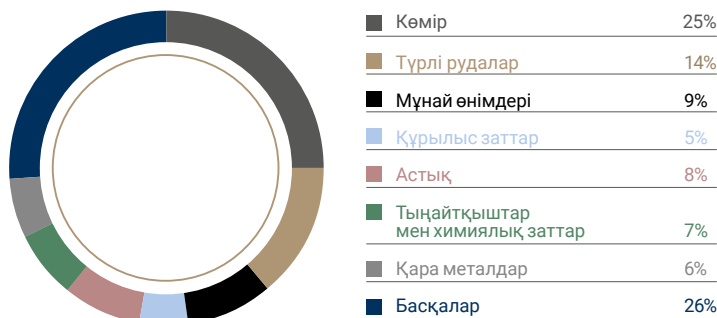
2022 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның тарифтік жүк айналымы километрге 245,2 млрд тоннаны құрады, бұл 2021 жылғы деңгейден 5,1%-ға жоғары. Өсім экспорттық және транзиттік қатынастардағы жүк айналымының артуына байланысты болды. Жалпы пайдалану жүк айналымы тарихи ең жоғары деңгейге жетіп, бір километрге 252 млрд тоннаны құрады – бұл Қазақстан теміржолшыларының сөзсіз рекорды болды.

Ел ішінде жүк тасымалы, керісінше, 1,9%-ға төмендегенін көрсетті. Бұл қара металл сынықтарын, темір кенін және түсті металл кенін, астықты тасымалдау көлемінің азаюына байланысты болды.

Ал жүк айналымын әкелу 10,3%-ға артты. Қазақстан шегіне әкелу бойынша жүк айналымы 2,3%-ға төмендеді (жүктерді тасымалдау көлемін 3%-ға азайту есебінен). Мұнай өнімдерін, көмірді, химиялық заттарды, құрылыс жүктерін, қара металл сынықтарын, тыңайтқыштарды, түсті металдарды, көмір коксын, цементті тасымалдау көлемі азайды.

Нәтижесінде Қазақстан арқылы транзитпен келе жатқан жүк пойыздары 14%-ға ұлғайды. Жалпы тасымалдау көлемінің 10,5%-ға артқанын ескерсек, бұл таңқаларлық жәйт емес. Қырғызстаннан Беларусьқа, Ресейге және Еуропа елдеріне көмір; Ресейден Өзбекстан мен Қытайға темір рудасын; Ресей мен Беларусьтен Орталық Азия елдеріне мұнай өнімдерін және т. б. тасымалдау арта түсті.

2022 жылғы «Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ жүк айналымындағы негізгі жүктердің үлесі пайызбен

2022 жылы 2021 жылға қатысты жүк айналымының ұлғаюы байқалды:

- көмір – 3,5%;
- мұнай өнімдері – 11,7%;
- астық – 9,4%;
- түсті металдар – 20,5%.

2021 жылы Қазақстанның теміржол әкімшілігі пандемиялық шектеулерді еңсеру бойынша шаралар қабылдады. Бұл 2022 жылы оң динамиканы сақтауға мүмкіндік берді. Транзиттік жүк тасымалы 10%-дан астамға, оның ішінде контейнерлерде – 6%-ға ұлғайды.

Транзиттік тасымалдардың ұлғаюының негізгі факторлары Қырғызстаннан Ресейге, Беларуське және Еуропа елдеріне көмірдің жаңа жүк ағыны; Ресейде биржалық бағаның төмендеуіне байланысты Ресей мен Беларусьтен ОА елдеріне және Ауғанстанға мұнай өнімдерінің айтарлықтай өсуі; Ресейден Қырғызстанға астық тасымалының ұлғаюы; химиялық жүктерді тасымалдау логистикасының өзгеруі – поливинилхлорид пен каустикті Қытай Ресейге және ОА елдеріне жеткізудің өсуі болды.

Геосаяси себептерге байланысты өзгерген логистика тыңайтқыштарды (карбамид, калий хлориді, аммиак селитрасы) Өзбекстаннан Украинаға тасымалдау болмаған жағдайда, осы елден өндірушілер Латвия, Польша, Беларусь және басқа Еуропа елдерінен серіктестерге қайта назар аударды. Калий тыңайтқыштарын контейнерлерде Беларуське Қытайға тасымалдау көбейді. «Қытай-Ресей-Қытай» бағыты бойынша контейнерлік тасымалдардың артуы күрт өсті.

Баламалы тасымалдау маршруттары

2022 жылғы тамызда ҚР Президенті Транскаспий халықаралық көлік бағыты (ТХКБ) бойынша тапсырма берді. Бүгінгі таңда халықаралық тасымалдарды дамытудың бұл перспективалық бағыты жүк жөнелтушілерден тауарларды Грузия, Түркия порттары бағытында және одан әрі еуропалық нарықтарға жеткізу үшін белсенді сұранысқа ие.

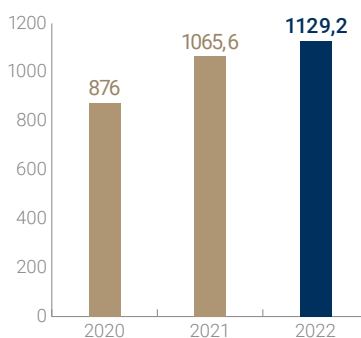

«Солтүстік-Оңтүстік» халықаралық көлік дәлізінің шығыс бағытын жүк жөнелтушілер өз өнімдерін Иран, Үндістан және Парсы шығанағы нарықтарына тасымалдаудың балама бағыты ретінде қарастырады.

Осы бағыттардағы контейнерлердегі Транзит 2021 жылғы деңгейге қарағанда 6%-ға өсіп, 1129,2 мың⁹ ЖФЭ-ні құрады.

Сонымен қатар 2022 жылдың қорытындысы бойынша «Қытай-Еуропа-Қытай» бағытындағы контейнерлік тасымалдар 2022 жылға қарай 26%-ға төмендеп, 490 мың ЖФЭ-ні құрады.

Контейнерлердегі транзит 2020-2022 жылдар кезеңінде, мың ЖФЭ

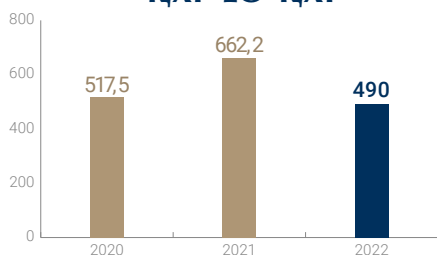
2020-2022 жылдар кезеңінде контейнерлердегі транзит, мың ЖФЭ

Бұдан басқа Транскаспий халықаралық көлік бағыты мен «Солтүстік – Оңтүстік» дәлізі арқылы Үндістанға және Парсы шығанағы

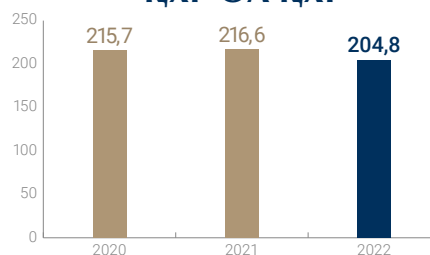
елдеріне Иран мен Иранның Бандар-Аббас порты арқылы транзиттік жүк ағынын арттыру бойынша белсенді жұмыс жүргізілуде.

Контейнерлік сервис, атап айтқанда, «Алтынкөл-Ақтау-Баку-Поти/Батуми» ТХКБ бағыты бойынша

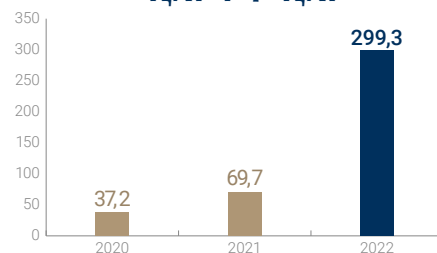
ҚХР-ЕО-ҚХР

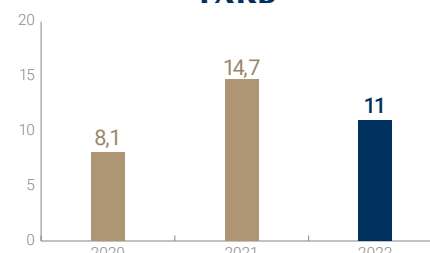
ҚХР-ОА-ҚХР

ҚХР-РФ-ҚХР

ТХКБ

⁹ ЖФЭ немесе «жиырма футтық эквивалент» (ЖФЭ, ағылш. TEU) – көлік ағындарының сандық жағын, контейнерлік терминалдардың өткізу қабілетін немесе жүк көліктерінің сыйымдылығын өлшеудің шартты бірлігі. Ұзындығы 20 фут (6,1 м) болатын ISO контейнерінің өлшемдеріне тең – ескерту ред.

шаттл-пойызы ұйымдастырылып, іске қосылды.

«Аяғез-бақты теміржол желісінің құрылысы» жобасы бойынша Жол картасы әзірленді, оның шеңберінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ «РЖД» ААҚ-мен бірлесіп 2030 жылға дейін Ресей-Қазақстан-Қытай қатынасында жүктерді тасымалдаудың қолданыстағы және әлеуетті (өсу жағдайында) көлемдерін талдауға кірісті.

2023 жылға арналған жоспарлар

2023 жылы «ҚТЖ» ҰК» АҚ мынадай мақсаттарды іске асыруды жоспарлап отыр:

- пайдалану жүк айналымын 268,8 млрд ткм дейін ұлғайту (2022 жылға қарай 6,7%);
- контейнерлік транзитті 1 250 мың ЖФЭ-ге дейін ұлғайту (2022 жылға қарай 10,7%);

- паркті жаңарту және инфрақұрылымды жаңғырту бойынша жұмысты жалғастыру;
- «Достық-Мойынты» теміржол учаскесінің екінші жолдарын салуды жалғастыру;
- екі теміржол желісінің құрылысын бастау (Алматы, «Бақты-Аяғез» станцияларын айналып өту);
- сауда хабтарының жобаларын іске асыруға кірісу;
- ТХКБ активтерін басқару үшін PSA-мен бірлескен кәсіпорын құру;
- Stadler технологиясы бойынша салынған жолаушылар вагондарын өндіруді бастау;
- Компанияны ұлттық көлік-логистикалық компанияға айналдыруды жалғастыру.

АҚПАРАТТЫҚ ЖӘНЕ КОММУНИКАЦИЯЛЫҚ ОПЕРАТОРЛАР

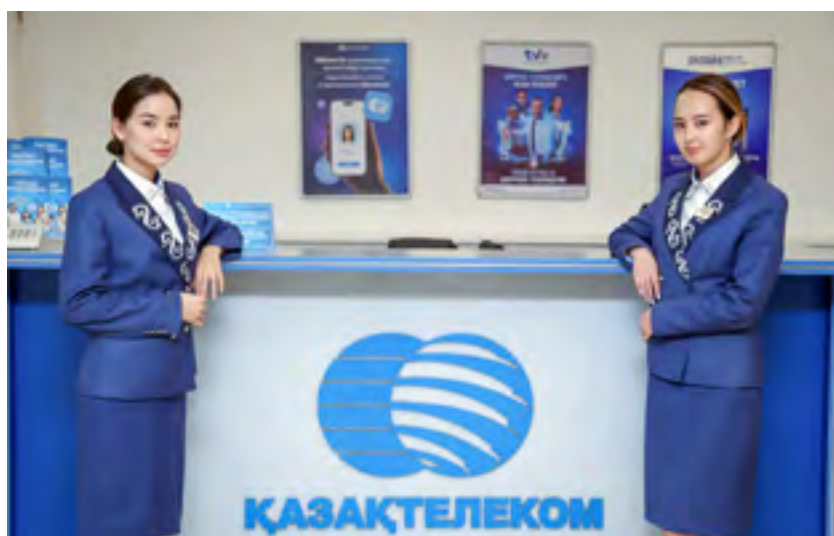

ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ
5G

ұялы байланыс операторлары үшін

Ұлттық ақпараттық супермагистраль

«Қазақтелеком» АҚ – Қазақстанның ең ірі телекоммуникациялық компаниясы, 1994 жылы құрылған – тіркелген дауыстық байланыс нарығында 93% (2,6 млн абонент), ұялы байланыс нарығында 61% (14,5 млн абонент), кең жолақты қолжетімділік нарығында 74% 1 (1,8 млн), ақылы ТВ сегментінде 33% (930,7 мың абонент) және АКТ қызметтері нарығында 18%-ды алып жатыр.

«Қазақтелеком» АҚ Қазақстанның ірі қалаларын деректерді берудің жоғары жылдамдығымен цифрлық ағындармен байланыстыратын көліктік оптикалық-талшықты сақина болып табылатын Ұлттық ақпараттық супермагистральға ие. Компанияның инфрақұрылымы 87 мың км астам талшықты-оптикалық

желіні және 13 мыңнан астам базалық станцияларды қамтиды, бұл елдің бүкіл аумағын тіркелген байланыспен және ел халқының жалпы санының 81%-ы

LTE стандарты желісімен қамтуды қамтамасыз етеді. Топтың инфрақұрылымдық базасына сонымен қатар 27 коммерциялық деректер орталығы кіреді.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер:		
тіркелген желілер саны, мың желі*	2 774,5	2 651,5
тіркелген КЖҚ абоненттерінің саны, мың абонент	1 860,7	1 863,2
ақылы ТВ, мың абонент	918,7	930,7
мобильді абоненттер, мың абонент	14 543,3	14 548,9
қаржылық көрсеткіштер **:		
түсім, млрд теңге	594,2	634,5
операциялық пайда, млрд теңге	160,9	174,3
таза пайда, млрд теңге	90,8	128,8
төленген дивидендтер, млрд теңге **	22,0	39,5
таза борыш, млрд теңге ***	139,7	32,1
төленген салықтардың көлемі, млрд теңге	89	118

* көрсеткіштің төмендеуі абоненттердің стационарлық телефондардан бас тартуына байланысты

** 2020 және 2021 жылдардың қорытындысы бойынша есептелген дивидендтер тиісінше 2021 және 2022 жылдары төленді.

*** Таза борыш шоғырландырылған қаржылық есептілік деректеріне сәйкес есептелген, мұндағы: Борыш – қарыздар мен жалдау бойынша міндеттемелер, Ақша қаражаты – ақша қаражаты және олардың баламалары + Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қысқа мерзімді қаржы активтері.

Өткен 2022 жыл компания үшін қиын болғанымен, жалпы ұлттық телекоммуникация операторы үшін өте өнімді болды.

Бірінші тоқсанда, қайғылы қаңтар оқиғалары кезінде компания абоненттердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін туыстарына хабарласуға тырысқан бұрын-соңды болмаған қолдау шараларын қабылдады. Атап айтқанда, жеке тұлғалар мен бизнеске бірқатар қызметтер үшін абоненттік төлем бойынша 50% жеңілдік беру, кешіктірілген төлемдер үшін өсімпұлды жою және әр абонентке 1000 минутқа тегін қалааралық телефон қоңырауларын ұсыну.

Осындай қадамдар қыркүйек айының басында, «Қазақтелеком» АҚ Қостанай облысы Әуликөл ауданының тұрғындары мен кәсіпкерлерінің ауқымды орман өрттерінен зардап шеккендері үшін абоненттік төлемнен босатқан кезде де қабылданды.

Сонымен қатар компания өз қызметкерлерінің әл-ауқатын арттыруға айтарлықтай қаржы ресурстарын бағыттады. Бұл шаралардың барлығы жылдың басында және ортасында қаржылық көрсеткіштерге әсер ете алмады, алайда төрт тоқсанның қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ теріс ауытқуларды толығымен теңестіріп, таза пайда көрсеткішін айтарлықтай жақсартты.

Шоғырландырылған есептілік нәтижелері бойынша «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобы өткен жылдың объективті қиындықтарына қарамастан 2022 жылы барлық негізгі қаржы-экономикалық көрсеткіштер бойынша өсім көрсетті.

2022 жылғы үшінші тоқсанда «Қазақтелеком» АҚ тікелей таза пайдасы 88 млрд теңгеден асып, 2021 жылғы қаңтар-қыркүйекпен салыстырғанда 2,4%-ға өсті. (Бір қызығы 2022 жылғы бірінші жартыжылдықта компания таза

кірістің 13% төмендегенін көрсетті).

Осы кезеңде компаниялар тобының шоғырландырылған кірісі 9,8%-ға өсті, ал EBITDA рентабельділік көрсеткіші жыл бойы 46% деңгейінде сақталды. Оң үрдістер 2022 жылғы 4-тоқсанның қорытындысы бойынша да сақталды.

«Қазақстан қор биржасы» АҚ талаптарына сәйкес есептелген компанияның жай акцияларының баланстық құны 2021 жылғы 31 желтоқсаннан бастап шамамен 40%-ға өсіп, 37 мың теңгені құрады.

Күрделі шығындардың жеткілікті үлкен көлеміне қарамастан, 2022 жылы компания өтімділіктің қолайлы деңгейін сақтап қалды: «Қазақтелеком» АҚ-ның қарамағында баланста да, ашық кредиттік желілер шеңберінде тартуға болатын да ақшалай қаражаттың едәуір көлемі болды.

Бұл ретте, «Қазақтелеком» АҚ валюталық тәуекелге ұшыраған жоқ, өйткені компанияның барлық міндеттемелері теңгемен көрсетілген. Бұл оң факторларды S&P Global Ratings және Fitch Ratings халықаралық рейтингтік агенттіктері де атап өтті, олар 2022 жылы кірістің одан әрі органикалық өсуін болжай отырып, рейтингті

«Тұрақты» деңгейде бағалады және компаниялар тобының қаржылық тұрақтылығының айтарлықтай қорын мойындады. 2022 жылдың қорытындылары бойынша компаниялар тобы бойынша шоғырландырылған есептіліктің деректері, атап айтқанда, 2022 жылдың қиын жағдайларында кірістер мен таза пайданың өсуі халықаралық талдаушылардың бұл бағасын толық растайды.

Инфрақұрылымға инвестициялар

«Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобы соңғы жылдары өзінің ұзақ мерзімді активтеріне жыл сайын 100 млрд теңгеден астам инвестиция салады. Бұл ретте желіні дамытуға және жаңғыртуға (5G желілерін салу, мыс желілерін «оптикаға» ауыстыру, қалалық және ауылдық елді мекендерде кең жолақты қолжетімділік желілерін салуды жалғастыру және т. б.) инвестициялар көлемі 2021 жылы 40%-ға, ал 2022 жылғы 10 айдың қорытындысы бойынша – 17%-ға (осыған ұқсас желілермен салыстырғанда 2021 жыл кезеңі) өсті. Салынған инвестицияларды қоса алғанда, кірістер де: 2021 жылы 13%-ға және 2022 жылғы 10 айдың қорытындысы бойынша 2021 жылғы қаңтар-қазанмен

салыстырғанда 8%-ға өсуді көрсетеді.

Компания 2023 жылы одан да маңызды инвестицияларды жоспарлай отырып, Қазақстанның бүкіл аумағында байланыс қызметтерінің сапасы мен қолжетімділігін үздіксіз жақсартуды жалғастыруда. Табыстағы күрделі шығындардың үлесі шамамен 20% құрайды. Жаңа негізгі құралдардың кезең соңындағы қалдық құнынан түсетін түсімдер үлесі шамамен 20%-ын құрайды. Бұл компанияның даму процесі үздіксіз екенін көрсетеді.

Дивидендтер төлеу

2022 жылы «Қазақтелком» АҚ (Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының шешіміне сәйкес) 2021 жылғы шоғырландырылған бөлінбеген пайданың 43,53% – 39,5 млрд теңгені дивидендтер төлеуге бағыттады.

Салыстыру үшін 2020 жылдың қорытындысы бойынша дивидендтер төлеуге таза пайданың 30%-ы – 19,0 млрд теңге бағытталды.

Әлеуметтік серіктестік

Компаниядағы 2022 жыл қызметкерлерді әлеуметтік қолдау жылы деп жарияланды. 2022 жылдың көктемінде «Қазақтелеком» АҚ ұжымдық шарттың жаңа нұсқасын қабылдады, ол қызметкерлердің жалақысын (инженерлік-техникалық персоналды қоса алғанда, жаппай кәсіп қызметкерлеріне баса назар аударатын) орта есеппен 20%-ға арттыруды көздеді.

Бұдан басқа жалақысы төмен лауазымдарды атқаратын «Қазақтелком» АҚ-ның 475 қызметкерінің жалақысы орта есеппен 4%-дан 20%-ға дейін көтерілді.

Сонымен қатар әртүрлі төлемдер мен қолдау шаралары қарасты-

рылды: сауықтыру үшін еңбек демалысына материалдық көмек, уақытша еңбекке жарамсыздық бойынша әлеуметтік жәрдемақы, ерте зейнеткерлікке шыққан кезде біржолғы жәрдемақы, баланың тууына байланысты төлемдер және қызметкер өмірлік қиын жағдайға тап болған жағдайларда ақшалай көмек.

Осылайша компанияның еңбек-ақы төлеу қорына жұмсаған шығындары 2022 жылы өткен жылмен салыстырғанда 27%-ға – 95,5 млрд теңгеге дейін ұлғайды.

Ұялы байланыс

Ұялы байланыс нарығында «Қазақтелком» АҚ тобына «Kcell» АҚ (Kcell және Activ брендтері) I және «MT-C» ЖШС (ALTEL және Tele2 брендтері) операторлары кіреді.

Өткен жылғы желтоқсанда «MT-C» ЖШС және «Kcell» АҚ тұлғасындағы «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобы 3600-3700 МГц (100 МГц) радиожілік жолақтарындағы №1 лот және 3700-3800 МГц (100 МГц) радиожілік жолақтарында № 2 лот бойынша «gosreestr.kz» ақпараттық жүйе алаңында ұялы байланыстың бесінші буыны (5G) үшін радиожілік аукционында жеңіске жетті. Конкурс шарттары бойынша аталған компаниялар 2027 жылға дейін бүкіл ел бойынша 7 мыңнан астам 5G базалық станциясын орналастыруы тиіс, оның ішінде Астана, Алматы және Шымкенттегі 486 базалық станция ағымдағы жылы пайдалануға беріледі.

Өткен жылдың басындағы қиындықтарға қарамастан, Kcell өзінің цифрлық экожүйесін, мобильді қаржы қызметтерін, B2B сегментін және құрылғыларды бөлшек саудада сатуды дамыту арқылы оң динамикасын сақтап қалды. 2022 жылы Kcell 41,6 млрд теңге инвестициялады, оның

басым бөлігі байланыс сапасын жақсарту үшін желіні жаңғыртуға бағытталды.

Байланыс сапасын жақсарту жөніндегі бағдарлама шеңберінде 1272 базалық станцияда жабдық орнатылды және жаңғыртылды және инсталляциялық жұмыстар өткен орындарда деректерді беру жылдамдығының 40%-ға дейін ұлғаюы тіркелді. Ауылдық жерлерде халықты мобильді кең жолақты қолжетімділікпен қамтамасыз ету үшін 604 сайт¹⁰ (серіктес сайттарды қоса алғанда) іске қосылды. Компания 246 базалық станцияны жаңарту және белсендіру арқылы жаңа қамтуды қамтамасыз етті және желіні жақсартты.

Өткен жылы Tele2 Ookla¹¹-ның Speedtest сервисін пайдаланушылардың тестілеу нәтижелері бойынша «Мобильді интернеттің ең жылдам желісі» номинациясында жеңімпаз атанып, өзінің көшбасшылық позициясын растады.

Бұдан басқа «Қазақтелеком» АҚ жоғары жылдамдықты интернетке және соның салдарынан әлеуметтік желілерге қол жеткізу мүмкіндіктері арқылы ауылдық таланттардың дамуына үлес қосады. Жоба коммуникациялар саласындағы – Ақ Мерген ұлттық сыйлығымен марапатталды.

2022 жылы шағын ауылдар бойынша желіміздегі дербестендірілмеген трафикті талдау бойынша – 250+ бағдарламасы

¹⁰ Сайт – базалық станция

¹¹ Ookla – мобильді және кең жолақты желілерді интеллектуалды талдау, қолданбаларды тестілеу және онымен байланысты технологиялар саласындағы әлемдік көшбасшы. SpeedTest – желілерді сынау үшін жасалған және жұмыс істейтін Ookla флагмандық платформасы – күн сайын дүние жүзіндегі желілердің өнімділігі мен сапасының жүздеген миллион өлшемдерін алады және өңдейді. Ookla сауда белгілері лицензия бойынша пайдаланылады және рұқсатымен қайта басылады.

бойынша МКЖҚ¹² қосылған – бейнесервистер мен әлеуметтік желілердің үлесі 40% -ды құрады.

2023 жылға арналған жоспарлар

2022 жылдың оң нәтижелері компаниялар тобына биылғы жылы бірқатар ірі және қымбат жобалар бойынша жұмысты бастауға мүмкіндік береді. Қазақстанда бесінші буын ұялы байланыс желілерін іске қосу басымдыққа ие.

Аукцион қорытындысы бойынша алынған міндеттемелерге сәйкес 2027 жылға қарай республикалық маңызы бар қалалардың 75%-ы, облыс орталықтарының 60%-ы 5G технологиясымен қамтамасыз етіледі деп күтілуде.

Каспий теңізінің түбіндегі ТӨБЖ Орталық Азия елдерін бірыңғай Интернет-кеңістікпен байланыстырады

«Қазақтелеком» АҚ 2023 жылы Әзірбайжан-Қазақстан бағыты бойынша Каспий теңізінің түбінде талшықты – оптикалық желі құрылысының халықаралық күрделі жобасымен жұмысты жалғастырады.

Негізгі бағыт Ақтаудан Әзірбайжан Сумгаита ауданына дейін өтеді және 340 км-ден асады, ұзындығы

330 км-ге жуық резервтік арна қазақстандық Құрық портынан Баку маңындағы Сумгаит қаласының ауданына дейін салынады.

Транскаспий жобасы Қазақстан үшін (және тұтастай алғанда бүкіл Орталық Азия өңірі үшін) стратегиялық маңызды, өйткені оны іске асыра отырып, біздің еліміз халықаралық транзит нарығына қосымша жол ашады, бұл Азия елдерінен Қазақстан аумағы арқылы Әзірбайжанға дейін Грузия, Қара теңіз және Болгария арқылы Еуропаға шығатын жаһандық трафиктің транзитін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Жоба сонымен қатар жаңа цифрлық телекоммуникациялық дәлізді құруды жеделдету үшін драйвер болады және жоғары жылдамдықты және қорғалған деректер инфрақұрылымын дамытудың жоғары деңгейіне шығуға, сауда байланыстарын нығайтуға көмектеседі.

Тұтынушыға жақын

Сондай-ақ «Қазақтелеком» АҚ 2023 жылы республиканың тоғыз қаласында 25 мыңнан астам пайдаланушыға әсер ететін «Желіні қайталау» бағдарламасы шеңберінде қазақстандық абоненттерді ADSL деректерін берудің ескірген технологияларынан оптикаға ауқымды аударуды жүзеге асыруды жалғастырады.

Сондай-ақ елдің ең ірі телеком-операторы Akamai, Facebook, Google, Cloudflare, Netflix және Meta әлемдік контент-провайдерлерінің қосымша кәштеу серверлерін орнатуды жүзеге асыруға ниетті.

Компанияның сөзсіз бәсекелестік артықшылығы республика бойынша 87 мың шақырымнан астам талшықты-оптикалық желілерді, 13 мыңнан астам базалық станцияларды, 27 деректер орталықтарын және 40 мың қалалық бейнебақылау камераларын қамтитын дамыған және қуатты инфрақұрылым. Бұл инфрақұрылым компаниялар тобына кең жолақты секторда 1,8 миллионнан астам абонентке, ұялы байланыс сегментінде 14,9 миллионнан астам абонентке сапалы қызмет көрсетуге және ақылы теледидарға 913,205 мың қосылу нүктесіне қызмет көрсетуге мүмкіндік береді.

2023 жыл компанияда «Қызмет көрсету және клиентке бағдарлау жылы» деп жарияланды. Клиенттің тәжірибесін басқарудың алты негізгі мақсаты тұжырымдалған, атап айтқанда:

- NPS жетістігі – қызметке қанағаттану индексі 11%;
- бірінші өтініштен бастап тұтынушылардың сұраныстарын шешу көрсеткіштерінің 90%-на қол жеткізу – FRR (First request resolution) – яғни, барлық өтініштердің 90%-ы бірінші рет шешілуі тиіс;
- eNPS қызметкерлерінің қанағаттану индексінің 63%-на қол жеткізу;
- әлеуметтік тұрақтылық индексіне SRS-ке қол жеткізу 68%;
- 24 сағат ішінде GPON технологиясы бойынша қызмет инсталляцияларын орындаудың 90%-на қол жеткізу;
- 12 сағат ішінде бірлік зақымдануды 95% жоюға қол жеткізу.

¹² Мобильді кең жолақты қол жетімділік.

2022 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да «Қазақтелеком» АҚ-ның 2023-2032 жылдарға арналған «JRun» Даму стратегиясы бекітілді. Стратегияның ең маңызды екі бағыты – «Jakun» – клиенттік тәжірибені жақсарту есебінен телекоммуникация нарығындағы көшбасшылық және «Birlik» – қызметкердің тәжірибесін жақсарту есебінен табыс. Стратегияда тек сыртқы ғана емес, ішкі клиенттің клиенттік тәжірибесіне ерекше назар аударылады.

Бүгінгі таңда сервис қызметтер нарығындағы басты саралағыш. Сондықтан да «Қазақтелеком» АҚ-да 2023 жыл сервис сапасын жақсарту жылы болып жарияланды.

Компанияның басты мақсаты – B2C және B2B сегменттерінде клиенттік тәжірибе бойынша №1 оператор болу. Аталған мақсатқа компанияның әрбір қызметкерінің қатысуы арқылы ғана қол жеткізуге болады, сондықтан SRS және eNPS индекстеріне ерекше назар аударылады. Қызмет көрсету, коммуникациялар арналарын өзгерту және жақсарту және онлайн-қызмет көрсету арналарын одан әрі цифрландыру бойынша ағымдағы бизнес-процестерді трансформациялау бойынша елеулі жұмыс күтіп тұр.

Еңбекті, қоршаған ортаны қорғау және қауіпсіздік техникасы

Нәлдік өндірістік жарақаттануға қол жеткізу мақсатында «Самұрық-Қазына» АҚ Қоры барлық портфельдік компаниялар үшін өндірістік қауіпсіздік жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірледі.

Осы жоспарды іске асыру шеңберінде «Қазақтелеком» АҚ өндірістік қауіпсіздік бойынша І-ші жыл сайынғы форум өткізді, оған компанияның барлық топ менеджерлері еңбекті қорғау жөніндегі жеке міндеттемелерге қол қойды.

Жоспардағы өндірістік қауіпсіздік жөніндегі негізгі іс-шаралар ретінде компанияның барлық қызметкерлеріне жұмыстарды тоқтатуға құқық беруді, мінез-құлықты бақылау бағдарламасын енгізуді, халықаралық бағдарламалар әдістемесі бойынша еңбекті қорғау саласында оқытуды, «Балаларға арналған қауіпсіздік» жобасын атап өтуге болады.

Барлық аталған іс-шараларды іске асыру 2022 жылдың қорытындысы бойынша оң нәтиже көрсетті. Жыл басымен салыстырғанда LTIF коэффициенті (уақытша еңбекке жарамсыздығы бар жарақаттардың жиілігі) 85%-ға, яғни

0.7-ден 0.1-ге дейін төмендеді, ал 2021 жылдың қорытындысымен салыстырғанда компания жарақаттардың 41%-ға, 0.17-ден 0.1-ге төмендеуіне қол жеткізді. Портфельдік компаниялар арасындағы өндірістік қауіпсіздік жөніндегі қорытынды кеңес барысында Қоғам 2022 жылдың қорытындысы бойынша өндірістік қауіпсіздік саласындағы үздік көрсеткіштері мен жетістіктері үшін марапатқа ие болды.

Болашақта қол жеткізілген нәтижелерді жақсарту мақсатында Қоғам «Қазақтелеком Қауыпсіздігі» АҚ тұжырымдамасын әзірлеп, енгізе бастады, ол: жоғары басшылықты өндірістік қауіпсіздік мәселелеріне тарту; жеке қорғану құралдарының, құралдардың, жабдықтар мен құрылғылардың сапасын жақсарту; еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау қызметі қызметкерлерінің тиімділігін арттыру, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау компаниялардың барлық қызметкерлері сияқты төрт бағанға негізделеді.

«Қазақтелеком» АҚ Қазақстанның телекоммуникациялық нарығында сөзсіз көшбасшылықты сақтайды. Компания ішкі телекоммуникация нарығының барлық сегменттерінде: тіркелген телефония, кең жолақты интернет, ұялы байланыс, ақылы теледидар және IT өнімдері сияқты қызметтер мен қызметтердің кең спектрін ұсынады.

«Қазақтелеком» АҚ жаңа Қазақстанның құрылысына белсенді қатысып, digital-сервистерді дамытып, елдің өнеркәсіптік және коммерциялық кәсіпорындарын, жергілікті және орталық атқарушы органдарды цифрландыруға көмектеседі. «Қазақтелеком» АҚ жұмысының басты қорытындысы – ел халқының 99%-ға жуығы барлық заманауи цифрлық технологияларды пайдалануға мүмкіндік алады.

994,6

млрд теңге

қаржы қызметтерінің айналымы

Пошта-логистикалық, қаржылық және цифрлық қызметтер

«Қазпошта» АҚ – бүгінде пошта-логистикалық, қаржылық, брокерлік, агенттік және басқа да қызметтерді көрсететін әлеуметтік маңызы бар қызметтің ауқымды спектрінің агрегаторы. Бұл Қордың зейнетақыларды, жәрдемақыларды және мерзімді басылымдарды жеткізуге әлеуметтік жауапкершілігі бар жалғыз еншілес кәсіпорны.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер:		
пошталық, мың бірлік	131 662	114 663
қаржылық, млн теңге	1 144 094	994 618
агенттік, млн теңге	36 067	28 677
қаржылық көрсеткіштер, млн теңге:		
түсім	53 521,7	60 977,5
таза пайда	- 7 172	- 12 453,7
операциялық пайда	- 7 109,6	- 6 837,3
таза борыш	7 000	7 000
төленген салықтардың көлемі, млрд теңге	5,8	6,0

Компанияда 20 мыңға жуық адам жұмыс істейді. Кәсіпорын қаржылық тұрғыдан әрдайым қолайлы кезеңдерді бастан өткермегеніне қарамастан, соңғы 10 жылда қысқартулар

туралы мәселе ешқашан болған емес. «Қазпошта» ұйымшыл командасы қаржылық жағдайды сауықтыратын жаңа жобалар мен бастамаларды іске қосу жөніндегі іс-шаралар кешенінде көрініс та-

батын Даму стратегиясын дәйекті түрде іске асыруда.

Стратегияның негізгі бағыттарының бірі жеделдетілген цифрландыру. «Қазпошта» командасы

логистика процестерін автоматтандыру, курьерлік өнімдерді реинжинирингтеу, біздің курьерлерімізге еңбекақы төлеуді енгізу бойынша белсенді жұмыс жүргізуде.

2022 жылы компания курьерлік жеткізу қызметінің сапасын арттыруға назар аударды. Процестерді автоматтандыру арқылы пошта жөнелтілімдерін өңдеу, түсіру және жүктеу уақытын қысқартуға арналған мобильді қосымша, курьерлерге арналған GoPost қосымшасы, сәлемдемелерді паллеттеу және контейнерлеу үшін мобильді қосымшасы әзірленді.

Электрондық коммерцияны дамыту Қазақстан үшін тауарларды өткізудің жаһандық ресурстары бар халықаралық нарықты, сапалы өнімге қолжетімділікті, қолма-қол ақшасыз төлемдерге көшуді ашады. Сондықтан «Қазпошта» АҚ нарыққа ілесіп келеді. E-commerce форматында қызмет көрсету сапасын арттыру үшін 2022 жылы процестердің реинжинирингі жүргізіліп, GoPost экосистемесі құрылды. Интернет-дүкендердің иелері тауарларды қабылдауды, өңдеуді, сақтауды, қадағалауды және түпкілікті тұтынушыға жеткізуді қамтитын қызметтер кешенін ала алатын фулфилмент-орталықтар ашылды. Бұл ретте интернет-дүкендер логистикаға, тауар үшін қойманы жалға алуға, персоналға және басқа да шығындарға өздерінің

шығындарын барынша азайтады, сондай-ақ сәлемдемелерді жеткізу мерзімдері айтарлықтай қысқарады. Еліміздің барлық облыс орталықтарында «Қазпошта» бөлімшелерінде электрондық коммерция орталықтары жұмыс істейді. Электрондық коммерцияның тағы бір бағыты – пошта және сәлемдеме супермаркеттері. Осы сегменттегі «Қазпошта» нарығының үлесі 19%-дан артық.

Компанияның әлеуметтік жауапкершілігі зор – Қазпошта қызметкері 80 жастан асқан адамдарға, мүмкіндігі шектеулі жандарға, ардагерлерге зейнетақылар мен жәрдемақыларды үйге жеткізеді. 24/7 режимінде мерзімді баспа басылымдары ең шалғай елді мекендерге жеткізіледі. 2022 жыл компанияда «Пошташы жылы» деп жарияланғаны кездейсоқ емес, бұл «Қазпошта» пошташылары мен операторлары қызметінің бірқатар өзекті мәселелерін шешуге мүмкіндік берді.

Бүгінгі таңда «Қазпошта» АҚ кредиттеуден басқа қаржылық қызметтердің барлық спектрін көрсетеді. Бұл ретте, «Қазпошта» АҚ кредиттеуге және депозиттерді жүргізуге лицензиясы бар банктердің бәсекелестік ортасында жұмыс істейді, бұл кірістіліктің маңызды құрамдас бөлігі. «Қазпошта» АҚ бұл қызметтерді

серіктес банктердің агенті ретінде көрсетеді.

Бірақ «Қазпошта» АҚ қызметінің басты бағыты пошта-логистикалық қызметтер болып қала береді, олар, өкінішке орай, кредиттік-қаржылық қызмет сияқты пайда әкелмейді.

Бүгінгі таңда «Қазпошта» АҚ ел халқының 41%-ы үшін – ауыл тұрғындары үшін – мынадай қызметтерді: т/ж және авиабилеттерді сатудан бастап тұтынушылық кредиттеуге дейінгі пошта, қаржы және агенттік қызметтерді алудың жалғыз терезесі. Пошташылар мемлекет пен тұрғындар арасында, әсіресе ауылдық жерлерде байланыс буыны болып қала береді.

Инфрақұрылымға назар аударылды

2022 жылы «Қорғас – Шығыс қақпасы» АЭА аумағында орналасқан Бонд қоймасы өзін-өзі ақтауға шықты. Мұнда Қазақстан арқылы Қытайдан Еуропа мен Орталық Азия елдеріне коммерциялық тауарды әкелу және транзиттеу, сондай-ақ ЕАЭО елдеріне транзиттік жүктерді өңдеу жөніндегі операциялар және Қазақстанға арналған поштаны қабылдау жүзеге асырылады (күн сайын 100 тоннаға дейін мүмкіндігі бар). Бонд қоймасында жүктерді теміржол және автомобиль көлігімен қабылдау және жөнелту мүмкіндігі бар. Оның басты ерекшелігі – тауарларды кедендік баждарды төлемей сақтау. Қойманы пайдалануға беру Қазақстанның транзиттік әлеуетін дамытуға ықпал ете отырып, алыс шет елдерге пошта жөнелтілімдерін іске асыруға, тауарларды жеткізу мерзімдерін 1-ден 10 күнге дейін қысқартуға және тауар айналымын ұлғайтуға мүмкіндік берді.

Қазақстандық бонд қызметтерін Ресей, Өзбекстан, Қырғызстан, Әзірбайжан клиенттері сұранысқа ие. Қытайдың ірі логисти-

калық компанияларымен және пошта әкімшіліктерімен-серіктестермен ынтымақтастық туралы келісімдерге қол жеткізілді, бұл тікелей тауар ағындарының көлемін ұлғайтуға мүмкіндік береді. «Yiwu Yuehuan Trade Co.» компаниясымен Ресейге транзитке шарт жасалды. LTD, басқа клиенттермен шарт жасасу бойынша жұмыс жүргізілуде. 2022 жылғы тамызда Ресей Федерациясына 400 кг көлемінде пошта транзитін қабылдау пилоты өткізілді.

Тауарларды бонд қоймасында сақтау сатушылар мен электронды сауда алаңдары үшін ең тиімді. Мұндай қоймалық орналастыру оларға тауарларды сатып алушыға жеткізу үшін кедендік аумақтан тауарды нақты әкеткеннен кейін ғана салық баждары мен алымдарын төлей отырып, «қол астында» болуға мүмкіндік береді. Бұл бизнеске шығындарды азайтуға және сонымен бірге клиенттерге олардың тапсырыстарын тезірек жеткізуге мүмкіндік береді.

Бұл өндіруші елден жеткізуді күтпестен өз тауарларын қысқа мерзімде алатын соңғы тұтынушыларға да тиімді. Осы

артықшылықтардың барлығы электрондық коммерцияны дамытуға және қолма-қол ақшасыз төлемдер санының өсуі есебінен қаражаттың көлеңкелі айналымының көлемін азайту жөніндегі мемлекеттік міндетті шешуге ықпал етеді.

«Қазпошта» АҚ логистикалық инфрақұрылымды жаңғыртуға көп көңіл бөледі. Бүгінгі таңда компанияның иелігінде 13 сұрыптау орталығы және жалпы ауданы 25 мың шаршы метрден асатын үш хаб бар. Бес жыл ішінде өндірістік қуаттылық тағы 33,4 мың шаршы метрге артады, яғни 2025 жылға қарай 2,5 есеге жуық.

Электрондық сауда

Бүгінгі таңда «Қазпошта» транзиттік пошта қызметтерінен түсетін кірістер шекара маңындағы елдердің тауар айналымының көлемімен салыстырғанда салыстырмалы түрде төмен. Осы сегменттегі табыстың ең үлкен үлесін Қазақстанға ҚХР-дан Еуроодақ елдеріне транзит әкеледі. Сонымен қатар халықаралық пошта корпорациясы сарапшыларының пікірінше, 2025 жылға қарай Орталық Азияда барлық

жаһандық сауда ағындарының 40% шоғырланатын болады.

Серіктестік желі бөлімшелерін қоса алғанда «Қазпошта» филиалдық желісі елдің барлық аумағын, ауылдық жерлерге дейін қамтиды және 18 мыңнан астам адам жұмыс істейтін 2700-ден астам өндірістік бөлімшені құрайды.

Фулфилмент-орталықтар сатып алушыларға тауарларды қабылдау, сақтау, жинау, буып-түю және жеткізу бойынша қызметтердің толық циклімен Алматы, Ақтөбе, Астана қалаларында жұмыс істейді. Бұл логистикаға, тауар үшін қойманы жалға алуға және т. б. шығындарды азайтатын кәсіпкерлер үшін ыңғайлы. Тауарларды фулфилмент орталығында орналастырудың арқасында сәлемдемелерді жеткізу мерзімі қысқарады.

Дербес қызмет көрсетуге арналған 219 сәлемдеме супермаркеті жұмыс істейді, онда екі аймақ қарастырылған: сәлемдемелерді алу және жөнелту. Қызметтерді ұсынудың бұл форматы өзіне-өзі қызмет көрсету режимінде сервисі енгізу есебінен бизнес-процестердің тиімділігін арттырады.

№	Көрсеткіш	Өлшем бірлігі	2020	2021	2022
1.	Жұмыскерлер	адам	21 101	18 468	17 972
2.	Жиынтық табыс	млрд теңге	56,1	54,2	62,6
3.	Қызметтер көлемі:				
	- Пошталық	млн бірлік	149,2	146,4	114,7
	- Қаржылық	млрд теңге	1 372,9	1 144	994,6
	- Агенттік	млрд теңге	27,6	36	28,7
4.	Өндірістік желі	бірлік	3 081	2 873	2 746
5.	Пошта байланысы бөлімшелерін автоматтандыру	%	87,5	88,3	87,1
6.	Супермаркеттер	бірлік	237	219	219
7.	Пошоматтар	бірлік	151	151	151
8.	Серіктестік желіге берілген бөлімшелер	бірлік	625	253	216
9.	Көлік	бірлік			
	- Жеңіл автомобильдер	бірлік	1 881	1 747	1 783
	- Жүк көліктері	бірлік	188	191	246
	- Пошта вагондары	бірлік	36	36	35
	- Басқа да	бірлік	113	117	811

Пошта – бұл интернет-дүкендерде және каталогтарда тапсырыс берілген тауарларды беру бойынша автоматтандырылған терминал, кем дегенде 8 сағаттық жұмыс режимі бар балама жеткізу қызметі ретінде жасалған. Қазір Қазақстанда барлық облыс орталықтары мен Республикалық маңызы бар қалаларда 151 пошта бөлімшесі жұмыс істейді.

Корпоративтік интернет порталы «post.kz», бұл қызметтердің гипермаркеті. Порталда онлайн режимінде пошта және қаржы қызметтерін пайдаланушылар үшін оның ыңғайлылығын арттыру бойынша жұмыстар үнемі жүргізілуде. Бұл жүйе банк карталарын байланыстыра отырып, жеке тұлғалар үшін интернет-банкінгіті жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

B2B-сервистерінің клиенттері «post.kz» 700-ден астам компания бар. Сәлемдемелерді жіберу, бланкілерді онлайн толтыру және басқа қызметтер қызметі бизнесті жүргізуді ыңғайлы етуге мүмкіндік береді. Тіркелген пайдаланушылардың жалпы саны шамамен 1 770 мыңды құрады, күн сайын post.kz-ке 600 адам қосылады.

Брокерлік, дилерлік, трансфер-агенттік қызметті жүзеге асыруға, жеке тұлғалардың

банктік шоттарын ашуға және жүргізуге лицензиялар бар.

Жыл сайын бизнес саласы кеңейіп, клиент үшін қолайлы жағдай жасауға бағытталған жаңа жобалар іске асырылуда. Пошта саласындағы мемлекеттік және салалық бағдарламаларды іске асыру процесіне белсенді қатысады. Ашықтық пен тепе-теңдік маңызды әлеуметтік функцияларды орындайтын жалпымемлекеттік инфрақұрылымның бөлігі ретінде және сонымен бірге коммерциялық ұйым ретінде сақталады

Пошта қызметтері

Компания 2023 жылдың соңына қарай GoPost экожүйесінің базасында мобильді қосымшаны енгізу есебінен ауылдық пошта байланысы бөлімшелерінде қызмет көрсету технологиясын қайта форматтауды жоспарлап отыр.

2022 жылы «GMS» (Global monitoring system – жаһандық мониторинг жүйесі) жазбаша хат-хабарларды бақылаудың жаңа жүйесі енгізілді. Өздеріңіз білетіндей, сапаны өлшеу арқылы ғана жақсартуға болады. Жаһандық мониторинг жүйесі – бұл халықаралық ДПО бюросы басқаратын заманауи өлшеу жүйесі. Оның негізгі мақсаты – әрбір қатысушыға дәл және сапалы операциялық нәтижелерді ұсыну.

Бұл ақпарат ДПО ішінде белгіленген тиімділік бонустары жүйесіне сәйкес ДПО шығыстары үшін сыйақыны анықтау және жұмыспен сапаны жақсарту бойынша негізделген шешімдер қабылдауға көмектесу үшін пайдаланылуы мүмкін.

Бұған дейін ДПО-дан қазіргі уақытта Алматы, Астана және Шымкент қалаларында орнатылған және бапталған жаңа «GMS» жабдығы алынған болатын. Бұл жабдықтың техникалық мүмкіндіктері жазбаша хат-хабарларды жеткізудің сапасы мен уақтылығын дәлірек бағалауға мүмкіндік береді. Еліміздің басқа да ірі қалаларында «GMS» жүйесін енгізу күтілуде.

ДПО-дан пошта жөнелтілімдері пошта трафигін қабылдау және өңдеу жүзеге асырылатын жұмыс объектілерінде орнатылған RFID антенналары арқылы оқылады. Бұл процесс қызмет көрсету сапасын анықтау үшін қажетті ақпараттың негізгі бөлігін жасайды.

ҚР Қаржы министрлігінің Мемлекеттік кірістер комитетімен 200 еуродан немесе 31 кг-дан аспайтын халықаралық пошта жөнелтілімдеріне қатысты интеграция жүргізілді. Пошта жөнелтілімдерінің осы түрлері бойынша деректерді мемлекеттік кедендік бақылау органдарына алдын ала беру және алдын ала шешімдер алу жүргізіледі. Интеграция есебінен пошта жөнелтілімдерін өңдеу мерзімдерін және мемлекеттік органдардан сұраулар санын қысқартуға болады.

Желіні жаңғырту шеңберінде операторлар үшін 2 мыңға жуық планшет және курьерлер үшін жалпы сомасы 2,4 млрд теңгеге 3,5 мың смартфон сатып алу талап етіледі. Желіні жаңғырту нәтижесінде Компания халықтың саны 2 мың адамнан аз Қазақстанның солтүстігі мен шығысындағы ауылдық тірек елді мекендерді жабатын болады.

Әлеуметтік серіктестік

2022 жыл компанияның жаңа экономикалық жағдайдағы қиын жағдайлары мен адамның еңбек қажеттіліктерінің артуы арасындағы қайшылықтарды ашты. Жанжалсыз емес, Қазпоштада еңбекшілер мен жұмыс берушілер өкілдерінің кәсіби бірлестіктерінің күшімен татуластыру рәсімдері мен медиация жолымен ымыралы шешімдерге қол жеткізілді.

Жалғыз акционер – «Самұрық-Қазына» АҚ қолдауымен – «Қазпошта» АҚ басшылығы компанияның өндірістік персоналына – 14 мыңнан астам адамның жалақысын (жалпы штат санының 93,5%) көтеру туралы шешім қабылдады. 2022 жылы жұмыскерлердің орташа айлық жалақысы 29,6%-ға немесе 149,2 мың теңгеден 193,4 мың теңгеге дейін өсті, оның ішінде өндірістік персонал қызметкерлері бойынша орташа жалақының өсуі 33,3% -ды құрады немесе орташа айлық жалақы 135,0 мың теңгеден 179,9 мың теңгеге дейін өсті.

2022 жылы Ұжымдық шарттың жаңа редакциясын дайындау басталды. 30 және одан да көп жыл үздіксіз еңбек өтілі бар жұмыскерлер үшін зейнеткерлік жасқа жеткен және еңбек шарты бұзылған жағдайда үш орташа айлық жалақы мөлшерінде біржолғы жәрдемақы төленетін болады, бұрын бұл тармақ болмаған. Сондай-ақ еңбек шарты бұзылған кезде 1 немесе 2 топтағы мүгедектігі бар филиалдардың қызметкерлері үш орташа айлық жалақы мөлшерінде біржолғы жәрдемақы алатын болады (бұрын бір орташа айлық жалақы болған).

Шартта өндірістік жарақат алған немесе еңбек міндеттерін орындау кезінде ауырған жұмыскерлердің мүдделері ескерілген. Жұмыскер өзінің жұмысын қалпына келтіргенге дейін олар орташа жалақының кем дегенде 100%-ын төлей отырып, жұмыстан босатылады. Немесе оған мүгедектік немесе кәсіби

еңбек ету қабілетінен айырылу белгіленеді. Бұрын осы санаттағы жұмыскерлерге орташа жалақының 50%-дан аспайтын төлемдер төленген.

Қолма-қол ақша мен құндылықтарды тасымалдауға және жеткізуге байланысты жұмыскерлердің тізімі кеңейтілді. Бекітілген мамандар тізбесімен қатар жылжымалы пошта байланысы бөлімшелерінің бастықтары енгізілді, осы лауазым бойынша жұмыскерлерге тәуекел үшін қосымша ақы көзделген.

ҚМГ-ның IPO-на қатысуы

2022 жылғы 9 қараша мен 2 желтоқсан аралығында IPO шаясында компания ҚМГ акцияларын сатып алуға өтінімдерді қабылдауға қатысты. Ел тұрғындары үшін 1 170 бөлімше арқылы және біздің веб-сайт арқылы қашықтан акцияларды сатып алуға өтінім беру мүмкіндігі берілді.

IPO бағдарламасында еліміздің барлық азаматтарына қолжетімділік жағдайларын жасау және инвесторлардың барынша көп санын қамту үшін 2022 жылғы тамызда Astana International Exchange Central Securities Depository Limited (AIX CSD) ақпараттық жүйелерімен интеграциялық іс-шаралар өткізілді. Аталған іс-шара ел азаматтарына

«Tabys» қосымшасы арқылы ҚМГ акциясын сатып алуға тікелей жазылуды жүзеге асыруға мүмкіндік берді.

Компания Қор, ҚМГ, қор биржалары және брокерлік компаниялармен бірлесіп, Қазақстан бойынша көшпелі кездесулерде IPO өткізуге дайындық кезінде ақпараттық-түсіндіру жұмыстарына қатысты.

Дүниежүзілік қор биржалары федерациясының (WFE) KASE жыл сайынғы World Investor Week 2022 бағдарламасын қолдау мақсатында Алматы және Астана қалаларының жетекші ЖОО-да KASE FEST қазақстандық брокерлерінің жәрмеңкесін өткізді, бұл іс-шараға біз де белсенді қатысқанбыз.

«Қазпошта» АҚ бірқатар жағдайларда азаматтар мен Мемлекет арасындағы жалғыз байланыстырушы буын болып қала отырып, ел мен оның халқы алдындағы борышын орындауды жалғастыруда. Стратегиялық жаңғырту осы институттың бұрын «бұзылған» және «артта қалған» болып көрінген пайдалы қызметінің жаңа бағыттарының пайда болуына әкелді. Бүгінде «Қазпошта» АҚ Қоғам мен ШОБ-ты дамытуға көмектесіп, жаңаруға сенімді бағытты ұстауда.

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТ

Қор портфеліндегі коммерциялық активтерді ұлғайту және осылайша 2024 жылға қарай инвестициялық портфельді белсенді басқаруға толық көшумен портфельді оңтайландыру мен қайта құрылымдауды жалғастыруға назар аудару – бұл Қордың жақын болашақтағы міндеттері.

Қордың инвестициялық холдинг форматына көшуі активтер портфелінде екі санаттың болуын білдіреді. Біріншісі – Қордың бақылау үлесі сақталатын стратегиялық активтер. Бұл активтерді басқару акционердің құқықтарын іске асыру арқылы және осы компаниялардың Директорлар кеңесіндегі Қор өкілдерінің көмегімен жүргізілетін болады.

Экономикалық қалпына келтіру кезеңінде Қордың инвестицияларын шоғырландыру бірлесіп инвестициялау қағидаттарында басым бағыттарды дамытуға жұмсалады.

Шетелдік инвестициялар бойынша тікелей және портфельдік екі бағыт бөлінген. Ұзақ мерзімді перспективада тікелей инвестициялар бойынша дамыған елдерде, Қор портфелін әртараптандыруды қамтамасыз ететін

салаларда іске асырылатын жобаларға салымдар жоспарланады.

Осы бөлікте «Самұрық-Қазына» АҚ Инвестициялық саясаты Қордың 2032 жылға дейінгі даму стратегиясына толық көлемде сәйкес келеді және оны іске асыруды қолдайды.

Инвестициялық саясат

Қордың инвестициялық саясаты портфельді басқару жөніндегі стратегиялық мақсатты іске асыру үшін әзірленді және Қордың мақсаттары мен принциптерін, сондай-ақ Қордың инвестициялық портфелін басқарудың негізгі ережелері мен құралдарын айқындайды.

Саясаттың ҚР Үкіметі бекітуге ұсынған бәсекелес ортаға беруге жататын ұйымдардың тізбесіне кіретін портфельдік компаниялардың және өзге де заңды тұлғалардың жарғылық капиталындағы қатысу үлестерін (акциялар пакеттерін) иеліктен шығару жағдайларына қолданылмайтынын білу маңызды.

Үш басым мақсат Қордың инвестициялық саясатын айқындайды. Біріншісі – Қор портфелінің құнының ұзақ мерзімді тұрақты өсуін және капиталдың ақылға қонымды өсуін қамтамасыз ету. Екіншісі – болашақ ұрпақ үшін қаржылық әл-ауқатты қалыптастыру, сақтау және көбейту.

Ал үшіншісі – география, экономика салалары және активтер кластары бойынша қоржынды әртараптандыруды қамтамасыз ету.

Бұл ретте Қор инвестициялық қағидаттарды басшылыққа алады.

Коммерциялық орындылық қағидаты Қордың және портфельдік компаниялардың инвестициялық жобалары коммерциялық орындылық, ұзақ мерзімді мүдделер және инвестициялардың кірістілігі мен қайтарымдылығын барынша арттыру қағидаттарына негізделеді.

Қордың Қазақстан аумағында өз экономикалық қызметін жүргізетін объектілерге инвестициялары Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген және жеке сектордың дамуына кедергі келтірмейтін шектеулер ескеріле отырып жүзеге асырылады, бәсекелестікті шектемейді, монополияландыруға әкелмейді.

Жауапты инвестициялар қағидаты экономикалық, әлеуметтік қағидаттар мен басқару қағидаттарын (ESG қағидаттары), сондай-ақ темекіге, ішімдікке, қару-жараққа және т.б. инвестицияларға тыйым салуды қоса алғанда, тұрақты дамуға жәрдемдесу.

Қор тұрақты құнды құруға бағытталған және нарықтардың қысқа мерзімді құбылмалылығына төтеп бере алатын ұзақ мерзімді инвестор.

Инвестициялау өлшемдері

- Барлық инвестициялардың оң таза келтірілген құны ($NPV > 0$) және кірістіліктің ішкі нормасы меншікті капитал ($IRR > CoE$) құнынан жоғары болуы тиіс.
- Стратегиялық серіктестің болуы: Қордың жаңа инвестициялары стратегиялық серіктеспен бірлесіп жүзеге асырылады.
- Қор Қазақстанға стратегиялық байланысы бар экономика салаларында (мұнай саласын қоспағанда) халықаралық инвестицияларды жүзеге асырады. Сондай-ақ жобаны іске асырудың барлық кезеңдерінде және жобаның өмірлік циклінің кезеңдерінде инвестицияларды жүзеге асырады.

Инвестициялық жоспарларды іске асыру үшін Қор ақшалай қаражаттың барлық қолжетімді көздерін – меншікті қаражатты, портфельдік компаниялардан дивидендтерді, шығу туралы

шешім кезінде девестициялардан (компанияларды (үлестерді) өткізуден) түскен қаражатты, ішкі және халықаралық капитал нарықтарында тартылған қарыз қаражатын, топшілік қаржыландыруды және өзге де көздерді пайдаланады.

Қордың басым инвестициялық жобалары

2022 жылы Қор Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 9 қарашадағы Инвестициялық штабының отырысында мақұлданған басым инвестициялық жобалардың бірінші пакетін іске асыруды жалғастырды. Олардың көпшілігі Жалпыұлттық іс-шаралар жоспарына және түрлі бағдарламалық елдік құжаттарға енгізілген.

Инвестициялық стратегияға сәйкес «Самұрық-Қазына» АҚ жалпы сомасы 20 трлн теңгеден асатын Қор тобының басым инвестиция-

лық жобаларының екінші пакетін іске асыру бойынша бастама көтерді. Жобалар мұнай-газ химиясының, электр энергетикасының, газ инфрақұрылымының, теміржол көлігі мен телекоммуникацияның сыни инфрақұрылымын кеңейту салаларын қамтиды.

Жобалардың осы тобын іске асыру 39 мыңнан астам уақытша және 10 мыңнан астам тұрақты жұмыс орындарын құруға, қосымша электр қуатын 8,4 ГВт дейін енгізуге, батыс өңірде мұнай-газ химия кластерінің дамуына қуатты серпін беруге мүмкіндік береді (полиэтилен – 1,25 млн т/жыл, бутадиен – 45 мың т/жыл, изобутан-изобутилен фракциясы – 130 мың т/жыл, синтетикалық каучук – 100 мың т/жыл, метил-трет-бутил эфири – 40 мың т/жыл) газды магистральдық тасымалдау көлемін жылына 15 млрд м³/жыл ұлғайту, шикі газды кәдеге жарату деңгейін жылына 4 млрд м³/жыл көтеру және тағы басқалар.

Жобалардың атауы	Алдын ала құны млрд теңге
	1-ші пакет
«Астрахань-Маңғышлақ» магистральдық су құбырын қайта жаңарту (1 кезек)	113,8
Кендерли кентінде теңіз суын тұщыландыру зауытын салу	127,2
Кендерли кентінде теңіз суын тұщыландыру зауытын салу	98,2
Маңғыстау облысының газ тасымалдау жүйесін қайта жаңарту, оның ішінде «Бейнеу-Жаңаөзен» МГ 2-ші желісін салу	228,3
Алматы қ. ЖЭО үшін газ инфрақұрылымын салу	95,6
«Сарша» аймағын және «жылы жағажай» курорттық аймағын газдандыру	33,2
Қашаған м. Газ өңдеу зауытының құрылысы (1 кезек)	390
Қуаттылығы 600 МВт дейінгі Алматы ЖЭО-2 ПМУ салу	421,1
Қуаты 600 МВт дейін Алматы ЖЭО-2 ПМУ салу	341,4
Қуаты 200-250 МВт ПМУ құрылысымен ЖЭО-1 кеңейту	466,6
Алматының кабельдік желілерін қайта құру	83,3
Түркістан облысында қуаты 1000 МВт дейінгі ПМУ салу	626
«Достық-Мойынты» теміржол дәлізін жаңғырту (1 кезек)	543
Барлығы 1 пакет бойынша	3 567,7

Жобалардың атауы	Алдын ала құны млрд теңге
2-ші пакет	
Полиэтилен өндірісі	3 661
Полиэтилен жобасына арналған газ бөлу қондырғысын салу жобасы	1 071
Қазақстан Республикасында бутадиең және оның туындыларын өндіру	417
«Бейнеу-Бозой-Шымкент» МГ магистральдық газ құбырының қуатын арттыру	1 992
Шикі газды кәдеге жарату бойынша Қашаған жобасын дамыту (2 кезең)	1 010
№3 ст. энергия блогын орната отырып, Екібастұз ГРЭС-2 кеңейту және реконструкциялау	445
№4 ст. энергия блогын орната отырып, Екібастұз ГРЭС-2 кеңейту	548
№5 және 6 Энергия блоктарын орнатумен Екібастұз ГРЭС-2 кеңейту	1 096
ГРЭС-3 таза көмір технологиялары базасында станция салу	1 400
Батыс Қазақстан энергожүйесінің Қазақстан БЭЖ-мен бірлестігі	103
Қазақстан БЭЖ оңтүстік аймағының электр желісін күшейту	222
Қуаты 2800 МВт дейінгі атом электр станциясын салу	5 760
ҚР-да 5G желісін салу	395
Каспий теңізінің түбімен магистральдың ТОБЖ төсеуі	59
Қуаттылығы жылына 800 мың тонна күкірт қышқылы зауытын салу	73
Алматы станциясының теміржол торабын айналып өтетін айналма теміржол желісін салу	94
«Дарбаза-Мақтаарал» теміржол желісінің құрылысы	162
Бақты-Аягөз темір жол желісін салу (3-ші шекаралық өткізу пункті)	321
«Total Open» - пен бірлесіп энергияны жинақтау жүйесімен қуаты 1 ГВт ЖЭС салу	905
«ACWA Power» - пен бірлесіп қуаты 1 ГВт жел электр станциясын салу	675
Барлығы 2 пакет бойынша	20 409

Қор ел үшін аса маңызды жобаларға, сондай-ақ Мемлекет басшысы айқындаған жеке инвесторлар іске асыра алмайтын жобаларға ғана қатысады.

Жаңартылатын энергетика желісі бойынша жаңа инвестициялар

2022 жылы Қор портфельдік компаниялармен бірлесіп жаңартылатын энергетика саласындағы стратегиялық әріптестерді тарта отырып, басқалардан басқа, инновациялық инвестициялық жобаларды пысықтауды жүргізді. 2021 және 2022 жылдары қол қойылған Өзара түсіністік туралы меморандум, Қағидаттар туралы келісім және Қор, ҚМГ, Total Eren және ҚР Энергетика министрлігі арасындағы негізгі шарттар туралы келісім шеңберінде қуаты 1 ГВт жел электр станциясын

салу бойынша энергия жинақтау жүйесі бар ірі ауқымды жобаны іске асыру жоспарлануда.

Осыған ұқсас жел генерациясының жобасы Сауд Арабиясының серіктесімен талқылануда. Сондай-ақ «Қуаттылығы 60 МВт Шелек дәлізінде 300 МВт дейін кеңейту перспективасымен ЖЭС салу» жобасы іске қосылды. 2022 жылғы қыркүйекте Шелек дәлізіндегі ЖЭС станциясының ашылу салтанаты аясында «Самұрық-Қазына» АҚ мен

«Resources Limited» арасында жобаның 2-ші кезеңін одан әрі дамыту бойынша ынтымақтастық туралы меморандум жасалды.

«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС қызметі

«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС (СҚ Инвест) – стратегиялық серіктестермен бірлесіп, Қазақстан Республикасының аумағында жобаларға тікелей инвестицияларды жүзеге асыратын инвестициялық компания.

Компанияның басты міндеті Қордың инвестициялық портфельін әртараптандыру.

СҚ Инвест жаңа өндірістер, сапалы жұмыс орындарын құру, импортқа тәуелділікті қысқарту,

экспортты ұлғайту, шетелдік инвестициялар мен технологияларды тарту арқылы экономиканы дамытуды ынталандыруға арналған.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
қаржылық көрсеткіштер, млн теңге:		
өзгерістері кезең ішіндегі пайда немесе залал құрамында көрсетілетін әділ құн бойынша бағаланатын қаржы құралдарымен операциялардан түскен таза кіріс	4 067	3 853
операциялық қызметтен түскен кірістер	3 991	4 523
қаржылық кірістер (шығындар), нетто	5 488	14 877
салық салуға дейінгі кірістер	1 497	13 488
корпоративтік табыс салығы бойынша шығындар	462	2 938
кезең ішіндегі кіріс	1 035	10 550

СҚ Инвест 2022 жылғы желтоқсанда Fitch Ratings-ке «Тұрақты» болжамы бар «BB +» деңгейінде эмитенттің ұзақ мерзімді дефолт рейтингтерін («ЭДР») берді. Алынған халықаралық кредиттік рейтинг компанияның беделі мен сенім деңгейін арттырады, сондай-ақ СҚ Инвест брендінің танымалдылығына оң ықпал етеді.

2023 жылға арналған жоспарлар

2023 жылы компания құрылыс материалдары, тамақ өнеркәсібі, машина жасау, химия және электротехникалық өнеркәсіптер саласындағы индустриялық жобаларға инвестициялау арқылы инвестициялық портфельді ұлғайтуды жоспарлап отыр. Жобалардың жалпы құны Қытай, Швейцария, Түркия инвесторлары тарапынан 101 млрд теңге мөлшеріндегі тікелей шетелдік инвестицияларды қоса алғанда, 290,7 млрд теңгені құрайды.

«Самұрық-Қазына Инвест» ЖШС-ның 2023 – 2032 жылдарға арналған даму стратегиясын миссиясына, пайымдауына, стратегиялық бастамалары мен түйінді басымдықтарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасының жалпыұлттық даму басымдықтарына сәйкес өзектендіру жоспарлануда.

Қазақстандағы ағымдағы әлеуметтік-экономикалық даму жағдайын және Қордың ел экономикасындағы рөлін назарға ала отырып, инвестициялардың, ең алдымен, Қазақстан экономикасына (стратегиялық жобаларға) шоғырлануы орынды деп көрінеді.

Жаһандық ауқымда Қор портфельді әртараптандыруға ұмтылады және оны экспорттың жоғары үлесі бар серпінді жобалармен толтырады.

Сыртқы нарықтарда бастамалар мен жобаларды бірлесіп іске асыру мақсатында ірі халықаралық ұйымдармен және ұлттық әл-ауқат қорларымен өзара іс-қимылға баса назар аударылатын болады.

Халықаралық стратегиялық әріптестерді тарту ел экономикасының орнықты дамуы үшін технологиялар трансферті және инвестициялар тарту түрінде оң әсерін тигізеді.

Бұл Қорға жаңа нарықтарға қол жеткізуге және с-инвестициялау тетіктері арқылы ресурстарды біріктіріп, Қазақстанның және «Самұрық-Қазына» АҚ-ның имиджін арттыра отырып, халықаралық инвестициялар тәжірибесін арттыруға мүмкіндік береді.

150,7

мың м²

жылжымайтын мүлікті пайдалануға беру

Құрылыс секторын қолдау

«Samruk-Kazyna Construction» акционерлік қоғамы (бұрынғы Қазақстанның жылжымайтын мүлік қоры) – 2009 жылғы 6 наурызда ҚР Үкіметі жылжымайтын мүлік нарығындағы жағдайды тұрақтандыру, атап айтқанда үлескерлердің проблемаларын шешу және проблемалық объектілерді аяқтау мақсатында құрған девелопер-компания. Бастапқыда компанияның міндеті салынып

жатқан объектілерде тұрғын және тұрғын емес үй-жайларды сатып алу және осы мүлікті тиімді басқаруды қамтамасыз ету болды. Ұлттық оператор ретінде компания «Қолжетімді баспана-2020», «Нұрлы Жер» мемлекеттік бағдарламаларын іске асыруға және Қордың компаниялар тобы қатысатын басқа да бірқатар өңірлерде қатысты.

2019 жылғы наурызда компания акцияларының 100%-ын ҚР Үкіметі жалғыз акционерге – «Самұрық-Қазына» АҚ-ға берді. Жаңартылған даму стратегиясына сәйкес, жылжымайтын мүлік компаниясы мемлекеттік бағдарламалар операторының функцияларынан Қор компаниялары тобы үшін құрылыс пен жылжымайтын мүлікті басқару саласында қызметтер көрсетуге көшеді.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
өндірістік көрсеткіштер:		
жылжымайтын мүлікті пайдалануға беру, мың м ²	8,18	150,65
сатылған жылжымайтын мүлік, мың м ²	29,07	99,08
шикізаттық емес тауарлар мен қызметтерді шығару, млн теңге	22,04	26,09
еңбек өнімділігі, млн теңге/адам	170,62	255,08
қаржылық көрсеткіштер, млрд теңге:		
түсім	14,31	19,64
дивидендтер	1,02	2,03
таза кіріс	9,78	5,28
операциялық кіріс	9,51	9,52
таза қарыз	93,36	71,94
төленген салық көлемі	2,57	2,28

«Жайлы мектеп»

Ұлттық жобаның мақсаты – авариялық мектептерді, үш ауысымдық оқытуды және орта білім беру ұйымдарындағы оқушы орындарының тапшылығын жою. Қаржыландыру көздері: Ұлттық қордың қаражаты есебінен – 646 535 206 мың теңге, республикалық бюджет қаражаты есебінен – 1 960 060 849 мың теңге.

Ұлттық жобаны іске асыру үшін қажетті қаржыландырудың жалпы көлемі – 2 606 596 055 мың теңге. Бірінші тетік бойынша Ұлттық жобаны іске асыру уақытын-

да пайдалануға берілетін объектілердің жалпы саны – Қазақстан Республикасының 20 өңірінде 401 мектеп.

Орта білім беру ұйымы объектілерінің жобалық қуаттары: 300, 600, 900, 1 200, 1 500, 2000, 2 500 білім алушы. Ұлттық жобаны іске асыру үшін Қоғамға бөлінген қаражатты қайтару орта білім беру ұйымдарының объектілерін жергілікті атқарушы органдардың меншігіне беру жолымен, осы объектілерді пайдалануға берумен бір мезгілде жүзеге асырылатын болады.

2023 жылдан бастап «Samruk-Kazyna Construction» АҚ Орта білім беру ұйымдарының нысандарын мақсатты салу дирекциясымен анықталды. Компания Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі саласында инжинирингтік қызметтер көрсету қағидаларына сәйкес жобаны басқаруды жүзеге асырады, бұл ретте тапсырыс берушінің функциясы берілген.

Қаржылық нәтижелер

2022 жылдың қорытындысы бойынша компанияның таза кірісі 5 284 млн теңгені құрады, жоспарлы таза кірісі 8 178,6 млн теңгені

құрады. Ресей рублінің жоғары құбылмалылығы қаржылық нәтижеге кері әсерін тигізді: компания қыркүйектің бірінші онкүндігінде өтелген бұрын жүргізілген рубльдік қарыз бойынша (рубль үшін өтеу күніндегі бағам бойынша 7,84 теңге) және рубльдік облигациялық қарыз бойынша (есепті кезеңнің соңындағы бағам бойынша рубль үшін 6,43 теңге) бағамдық айырмадан шығын деп таныды.

Құрылыс саласын қолдау

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Астана, Алматы, Атырау, Ақтөбе, Қонаев және Өскемен қалаларындағы 11 объект бойынша тұрғын үй құрылысына инвестициялау шарттары жасалды, олар бойынша компанияның жылжымайтын мүлік пулы 362,98 мың м² құрайды, жобалардың жалпы құны – 129 млрд теңге, оның ішінде компанияның меншікті инвестицияларының көлемі – 55,3 млрд теңге. Жобалардағы Қоғамның үлесі орта есеппен 60%-ды құрайды. Оның ішінде 2022 жылы үш жоба іске қосылды және үш жоба ішінара іске қосылды, пайдалануға берілген жылжымайтын мүліктің Қоғамның жалпы үлесі 150,7 мың м² құрады, 99,1 мың м²

іске асырылды. Осы жобаларды қаржыландыру өз қаражаты және нарықтық шарттарда қарыз қаражатын тарту есебінен жүзеге асырылады.

«Samruk-Kazyna Construction» АҚ алдына қойылған міндеттердің бірі импортты алмастыратын құрылыс материалдарын өндіретін зауыттардың бағдарламасына қатысу. 2022 жылы компания Астанада шатыр және қаптау материалдарын шығаратын зауыттың құрылысына инвестициялау шартын жасасты. Жобаның құны – 2,6 млрд теңге.

Жобада жылына 630 000 бірлікке дейін металл шатыр элементтерін және жылына 2 200 000 бірлікке дейін қаптау материалдарын өндіру көзделген.

Зауыт пайдалануға берілгеннен кейін 70-ке жуық жұмыс орны ашылады, Құрылыс процесіне 90-нан астам адам тартылады.

2022 жылғы 19 тамызда «Астана – жаңа қала» арнайы экономикалық аймағының аумағында Астана қаласында шатыр және қаптау материалдарын шығаратын зауыт құрылысының орнына капсула отырғызылды.

Операциялық тиімділікті арттыру

2022 жылы компания жалдау төлемдерін басқару жүйесін автоматтандыруды бастады.

Кадрлық іс жүргізу бойынша корпоратившілік бизнес-процестерді автоматтандыру шеңберінде SimBASE электрондық платформасы енгізілді.

2023 жылға арналған жоспарлар

2023 жылы Қоғам Астана, Алматы, Ақтөбе, Қонаев қалаларында 5 тұрғын үй кешенінің құрылысын аяқтауды жоспарлап отыр. Бірінші кезекте Астана қаласында шатыр және қаптау материалдарын шығаратын зауыт құрылысын аяқтау; «Жайлы мектеп» пилоттық ұлттық жобасын іске асыру шеңберінде 20 өңірде мектеп құрылысын бастау.

3 591

млрд теңге

жасалған шарттар сомасы

Сатып алу қызметін сүйемелдеу

«Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС (бұдан әрі – СҚК) Қор компаниялары тобын сатып алу жөніндегі оператор. Компания 2009 жылы құрылған. СҚК электрондық сатып алудың ақпараттық жүйесін (Қордың сатып алу веб-порталы) сүйемелдеуді және дамытуды, жергілікті қамту мониторингін және Қор

тобының компаниялары сатып алатын тауарлар бағасының маркетингін жүзеге асырады. Сондай-ақ компания Қор тобының сатып алуларында, мемлекеттік сатып алуларда, сондай-ақ квазимемлекеттік сектор мен жер қойнауын пайдаланушылардың сатып алуларында қолданылатын тауарлардың, жұмыстар мен қыз-

меттердің бірыңғай номенклатуралық анықтамалығын әзірлеуші. Бұдан басқа СҚК әлеуетті өнім берушілердің алдын ала біліктілігін жүзеге асырады және Қордың Сатып алу санаттарын басқару жөніндегі құзыреттілік орталығы ретінде Қор Басқармасы айқындады.

Қызметтің негізгі нәтижелері

Көрсеткіш	2021	2022
Қор тобы бойынша сатып алу қызметінің көрсеткіштері		
жасалған шарттардың сомасы, млрд теңге	3 381	3 591
сатып алудағы жергілікті қамтудың жалпы үлесі, %	77	79
тауарларды сатып алудағы жергілікті қамту үлесі, %	67	61
жұмыстар мен қызметтерді сатып алудағы жергілікті қамтудың үлесі, %	83	89
бір көзден (БК) алу тәсілімен жүргізілген сатып алудың жалпы сомасы, млрд теңге (өткізілген сатып алудың жалпы сомасының үлесі %-бен көрсетілген)	1 340 (39%) олардың ішінде ВХК 488 (14%)	1 407 (39%)
ашық тендер тәсілдерімен (АТ), баға ұсыныстарын сұратумен (БҰ) және өзге де бәсекелестік тәсілдермен өткізілген сатып алулардың жалпы сомасы, млрд теңге (өткізілген сатып алулардың жалпы сомасының үлесі %-бен көрсетілген)	2 041 (61%)	2 184 (61%)
жасалған офтейк-шарттардың саны (жыл соңында өсу қорытындысымен), бірлік	192	331
жасалған офтейк-шарттардың сомасы (жыл аяғында өсу қорытындысымен), млрд теңге	82,2	101,4
«Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС көрсеткіштері		
өндірістік көрсеткіштер		
сатып алу веб-порталында тіркелген әлеуетті өнім берушілердің саны (жыл соңында өсу қорытындысымен), мың бірлік	65	81
алдын ала біліктілік іріктеуден өткен әлеуетті өнім берушілердің саны, бірлік	83	129
сатып алу санаттық стратегияларының саны (жыл соңында өсу қорытындысымен), бірлік	78	21
Тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің бірыңғай номенклатуралық анықтамалығы кодтарының саны (жыл соңында өсу қорытындысымен), бірлік	50 670	52 363
қаржылық көрсеткіштер, млн теңге		
түсім	8 624	2 781
дивидендтер	164	1 721
таза кіріс	1 902	585
операциялық кіріс	2 191	663
таза қарыз	0	0
төленген салық көлемі	1 115	1 008

Импортты алмастыру бағдарламасын іске асыру

Қордың стратегиялық міндеттерінің бірі Қазақстан экономикасының тұрақты дамуына ықпал ететін әлеуметтік маңызы бар, өнеркәсіптік-инновациялық жобаларды іске асыруға қатысу.

Отандық өндірушілерді қолдау жөніндегі пәрменді тетік Импортты алмастыру бағдарламасы болды, оның шеңберінде өндіруші импортталатын өнімнің жаңа өндірісін құруға, ал Қор компаниялары оны ұзақ мерзімді негізде сатып алуға міндеттенеді.

Осы бағытты іске асыру үшін Қор тоқсан сайынғы негізде Қор компаниялары тобының ұзақ мерзімді қажеттілігі бар «Таза импорт тауарларының пулын» бекітеді. Кәсіпорындарға Қазақстан аумағында өндірісті ретке келтіру ұсынылады, ал Қор компаниялары ұзақ мерзімді сұранысты қамтамасыз етуге міндеттеме алады. 2018 жылдан бастап 2022 жылға дейін офтейк-келісімшарттар жасасу үшін 53 жоба мақұлданды. Жалпы сомасы 101,4 млрд теңге болатын 331 офтейк-келісімшарт жасалды.

Қордың тауар өндірушілерінің тізілімін жүргізу

Отандық өндірушілерді қолдау мақсатында тұрақты негізде Қазақстан Республикасына енгізу үшін ұсынылған материалдар бойынша қабылдау, қарау және шешімдер қабылдау Қордың тауар өндірушілерінің тізілімі (ТӨТ тізілімі), онда болу өндірушілерге Қордың сатып алуларына қатысуға басым құқық береді.

2022 жылдың қорытындысы бойынша ТӨТ тізіліміне енгізу бойынша бизнестен 2 890 өтінім қаралды. Қазіргі уақытта ТӨТ тізілімге 17 мыңнан астам тауар позициясы бойынша 719 ұйым енгізілген.

Әлеуетті өнім берушілерді алдын ала біліктілік іріктеу

Қазіргі заманғы сатып алу практикаларында әлеуетті өнім берушілерді (АБІ) алдын ала біліктілік іріктеудің маңызы зор, жанама түрде кейіннен келісімшарттау тәуекелдерін төмендетуге ықпал етеді, рәсімдерді жүргізуге арналған шығындарды қысқартады, ашықтықты қамтамасыз етеді және ақырында адал бәсекелестікті дамытуға ықпал етеді. Алдын ала біліктілік тапсырыс берушінің тиісті сападағы тауарларға, жұмыстарға, қызметтерге қажеттілігін қанағаттандыра алатын кәсіпкерлік субъектілерін іріктеуді білдіреді.

Білікті әлеуетті өнім берушілер тізіліміне 243 әлеуетті өнім беруші енгізілді. 2020-2021 жылдары БӘӨ тізіліміне 83 әлеуетті өнім беруші енгізілді.

2022 жыл ішінде Қордың портфельдік компанияларымен бірлесіп, олар бойынша ПКО қолданылатын тауарлардың, жұмыстар мен қызметтердің 24 санаты әзірленді. Бұдан басқа 5 санат «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ, «Қазақстан Темір Жолы» ҰК» АҚ, «KEGOC» АҚ, «Самұрық-Энерго» АҚ ірі инвестициялық жобалары бойынша әзірленді.

Қызметтер көрсету сапасына жүргізілетін мониторинг әлеуетті өнім берушілер тарапынан ПКО үдерісіне

қанағаттану деңгейін 100%-ды көрсетеді.

Сатып алуды санатты басқару

Сатып алуды санатты басқару (ССБ) – бұл компания сатып алуының экономикалық тиімділігін арттыруға қабілетті қазіргі заманғы әлемдік басқару практикасы.

ССБ нақты бизнес-бағыттың ерекшеліктерін ескере отырып, сатып алуды жүзеге асыру тәсілін өзгертуге бағытталған. Енгізілетін өзгерістер сатып алу бағаларын төмендетуге, сатып алынатын тауарлардың сапасын арттыруға, логистикалық шығындарды оңтайландыруға, қоймалардағы қалдықтарды төмендетуге және т.б. ықпал етеді.

ССБ-ның артықшылығы өнім берушіні таңдау кезінде сатып алу бағасы ғана емес, тауарды, жұмысты немесе көрсетілетін қызметті сатып алған сәттен бастап оларды толық есептен шығару/кәдеге жарату сәтіне дейін туындайтын барлық шығындардың жиынтық құны да негізгі өлшем бола алады.

Қордың және Қор ұйымдарының сатып алу санаттарының тізбесі

2021-2022 жылдары сатып алу санаттарын оңтайландыру бойынша

Қордың ССС іске асыру нәтижелері:

№	Санаттың (стратегияның) атауы	Пайда (млн теңге)	
		2021	2022**
1	Жеңіл автокөліктер мен автобустар	66,3	8
2	Медициналық сақтандыру*	651,2	102
3	Электрэнергия*	1 544,3	–
4	Кабель-өткізгіш өнімдері*	389,8	2
5	Арнайы аяқ киім*	197,7	275
6	Байланыс қызметтері*	158,8	–
7	Байланысқа арналған жабдықтар мен ІТ жабдықтар	143,4	–
8	ІТ бағдарламалық жасақтама	190,8	230
9	Май және майлау*	–150,7	3
10	Арнайы киім	433,8	416
11	Жүк автокөліктері және арнайы техника*	120,1	405
12	Отын*	0,1	93
Жиыны		3 745,5	1 299,2

* Қор Басқармасының 2022 жылғы 30 маусымдағы шешімімен (№ 36/22 хаттама) Қор ССС-ның күші жойылды деп танылды.

жұмыс жүргізілді, нәтижесінде 21 санаттан тұратын жаңа редакциядағы Тізбе қалыптастырылды.

Қордың сатып алу санаттық стратегияларын (ССС) әзірлеу және іске асыру

2022 жылы Қордың «Арнайы киім» және «ІТ жабдық» санаттары бойынша ССС өзектендірілді, сондай-ақ «Құбыр өнімі» санаты бойынша ССС әзірленді және бекітілді.

Тауарлардың, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтердің бірыңғай номенклатуралық анықтамалығын одан әрі дамыту

Тауарлардың, жұмыстар мен қызметтердің бірыңғай номенклатуралық анықтамалығының (ТЖҚ БНА) кодтарының жалпы саны 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша – 52 363 құрайды, оның ішінде тауарлар – 49 982, жұмыстар – 533, қызметтер – 1848. 2022 жылы ТЖҚ БНА ақпараттық жүйесінде жаңа кодты қосуға 13 118 өтініш қаралды, ТЖҚ БНА кодтарын қарау және бекіту жөніндегі комиссия 1 527 кодты

бекітті, ұсынылған кодпен қайтарылды – 11 591 өтініш.

ТЖҚ БНА дамыту және жетілдіру шеңберінде Қор компаниялары сатып алатын жоғары шығынды тауарлардың тізбесін қалыптастыру бойынша жұмыстар жүргізілді (ТЖҚ БНА-ның 906-ға жуық коды). ТЖҚ БНА кодтарын дұрыс қолдану мақсатында көрсетілген кодтар бойынша электрондық сатып алудың Ақпараттық жүйесінде қолдану үшін үлгілік техникалық ерекшеліктердің шаблондары әзірленді. Пилоттық жобаны сатып алуларға енгізу 2023 жылы ТЖҚ БНА және ЭСАЖ АЖ модификацияланғаннан кейін болжанады.

Процестерді цифрландыру

ЭСАЖ және ТЖҚ БНА ақпараттық қауіпсіздігіне байланысты инциденттерді тәулік бойы мониторингтеу, анықтау және оларға ден қою мақсатында инфрақұрылымды ақпараттық қауіпсіздіктің жедел орталығына қосу жүргізілді.

2022 жыл ішінде «Самұрық-Қазына» ҰАҚ АҚ Мүлікті сату ережесіне сәйкес «Қордың мүлкін сату жөніндегі веб-портал» ақпараттық жүйесі

әзірленді. 2022 жылғы қарашада Қордың бірнеше портфельдік компанияларының периметріне пилоттық енгізу басталды.

Сондай-ақ Qlik платформасының BI негізінде сатып алулардағы деректерді талдау және визуализациялау жүйесі әзірленіп, пайдалануға берілді. Бұл жүйе сатып алу қызметінің көрсеткіштері бойынша талдау мен есептілікті автоматтандырылған түрде online режимінде жүргізуге мүмкіндік береді.

Сенімсіз өнім берушілердің тізбесі

СҚК сенімсіз өнім берушілердің тізбесін қалыптастырады және жүргізеді.

2022 жылы сенімсіз өнім берушілер тізбесіне енгізуге барлығы 1045 өтінім қаралды, оның ішінде 972-і тізбеге енгізілді, 73 өтінім бойынша бас тартылды.

Ғылыми-зерттеу бастамалары

«Samgau» ғылыми-технологиялық бастамалар орталығы» АҚ

«Ғылыми-технологиялық бастамалар орталығы» коммерциялық емес ұйымы – Қордың тобына кіретін жер қойнауын пайдаланушылардың ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарын шоғырландыру және жүйелеу мақсатында құрылған құрылым.

Орталықтың миссиясы халықтың әл-ауқатын арттыруға ықпал ететін ғылымды қажетсінетін экономиканы қалыптастыру үшін ғылыми-техникалық және инновациялық қызметтің тиімді және ашық экожүйесін құру арқылы ҒЗТКЖ мен инновацияларды қолдау.

Орталықтың алдына ғылыми-зерттеу және инновациялық бастамаларды іріктеу мен іске асырудың тиімді және ашық жүйесін құру мақсаттары қойылды. Ол ашық және түсінікті процесс болуы тиіс – өтінім берілген сәттен бастап жоба аяқталғанға дейін. Іріктеудің тиімділігі жобалардың толық сараптамасы есебінен, процестің ашықтығы – іріктеудің және іске асырудың барлық кезеңдерінде жобаның мәртебесі туралы ақпаратқа қол жеткізумен қамтамасыз етіледі.

Орталық ғылыми-инновациялық қоғамдастық пен индустрияның өзара іс-қимылының практикалық тетіктерін құру міндетін қояды.

Отандық индустрияның бәсекеге қабілеттілігін арттыру кәсіпорындарда инновациялық, ғылымды қажетсінетін технологияларды енгізу қажеттілігімен тікелей байланысты. Қазақстанның зерттеу ұйымдарының ғылыми және зияткерлік әлеуетін өндірістік процестерді оңтайландыру, өнімділік пен технологиялық жақсартандыруды арттыру мақсатында

технологиялық міндеттерді шешу үшін шоғырландыру қажет.

Орталық факт бойынша мемлекеттік органдармен, даму институттарымен, ғылыми-зерттеу ұйымдарымен және университеттермен, индустриямен және қаржы институттарымен өзара іс-қимыл жасай отырып, Ұлттық инновациялық және ғылыми-зерттеу жүйесінің интеграцияланған бөлігі.

Орталықтың қызметі ғылыми-инновациялық қызметті қолдаудың барлық қолданыстағы құралдарымен синергияны қамтамасыз етуге арналған.

2022 жылғы желтоқсанда Ғылыми-технологиялық бастамалар орталығы «Самғау» ғылыми-технологиялық бастамалар орталығы» коммерциялық емес ұйымы болып қайта құру жолымен «Астана» Халықаралық Қаржы Орталығының алаңында қайта тіркеуден өтті.

«Самұрық-Қазына» АҚ-ның ҒЗТКЖ және инновациялар жөніндегі корпоративтік стандарты

2022 жылғы қарашада ҒЗТКЖ және инновациялар бойынша корпоративтік стандарттың жаңа редакциясы бекітілді.

Стандарт ҒЗТКЖ мен Қордың және оның компаниялары тобының инновациялық қызметіне қойылатын бірыңғай талаптарды белгілейді, сондай-ақ олардың өзара іс-қимыл тәртібін айқындайды.

Корпоративтік стандарттың мақсаты өтінімдерді сапалы іріктеу және сараптау жолымен Қор компаниялары тобында жүзеге асырылатын ҒЗТКЖ тиімділігін арттыру және ашықтығын қамтамасыз ету.

Корпоративтік стандартқа сәйкес жобаларды қаржыландыру өтінімге тиісті сараптамалар жүргізу қорытындылары бойынша Қордың Ғылыми-техникалық кеңесінің шешіміне сәйкес жүзеге асырылады.

Орталықтың алдына ғылыми әзірлемелерді өндіріске енгізу, ғылыми жобаларды және жалпы отандық ғылымды ілгерілету және қолдау үшін Қор мен оның портфельдік компанияларының ғылыми қоғамдастықпен жүйелі ынтымақтастығын қамтамасыз ету бойынша міндеттер қойылды.

Ғылым мен индустрия өкілдерінің ғылыми және инновациялық белсенділігін арттыру мақсатында қаржылық және қаржылық емес сипаттағы қолдау құралдары кезең-кезеңмен қолданылады.

«Samgau» ғылыми-технологиялық бастамалар орталығы» қызметінің 2022 жылғы нәтижелері

2022 жылдың қорытындысы бойынша «Самғау» орталығы ҒЗТКЖ-ға 120-дан астам өтінімді қарады. Оның ішінде Қордың Ғылыми-техникалық кеңесінің отырыстарында жалпы сомасы 8,5 млрд теңге болатын 70 жоба мақұлданып, іске асыру ұсынылды.

Жобалар қоршаған ортаға әсерді төмендету проблемасына, геологиялық барлауға, геотехнологияға және уран саласының минералдық базасын кеңейтуге, өндірілетін шикізатты қайта өңдеуге қатысты болды.

Мақұлданған және ұсынылған жобалардың ішінде Қазатомөнеркәсіптің 51 жобасы, ҚМГ-ның 12 жобасы, «Samruk-Kazyna Ondeu» ЖШС-ның 4 жобасы, «Самұрық-Энерго» АҚ-ның 2 жобасы және «Тау-Кен Самұрық» АҚ-ның 1 жобасы бар.

Бірыңғай қызмет көрсету орталығы

«Самұрық-Қазына Бизнес Сервис» ЖШС (бұдан әрі – СҚ Бизнес Сервис) 2020 жылғы шілдеден бастап Қорға қызмет көрсетудің ортақ орталығы.

Қордың және компаниялар тобының түйінді қызметін іске асыруға байланысты емес шығындарды оңтайландыру жолымен түйінді бизнестің тиімділігін арттыру қажеттілігіне байланысты. «Самұрық-Қазына» АҚ тобының ұйымдарындағы жаңғырту жөніндегі кеңес 2020 жылғы 28 мамырда СҚ Бизнес Сервис базасындағы жалпы қызмет көрсету орталығына операциялық функцияларды орталықтандыру

жөніндегі іс-шараларды іске асыру мақсатында қайта құру бағдарламасын бекіту туралы шешім қабылдады.

Компания SAP клиентін сараптау орталығы, Комплаенс құзыреттер орталығы, Активтерді бәсекелес ортаға беру жөніндегі оператор және «Құжаттарды орталықтандырылған мұрағаттық сақтау» жобасы.

СҚ Бизнес Сервис «QazCloud» ЖШС еншілес ұйымының жарғылық капиталына қатысу үлесіне 51% ие.

«QazCloud» ЖШС IT-инфрақұрылымды қолдау, қызмет көрсету және жаңғырту, виртуалды IT ресурстарын жалға алу, «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының ақпараттық деректерін қорғау бойынша қызмет көрсететін сервистік компания.

Компания қызметі Қор тобы үшін инфрақұрылымдық сервистік провайдер құру қажеттілігіне негізделген. 2020 жылы «QazCloud» ЖШС базасында «Самұрық-Қазына» АҚ Трансформация бағдарламасын іске асыру шеңберінде IT функциялары бойынша жалпы қызмет көрсету орталығы құрылды.

Қызметтің негізгі нәтижелері

қаржылық көрсеткіштер, млн теңге	2021	2022
кірістер	14 126,8	11 359,3
өзіндік құн	11 753	10 184,3
жалпы әкімшілік шығындар	884,6	1 070,5
қаржылық кірістер/шығындар	116,8	158,8
таза кіріс	1 120,3	61
төленген дивидендтер	165,3	245

ЖҚКО қызметі

ЖҚКО қызметі басталғаннан бастап Қорды қоса алғанда, Қор тобының компанияларымен қызметтің келесі бағыттары бойынша шарттар жасалды:

- әкімшілік-шаруашылық қамтамасыз ету;
- жазбаша аудармалар;
- жұмыскерлерді тасымалдау;
- басшылардың қызметін қамтамасыз ету;
- сатып алуды ұйымдастыру;
- HR-сервисі;
- бухгалтерлік және салықтық есеп;
- құқықтық қамтамасыз ету;
- қауіпсіздік;
- IT-қауіпсіздік;

- Комплаенс функциялары;
- және өзге де функциялар.

2022 жылы ҚР СТ ISO 9001 – 2016 (ISO 9001-2015) стандарты бойынша көрсетілетін қызметтердің сапа менеджменті жүйесін сертификаттау бойынша жұмыс жүргізілді.

Құжаттарды орталықтандырылған мұрағаттық сақтау

Қор тобының ұйымдарындағы жаңғырту жөніндегі кеңестің 2020 жылғы шешімімен СҚ Бизнес Сервис «Құжаттарды орталықтандырылған мұрағаттық сақтау»

(ҚОМС) жобасын іске асыру жөніндегі оператор болып айқындалды, оның қызмет периметріне Қордың 61 ПК/ЕТҰ кірді.

2021-2022 жылдары компания жоба аясында екі бағыт бойынша қызмет көрсетті – құжаттарды ғылыми-техникалық өңдеу және мұрағаттық құжаттарды сканерлеу және цифрландыру қызметтері.

ҚОМС жобасын толыққанды іске асыру үшін Қор Басқармасының 2022 жылғы 9 желтоқсандағы шешімімен СҚ Бизнес Сервис жарғылық капиталына «Элек-

трондық мұрағат» ақпараттық жүйесі берілді.

АЖ-ны беру ҚОМС жобасын толыққанды іске асыруды бастауға мүмкіндік берді. Қызмет көрсетуге жасалған шарттардың жалпы сомасы 130 млн теңгені құрады.

SAP клиентін сараптау орталығы

Компания Бағдарламалық жасақтаманы сүйемелдеу бойынша пайдалану құқығын беру және қызметтер көрсету туралы келісімнің негізінде «Самұрық-Қазына» АҚ-ға тиесілі SAP ЛБЖ-ны бөлуге және техникалық қолдауға ПК-мен шарттар жасасады.

Келісімнің периметріне Қордың 22 портфельдік компаниясы кіреді.

SAP Клиентін сараптау орталығы мынадай негізгі функцияларды орындайды:

- Қолдау қызметі;
- Лицензиялық менеджмент;
- Келісімшарттық әкімшілендіру;
- Консалтингтік қолдау;
- БЖ-ны пысықтауға/түрлендіруге сұрау салуларды үйлестіру;
- Ақпараттық менеджмент;
- ПК-мен жалдау шарттарын жасасу және сүйемелдеу/орындау.

Шарттардың жалпы сомасы 13 млрд теңгені құрады.

Активтерді бәсекелес ортаға беру жөніндегі бірыңғай оператор

Активтерді бәсекелес ортаға беру ережелеріне сәйкес компания Бірыңғай оператор болып айқындалды. Іске асырылған және іске асырылатын активтердің автоматтандырылған дерекқоры ақпараттық жүйесі әзірленді және қолданысқа енгізілді (ІААДҚ АЖ). Қорға және барлық салалық компанияларға активтер бойынша деректерді толтыру үшін ІААДҚ АЖ қолжетімділік берілген. 2022 жылдың қорытындысы бойынша жүйеге 2020 жылғы желтоқсандағы «2016-2020 жылдарға арналған жекешелендірудің кейбір мәселелері туралы» ҚР Үкіметінің Қаулысында көрсетілген 66 актив бойынша жалпы ақпарат енгізілді.

2023 жылға арналған жоспарлар

2023 жылы компания келесілерді жоспарлайды:

- көрсетілетін қызметтердің сапасын ұлғайта отырып, қызметтің ағымдағы түрлерін сақтау және дамыту;
- Тапсырыс берушілерге, оның ішінде мобильді сервистерді пайдалана отырып, қызметтер көрсету процестерін автоматтандыру;
- «Көпденең мониторинг» жобасы шеңберінде интеграция функциясын іске асыра отырып, Қор компанияларына ЭА АЖ енгізу;
- активтерді бәсекелес ортаға беру жөніндегі мәмілелерді жүзеге асырудың ашықтығы мен заңдылығын бақылауды күшейту;
- SAP келісіміне енген әлеуетті жаңа ұйымдарды қоса алғанда, Қор тобының компаниялары арасында лицензияларды бөлу.